

Koninklijke Landmacht

HB 2-07/B
druk 1

HANDBOEK

ONDEROFFICIER

Staat van wijzigingen en/of aanvullingen

Wijziging of aanvulling		Aangebracht door	Datum	Paraaf
Nummer	Vaststellings- datum			

HANDBOEK ONDEROFFICIER KONINKLIJKE LANDMACHT

DEEL 1 VAKMAN

INDEX

Hoofdstuk 1	Algemene aspecten
Hoofdstuk 2	Verplaatsen te voet
Hoofdstuk 3	Verkenningsspatrouille
Hoofdstuk 4	Vuur en beweging voor- / achterwaarts
Hoofdstuk 5	Exfiltratie
Hoofdstuk 6	Opstelling
Hoofdstuk 7	Waarnemings- en Luister Post
Hoofdstuk 8	Verplaatsen bereden
Hoofdstuk 9	Opdrachten tijdens inzet
Hoofdstuk 10	Leidinggeven

In dit Handboek wordt uitgegaan van een samengestelde groep van 10 personen plus de sergeant / wachtmeester groepscommandant. Inbegrepen in de groep van 10 is de (zelf aan te wijzen) plaatsvervangend groepscommandant. Als bewapening is gekozen voor iedereen een Diemaco C7 en als groepsbewapening een mitrailleur MAG.

Daar waar bij het samenstellen van een dergelijke groep verschillen ontstaan door andere aantallen, andere bewapening en dergelijke zal door de groepscommandant telkens die verschillen moeten worden meegenomen in de voorbereiding van zijn opdracht(en). Gepoogd dient te worden altijd te werken met buddyparen (GOBS) waarbij in het geval van een oneven aantal de groepscommandant zelf als derde aan een ander buddypaar kan worden toegevoegd.

***Onderofficier, ruggengraat van de KL
Professionals, borst vooruit, kin omhoog, goed in ons vel
Moed hoog in het vaandel, zorg voor 't personeel
Trots ben ik, geen opdracht is te veel
leiderschap is ons deel***

1	ALGEMENE ASPECTEN.....	1-5
10	IK 2-17 COMMANDO VOERING 8 ^e druk	1-7
11	TRAPPEN VAN VOORBEREIDING	1-11
110	Algemeen:	1-11
111	Trap 1:	1-11
112	Trap 2:	1-11
113	Trap 3:	1-12
114	Trap 4:	1-12
12	FUNCTIECONTROLES	1-13
120	Algemeen	1-13
13	GRAAD VAN GEVECHTSSVAARDIGHEID	1-15
130	“Normaal”:	1-15
131	“Verhoogd”:	1-15
132	“Algeheel”:	1-15
14	VEITONO	1-16
15	PATROUILLERAPPORT	1-17
16	MAATREGELEN BIJ DUISTERNIS	1-18
17	OPTREDEN IN BOSSEN	1-19
170	Algemeen	1-19
171	Inzet en beperkingen	1-19
172	Gebruik van wapens	1-19
173	Bewegingsvrijheid	1-19
174	Vuur - en zichtdekking	1-20
175	Hindernissen	1-20
176	Verbindingen	1-20
18	OPTREDEN IN OORDEN	1-21
180	Algemeen	1-21
181	Inzet en beperkingen	1-21
182	Gebruik van wapens	1-22
183	Bewegingsvrijheid	1-22
184	Vuur - en zichtdekking	1-22
185	Hindernissen	1-22
186	Verbindingen	1-23
187	Doelaanduiding	1-24

OPERATIONELE GEZONDHEIDSZORG	1-25
188 Operationele gezondheidszorg aspecten	1-25
189 Geneeskundige afvoer (MEDEVAC)	1-26
1810 melding (W5H / MIST)	1-26A
19 NBC	1-27
190 PROCEDURE EINDE GASALARM	1-27
191 NBC 1 MELDING	1-28
192 NBC 1 CHEMISCH	1-29
193 NBC 1 NUCLEAIR	1-30
194 NBC 1 ROTA (nuclear, biologisch, chemisch)	1-31
195 DRESS STATES	1-32
110 FM 9000	1-33
1100 Antennetechniek	1-33
1101 Initialiseren.	1-34
1102 Synchronisatie.	1-35
111 FM 9100	1-36
1110 Initialiseren	1-36
1111 Instellen (NCS)	1-37
1112 Synchronisatie	1-37
112 MULTITEL	1-38
1120 Gebruiksgereed maken veldtelefoon TA30147	1-38
1121 Gebruiksgereed maken handset TA30203	1-39
113 VELDTELEFOON TA4881	1-41
114 GPS (PLGR+)	1-42
1140 Ingebruikname GPS	1-42
115 TEKENS EN SIGNALLEN	1-43
1150 Algemeen	1-43
1151 Kleursignalen	1-43
1152 Uitroepen	1-44
1153 Velddiensttekens	1-45
116 Tactische tekens / Grootte tekens	1-48
117 SEARCH	1-50
1170 Algemeen	1-50
1171 Inhoud van de verschillende niveaus	1-51

118	SEARCH AWARE	1-51
1180	IED Awareness	1-52
1181	De 5 en 20 m check	1-53
1182	4 C's	1-54
1183	Veiligheidsafstanden t.b.v. het kordon	1-55
119	PERSON SEARCH	1-55
1191	Quick check	1-57
1192	Detailed check	1-58
120	VEHICLE SEARCH	1-59
1200	Initial check	1-59
1201	Primary check	1-60
121	OMGANG MET DE MEDIA	1-62
1210	Algemeen	1-62
122	KNOPEN, STEKEN en SJORRINGEN	1-67
1220	Knopen	1-67
1221	Steken	1-68
1222	Mogelijkheden om een last aan een haak te slaan	1-71
1223	Sjorringen	1-72
123	LUCHTNABIJBEVEILIGING	1-76
1230	Passieve luchtnabijbeveiliging	1-76
1231	Actieve luchtnabijbeveiliging	1-76
1232	Weapons Hold	1-76
1233	Richtmethode en vuurwijze	1-77
1234	Vliegtuigmelder	1-81
1235	Wanneer vuuropening	1-81
	Passeerpunt	1-81

1 ALGEMENE ASPECTEN

In dit hoofdstuk worden de algemene aspecten beschreven die bruikbaar zijn in de diverse soorten optreden en bij diverse soorten opdrachten. Voor het eenvoudig terugvinden van deze algemene aspecten is gekozen om deze aspecten als eerste hoofdstuk op te nemen.

In een aantal gevallen is een verkleinde versie van een Instructie Kaart (IK) gebruikt, waarbij de laatst bekende versie is gebruikt. Bij vernieuwing van de Instructie Kaart zal ook de verkleinde versie in dit Handboek moeten worden vervangen.

A. COMMANDOVOERING

(Voor bataljonsniveau en lager)

BESLUITVORMING**1. Opdracht**

a. Analyse opdracht:

- (1) Opdracht en oogmerk twee naasthogere commandanten.
- (2) Bezien eigen rol in hoger verband.
- (3) Opgedragen en afgeleide deeltaken in tijd en ruimte.
- (4) Beperkingen en verplichtingen.
- (5) Feiten en veronderstellingen.
- (6) Tijdbalk.
- (7) Vaststellen (voorlopig) eigen oogmerk (alleen bat- en teamniveau).

b. Vaststellen essentiële inlichtingenbehoefte en overige vragen.

c. Vaststellen coördinatiebehoefte.

2. Terugkoppeling en coördinatieUitvoeren 1ste CT (veelal op locatie bevelsuitgifte hogere commandant).

a. Rol: welke rol vervult de ehd in het plan ter realisatie van de doelstelling van de naasthogere commandant(en) (het waarom).

b. Beoogd effect: waartoe moet het optreden van de ehd leiden.

c. Essentiële deeltaken.

Kritieke punten t.a.v. eigen deeltaken en/of tijdbalk, essentiële inlichtingenbehoefte, vragen en coördinatiebehoefte.

3. Geef een waarschuwingsbevel (in de vorm van een operatiebevel) uit dat tenminste inhoudt:a. **K:** Komende actie.b. **V:** Voorbereiding en verplaatsingen.c. **P:** Plaats en tijd bevelsuitgifte.d. **O:** Onderbevelstellingen.e. **R:** Reactietijd (= graad van gereedheid + verpl tijd + tijd benodigd voor ontplooiing).**4. Analyse TVOEM**

a. Terrein + Weer:

- (1) **H**indernissen.
- (2) **N**aderingsmogelijkheden (terugtochtsmogelijkheden).
- (3) **B**elangrijke gebieden en beheersende terreindelen.
- (4) **W**aarnemingsmogelijkheden en schootsvelden.
- (5) **V**uur- en zichtdekking.

b. **V**ijand/partijen.Mogelijkheden (de **5 W's**: wie, wat, waar, wanneer, waarmee).c. **O**verige aspecten en groeperingen.d. **E**igen middelen.e. **M**ogelijke wijzen van optreden vaststellen en de beste kiezen.
(Inclusief risicoanalyse: veiligheid voor personeel en materieel.)

5. Formuleren van het voorlopig plan/besluit

- Oogmerk (alleen teamniveau en hoger).
 - Gevechtsorganisatie.
 - Wijze van optreden (een schets van het gedacht verloop van de operatie inb zwaartepunt).
 - Opdracht per subeenheid.
 - Toebedeling gevechtssteun.
 - Beveiliging.
 - Gevechtslogistiek.
 - Bevelvoering en verbindingen.
- Eventueel ondersteund met schets of oleaat.

6. Indien mogelijk: maak een verkenningplan en verken

- Coördineer hierbij met neven- en steunende eenheden en met uw ondercommandanten.
- Stel vast in hoeverre de resultaten van de verkenningen invloed hebben op het voorlopig plan.
- Stel eventuele wijzigingen en aanvullingen op het voorlopig plan bekend.

7. Uitvoeren 2^e CT/'rendez-vous' (hogere commandant)

- Rol (zie pt 2).
 - Beoogd effect (zie pt 2).
 - Wijze van optreden (een schets door de uitvoerend commandant over zijn gedacht verloop van de operatie inb zwaartepunt).
- Eventuele coördinatiebehoefte en verzoeken aangeven.

8. Neem definitief besluit en maak bevel (bij voorkeur mondeling, ondersteund met een oleaatbevel)

BEVELVOERING

9. Bevelsuitgifte

- Uitgifte bevel mondeling (mogelijk gefaseerd).
- Ondersteund door:
 - een operatieoleaat;
 - evt. een doelenoleaat en doelenlijst;
 - evt. een hindernissenoleaat en hindernisstabel.
- Tijdbalk t.b.v. voorbereiding en/of coördinerende bepalingen (evt. schriftelijk).

10. Gevechtsleiding

Beoordeel, gedurende de evt. deelname aan het repeteren, de training en de uiteindelijke uitvoering van de opdracht, **voortdurend** de toestand aan de hand van het **OTVOEM** en stuur zonodig bij d.m.v. partiële bevelen.

B. BEVELSUITGIFTE

(Mondeling uit te geven, ter plaatse in het terrein en/of aan de hand van het operatieoleaat, een schets of maquette)

GEEF NA HET APPÈL EEN TERREIN- EN/OF KAARTORIËNTATIE

1. TOESTAND

a. **Vijand/andere partijen/overige aspecten**

- (1) Wie.
- (2) Wat.
- (3) Waar.
- (4) Wanneer.
- (5) Waarmee.

b. **Eigen troepen**

- (1) Opdracht/oogmerk naasthogere commandant.
- (2) Opdracht eenheden in front.
- (3) Opdracht neveneenheden links.....rechts.
- (4) Opdracht volgende eenheden.
- (5) Opdracht te doorschrijden eenheden.
- (6) Opdracht doorschrijdende eenheden.
- (7) Opdracht steunende eenheden.

c. **Onderbevelstellingen**

- (1) Eenheden die de eigen eenheid versterken.
- (2) Subeenheden die aan de eigen eenheid worden onttrokken.

d. **Evaluatie van de commandant** (facultatief)

2. OPDRACHT

De ontvangen opdracht.

3. UITVOERING

Oogmerk (alleen voor teamniveau en hoger).

- (1) Rol: welke rol vervult de ehd in het plan van de naasthogere commandant (het waarom?).
- (2) Beoogd effect: waartoe moet het optreden van de ehd leiden.

a. **Operatieconcept**

Een mondelinge weergave van het plan, evt. in fasen. Hierbij wordt aangegeven de afstemming van de manoeuvre, inclusief de eventuele rol van de reserve, het zwaartepunt en de eventuele gevechtssteun. Zonodig kan per fase het beoogd effect worden beschreven en maatregelen in het kader van de beveiliging bekend worden gesteld.

b. **Opdracht subeenheid 1**

c. **Opdracht subeenheid 2**

d. **Etc.**

e. **Opdracht aan de reserve**

f. **Coördinerende bepalingen**

Zaken die voor meer dan één subeenheid gelden, tijdstip 2^e
CTI' rendez-vous' met ondercommandanten.

4. LOGISTIEK

- a. Die maatregelen op logistiek gebied die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht en afwijken van de SOP.
- b. Bevoorrading;
 - i. Locatie(s) logistieke gebieden (dan wel, indien uitgebracht gevechts- en goederentrein).
 - ii. Tijdstippen verstrekking KI I, II, III, IV en V.
- c. Onh, herstel en berging;
 - i. Tijdstip en locatie onh/diagn- en herstelehd.
 - ii. Inzet van de (schaarse) bergingsmiddelen.
- d. GNK afv en vzg;
 - i. Inzet gwnafvmiddelen.
 - ii. Locaties en tijdstippen hulppost(en).
- e. Eventuele prioriteitsstellingen en onderbevelstellingen.
- f. Logistieke routes.

5. BEVELVOERING EN VERBINDINGEN

- a. **Bevelvoering**
 - (1) Commandopost hogere eenheid.
 - (2) Commandopost eigen eenheid, gevechtsstaf.
 - (3) Opvolging in commando.
- b. **Verbindingen**
 - (1) Wachtwoorden, frequenties, codewoorden, voor zover deze afwijken van de SOP.
 - (2) Beperkingen in het gebruik van elektronische verbindingsmiddelen.
- c. **Omgang met de media** (aanwijzingen hoe om te gaan met de media).

Bevelsafgifte afsluiten met: Tijdsein

Gelegenheid tot stellen van vragen

Plaats en tijdstip 1ste CT (meestal ca 10 minuten na afloop van de bevelsuitgifte)

110 Algemeen:

Om richting te geven aan het gebruik van tijd, gebruikt de commandant trappen van voorbereiding. Veelal wordt door de pelotonscommandant een trap van voorbereiding opdragen, of is die afhankelijk van de voorbereidingstijd en mogelijkheden. Indien er na het uitvoeren van de opgedragen trap van voorbereiding meer tijd beschikbaar is dient zo mogelijk verder gegaan te worden naar een hogere trap.

Indien de hogere commandant geen trap van voorbereiding opdraagt bepaalt de groepscommandant zelf aan de hand van de beschikbare tijd en mogelijkheden welke trap van voorbereiding wordt gebruikt.

Er is een verdeling in 4 trappen van voorbereiding, waarbij voor elke trap hoger meer voorbereidingstijd noodzakelijk is:

111 Trap 1:

De groepscommandant ontvangt de opdracht en maakt een kaartplan als basis voor zijn optreden.

Handelingen groepscommandant:	maak kaartplan geef bevel uit
-------------------------------	----------------------------------

112 Trap 2:

De groepscommandant ontvangt, nadat de pelotonscommandant heeft verkend, de opdracht en maakt aan de hand van de verkenning pelotonscommandant een (kaart)plan als basis voor zijn optreden.

Handelingen groepscommandant:
geef waarschuwingsbevel uit
maak (kaart)plan
maak een schets / maquette
geef bevel uit

113 Trap 3:

De groepscommandant ontvangt de opdracht, voert trap 2 uit en verkent.

Handelingen groepscommandant:

- geef waarschuwingsbevel uit
- maak verkenningplan
- maak plan
- verkennen
- eventueel aanpassen plan
- maak een schets / maquette
- geef bevel uit op locatie

114 Trap 4:

De groepscommandant ontvangt de opdracht en voert trap 3 uit en oefent vervolgens de hele actie voor met de groep.

Handelingen groepscommandant:

- geef waarschuwingsbevel uit
- maak kaartplan
- maak verkenningplan
- verken
- maak een schets / maquette
- geef bevel uit op locatie
- oefen gehele actie voor
- (eventueel in gelijkwaardig terrein)

120 Algemeen

Een belangrijke schakel in de logistiek van het peloton en groep zijn de functiecontroles. Tevens zijn deze noodzakelijk voor het inzetbaar houden van de eenheid, bijvoorbeeld bij de voorbereiding op de volgende opdracht. Functiecontroles zijn de basis voor herbevoorrading, herverdeling van uitrustingsstukken en reorganisatie.

De functiecontroles omvatten alle handelingen die de gebruiker aan materieel en personeel moet uitvoeren om voor het gevecht inzetbaar te blijven danwel inzetbaar te maken.

Een functiecontrole vangt altijd aan bij ieder groepslid met controle van:

- Persoonlijk wapen.
(werking, hoeveelheid munitie, staat van magazijnen)
- NBC masker (compleetheid en werking).
- NBC beschermende kleding.
- Persoonlijke camouflage (indien noodzakelijk bijwerken).
- Persoonlijke uitrusting (compleetheid).

Een functiecontrole eindigt met de melding aan de hogere commandant.

Toepassing FUNCTIECONTROLE 1:

Wordt in de voorbereiding van een opdracht uitgevoerd vóór vertrek.

Tijdens een opdracht op het laatste verzamelpunt, en zodra daar gelegenheid voor is na voltooiing van de opdracht.

Denk hier bij aan uitvoeren na het betrekken van bijvoorbeeld een opstelling of Waarnemings- LuisterPost.

Tevens dient deze te worden uitgevoerd dagelijks vóór invallen duisternis en ná dag aanbreken.

	OMSCHRIJVING	DUUR
FUCO 1	Controle gevechtskracht: • Aanwezigheid en inzetbaarheid pers; • Aanwezigheid en toestand uitrusting per ploeg; • Voorraad KL I, water, KL III en KL V; • Groep reorganiseert/verdeelt voorraden; • Controle camouflage (pers en wapen); • Groep pleegt kort onderhoud aan uitrusting; • Melding aan de hogere commandant.	15 min
FUCO 2	Onderhoud bij onderbreking van het gebruik: • In opdracht van de hogere commandant; • Controle gevechtskracht en onderhoud; • Peloton reorganiseert/verdeelt voorraden; • Melding aan de hogere commandant.	30 min
FUCO 3	Beperkt onderhoud voor en na het gebruik: • In opdracht van de hogere commandant; • Uitvoeren noodzakelijk onderhoud; • Defecten en voorraadmelding na 60 min; • Melding aan hoger commandant; • Gereed maken voor actie.	90 min
FUCO 4	Uitgebreid onderhoud voor en na het gebruik: • In opdracht van de hogere commandant; • Al het gebruikersonderhoud; • Controle belading en systeemtesten; • Melding aan de hogere commandant; • Gereed maken voor actie.	12 uren

Tijdens elk optreden wordt, afhankelijk van de vijand dreiging, een graad van gevechtssvaardigheid bepaald die direct gevolgen heeft voor de uitvoering. Deze graad van gevechtssvaardigheid wordt opgedragen door het hogere niveau, en kan niet zelfstandig worden gewijzigd.

We kennen 3 soorten; normaal, verhoogd en algeheel.

130 “Normaal”:

Wordt gebruikt wanneer vijandcontact nog niet te verwachten is.

De werkzaamheden en rust prevaleren boven de beveiliging.

1/3 deel van het personeel is op post,

2/3 deel is met werkzaamheden bezig, dan wel rust.

Helm niet op, wel altijd bij! (binnen handbereik, veldpet op)

131 “Verhoogd”:

Wordt gebruikt wanneer vijandcontact redelijkerwijs te verwachten is.

1/3 deel van het personeel is op post,

2/3 deel is met werkzaamheden bezig.

Helm op!

132 “Algeheel”:

Wordt gebruikt in de volgende situaties:

- bij het betrekken van een statische situatie / opstelling of wanneer vijandcontact te verwachten is
- bij direct vijandcontact
- alle opstellingen zijn ingenomen

Het VEITONO kan worden gebruikt om posten de meest relevante en actuele gegevens te verstrekken. Middels dit VEITONO is de post in staat om de situational awareness van de eigen post bij te houden, maar ook om in- en uitgaande eigen troepen te informeren.

De groepscommandant stelt een VEITONO uit de hem bekende gegevens samen. Eventueel kan hij bij zijn pelotonscommandant nog ontbrekende gegevens ophalen.

Het VEITONO bestaat uit (cfm HAMIL):

Vijand:

Wat, waar, wanneer, waarmee

Eigen troepen (in het voorterrein):

Wat, waar, wanneer, waarmee

Terreinsector:

Terreinsector waarin waargenomen moet worden, met daarin de punten die extra aandacht behoeven: specifieke terreinkenmerken, ligging van hindernissen en struikeldraadlichtseinen, enz.

Opstelling post:

De locatie en wijze van inrichten van de (eigen) post, het aanroep- wederwoord, de wijze (middelen) van alarmeren (van de wachtcommandant).

Nevenposten:

Wat, waar, wie

Opstelling van de (Wacht)commandant (commandant van de post):

Locatie, route

15 PATROUILLERAPPORT

(wat niet van toepassing is, blijft achterwege)

SOORT PATROUILLE: DATUM:

Kaarten:

Omvang en samenstelling van de patrouille:

Opdracht:

Datumtijdgroep van vertrek:

Datumtijdgroep van terugkeer:

Routes (heen en terug):

Terrein:

- beschrijving van het terrein: droog, moerassig, oerwoud, zwaar bebost, hoog struikgewas, rotsachtig, diepte van ravijnen en kloven.
- toestand bruggen met betrekking tot type, omvang en draagvermogen.
- invloed van het terrein op tanks en wielvoertuigen.

Vijand:

- sterkte, opstelling, toestand van de beveiliging, uitrusting, bewapening, gedrag, moreel, juiste locatie
- tijd van waarnemen van activiteit, coördinaten waar de activiteiten plaatsvonden.
- ledere kaartcorrectie, bovendien aanzienlijke schade aan het terrein.

Diverse gegevens:

- eventuele aspecten die betrekking hebben op de NBC-oorlogvoering.

Resultaten van gevechtscontact:

- krijgsgevangenen, identificatie, vijand verliezen, vijand documenten en buit.

Toestand van de patrouille:

- de locatie van eventuele doden of gewonden inbegrepen.

Conclusies en aanbevelingen:

- aangeven in hoeverre de opdracht is uitgevoerd en aanbevelingen over het optreden en de uitrusting van de patrouille.

Bij duisternis dienen de volgende maatregelen te worden genomen:

- Extra aandacht voor geluids- en lichtdiscipline.
- Tijdig plaatsen batterijen van nachtzichtapparatuur, tevens plaatsen nachtzichtapparatuur op wapens.
- Camouflage als bij dag (controle bij daglicht).
- Tijdig routes markeren / vooroefenen.
- Vooroefenen (bij duisternis) innemen alarmopstellingen.
- Gebruik van nachtzichtapparatuur:
 - De eerste 30 min neemt de gevoeligheid van het oog 10.000 keer toe.
 - Het aanpassen van het oog aan de duisternis wordt aangetast door helder licht zoals lucifers, zaklampen, flares en voertuigverlichting.
 - De hersteltijd na blootstelling is 30-45 min.
 - De kleuren zijn slecht waar te nemen.
 - Het waarnemen is alleen mogelijk aan de hand van contouren.
Diepte is nauwelijks in te schatten.
 - Het gebruik van nachtzichtapparatuur vermindert het gebruik van de andere zintuigen die bij nacht ook zeer bruikbaar zijn (geur, gehoor en gevoel).
 - De sectoren van nachtzichtapparatuur zijn hetzelfde als die van wapens.
 - De nachtzichtmiddelen dienen zodanig te worden ingezet zodat in de gehele groepssector waargenomen kan worden.

170 Algemeen

Van belang zijn de volgende aspecten:

- de onderlinge afstand tussen de bomen
- de begroeiing
- het zicht

De dekkings-, maskerings- en waarnemingsmogelijkheden zijn afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing, de soort en het jaargetijde.

171 Inzet en beperkingen

Het eigen optreden in kleinere boscomplexen dient vermeden te worden. Zij vormen goed waarneembare doelen, waarin de uitwerking van artillerie / mortiervuur zeer groot is.

Bij het optreden in bossen moet voortdurend rekening worden gehouden met bosranden die mogelijk onder vijandelijke waarneming liggen.

172 Gebruik van wapens

Doelen zijn slecht en kort te onderscheiden, waardoor gebruik gemaakt kan worden van vuurstoten.

Indeling en inzet anti tank wapens langs wegen en paden. Rook (van artillerie en mortieren) blijft lang hangen tussen de bomen hetgeen de waarneming beïnvloedt.

Grote concentraties vuursteun veroorzaken vele afgerukte takken en omgeblazen bomen en kan negatief werken op de (eigen) beweeglijkheid.

- Brisant met trage buis explodeert op de grond.
- Brisant met schokbuis explodeert in de boomtoppen en zorgt voor extra splintergevaar.

173 Bewegingsvrijheid

Voertuigen zijn, afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing, gebonden aan wegen en paden.

Navigeren wordt moeilijker door de aard van het terrein, de dichtheid van de begroeiing, heuvels.

174 Vuur - en zichtdekking

Zichtdekking kan uitgebuit worden.

Goede camouflage in bossen is wel afdoende tegen helderheidversterkers maar niet tegen warmtebeeld.

Zorg voor een goede bovendeckking tegen luchtwaarneming.

175 Hindernissen

Voorbeelden van hindernissen zijn:

- verhakkingen
- boomstamstapels
- krateringen
- eenvoudige zelf aan te leggen (draad)hindernissen zoals concertina's en friese ruiters

Hindernissen zijn effectief aan te leggen.

Hindernissen zijn veelal moeilijk te ruimen of te omtrekken.

Bereden vijand is goed te kanaliseren met hindernissen.

176 Verbindingen

De reikwijdte van verbindingen is met name in loofbossen beperkt.

Zenden op hoger vermogen.

Daarom ook gebruik maken van alternatieve verbindingsmiddelen zoals:

- lijnverbindingen
- ordonnansen
- vlag, licht en rooksignalen

180 Algemeen

Het optreden in oorden wijkt qua procedures niet af van het optreden in bossen. Getracht dient te worden om posities te kiezen die zich centraal in het oord bevinden en niet in de oord rand. Voor een goede rondom beveiliging zal veel personeel benodigd zijn. Daar dit personeel niet altijd aanwezig zal zijn, door het uitvoeren van de organieke taak van de eenheid, zal er op een andere manier getracht moeten worden om een permanente beveiliging te hebben. Dit zal hoofdzakelijk geschieden door het veelvuldig uitvoeren van patrouilles (intern en extern) en het inrichten van meerdere waarnemings- luisterposten. Het gebied zal in ieder geval dekkingsmogelijkheden moeten bieden tegen grond- en luchtwaarneming, tevens dient het buiten bereik van vlakbaanvuur te liggen. Het gebied dient zo mogelijk buiten vijandelijke naderingsmogelijkheden en gebieden voor luchtlandingen te liggen.

Van belang zijn de volgende aspecten:

- de onderlinge afstand tussen de huizen
- de bebouwing (soort huizen, flats, e.d.)
- het zicht
- aanwezigheid van open plekken (parken e.d.)
- aanwezig wegnnet (geschiktheid voor voertuigen van de eenheid)

181 Inzet en beperkingen

Het eigen optreden in kleinere oorden en bebouwingen dient vermeden te worden. Zij vormen goed waarneembare doelen, waarin de uitwerking van artillerie / mortiervuur zeer groot is.

Bij het optreden in oorden moet voortdurend rekening worden gehouden met oordranden die mogelijk onder vijandelijke waarneming liggen.

182 Gebruik van wapens

Doelen zijn slecht en kort te onderscheiden, waardoor gebruik gemaakt kan worden van vuurstoten.

Hoog munitie verbruik.

Indeling en inzet anti tank wapens langs wegen en paden

Grote concentraties vuursteun veroorzaken vele vernielde gebouwen, wegen en puin en kan negatief werken op de (eigen) beweeglijkheid.

183 Bewegingsvrijheid

Voertuigen zijn gebonden aan wegen en paden.

De bewegingsvrijheid van personeel te voet wordt ook beperkt.

Navigeren wordt moeilijker door de aard van het terrein, de dichtheid van de begroeiing, heuvels.

184 Vuur - en zichtdekking

Zichtdekking kan uitgebuit worden.

Camouflage is vaak op eenvoudige wijze te realiseren door gebruik te maken van omgevingsmateriaal. Vaak biedt bebouwing reeds veel bescherming tegen directe waarneming met helderheidversterkers en warmtebeeldapparatuur.

Zorg voor een goede bovendeckking tegen luchtwaarneming.

185 Hindernissen

Voorbeelden van hindernissen zijn:

- autowrakken
- puin
- kratering
- eenvoudige zelf aan te leggen (draad)hindernissen zoals concertina's en friese ruiters

Hindernissen zijn effectief aan te leggen.

Hindernissen zijn veelal moeilijk te ruimen of te omtrekken.

Bereden vijand is goed te kanaliseren met hindernissen.

186 Verbindingen

De reikwijdte van verbindingen is met name in grote oorden beperkt.

Zenden op hoger vermogen.

Daarom ook gebruik maken van alternatieve verbindingsmiddelen zoals:

- lijnverbindingen
- ordonnansen
- vlag, licht en rooksignalen

187 Doelaanduiding

Normaal worden voor doelaanduiding de horizontale klokmethode of het bliklijden gebruikt. Beide methoden zijn in verstedelijkt gebied niet nauwkeurig genoeg. Daarom wordt in verstedelijkt gebied gebruik gemaakt van een aparte methode; 'de doelaanduiding Optreden Verstedelijkt Gebied'.

Deze methode verdeelt een huis in niveaus en vervolgens het niveau in openingen (ramen/deuren).

De niveau indeling begint bij het dak (niveau A) en werkt vervolgens naar beneden; B, C, D, etc. Hiermee wordt voorkomen dat een fout ontstaat omdat het eerste niveau, de begane grond, wordt overgeslagen. Indien noodzakelijk komt na het niveau de toevoeging lange of korte zijde. Dit is afhankelijk vanuit welke positie men tegen het huis/object aankijkt. Tenslotte worden de opening op dat niveau van links naar recht genummerd.

Voorbeeld: R hier A, vijand op C, lange zijde, 3

Er dient rekening mee te worden gehouden dat de melding altijd gebeurt vanuit de locatie van de persoon die de melding doet.

Operationele gezondheidszorg

188 Operationele gezondheidszorg aspecten.

Bij elke opdracht dient de groepscommandant operationele gezondheidszorg aspecten mee te nemen in de voorbereiding, uit voering en evaluatie. Deze aspecten worden hieronder nader belicht:

- Voorbereiding:
 - Locatie(s) van gewondennest(en) verkennen en bekend stellen aan eigen personeel.
 - Plan maken voor gewondenafvoer naar het gewondennest (bijv. door formeren van draagploegen).
 - Toezien op uitvoering functiecontrole door gewondenhelper op gewondentas/materiaal.
- Tijdens de actie / opdracht:
 - Coördineren van de gewondenafvoer naar het gewondennest.
 - Gewondenmelding aan hoger niveau (W5H / MIST)
- Na de actie / opdracht:
 - Debriefen eigen personeel (zo nodig met professionele medisch/psychologische hulp).
 - Uitvoeren van functiecontrole.

- Herbevoorrading van geneeskundig materiaal (ZHKH- en gewondenhelpertas).

189 Geneeskundige afvoer (MEDEVAC)

Tijdens diverse soorten van optreden komt het voor dat gewondenmeldingen gedaan moeten worden en geneeskundige afvoer (MEDEVAC) moet worden geregeld. Voor de gewondenmelding in de lijn worden de W5H en MIST gebruikt (conform ZHKH procedure), die als input worden gebruikt door het hogere niveau voor de aanvraag van MEDEVAC.

1810 meldingen (W5H / MIST)

- W5H
 - Wie doet de melding (roep)naam conform radioprocedures.
 - Wat is er gebeurd soort incident
 - Waar is het gebeurd locatie / coördinaat
 - Wanneer is het gebeurd dtg
 - Hoe is de situatie aantal slachtoffers / inschatting van de ernst / situatie ter plekke / etc.
 - Welke maatregelen zijn er getroffen

▪ MIST

Materiaal:	Soort ongevast			
Legg:	Lutsak			
Sigms	Harde waarden:			
	Wachweg	verij	i rochel	i deurt i pieg
	Moednaling			
			dermout	
	Crustale			
			dermout	
	Bevustijn	A	i V	i P i U
Tegabmet	Gegeven behandeling:			

190 PROCEDURE EINDE GASALARM

Als er naar verwachting of berekening geen inhalatie- en/of contactgevaar meer aanwezig is, zal de nbc-kern de procedure 'einde gasalarm' in gang zetten.

Eerst wordt op diverse plaatsen met de onderdeeldetectieapparatuur vastgesteld dat geen chemisch strijdmiddel (meer) aanwezig is. Bij kans op zenuwblokkerend strijdmiddel in de lucht, zal de nbc-kern ook de DEZI-proef op elke groepslocatie laten uitvoeren. Als ook dan geen gevaar wordt geconstateerd, zal de nbc-kern de bij het strijdmiddel behorende geur bekend stellen en op de groepslocaties onder leiding van de groepscommandant de SNUFFELPROEF laten uitvoeren. Deze gaat als volgt:

- Enkele militairen houden de adem in en verbreken gedurende 10 seconden de gasdichte afsluiting. Dit doen zij door aan twee zijden van het nbc-masker twee vingers tussen het gelaatstuk en de wangen te plaatsen. De ogen blijven hierbij geopend en er wordt vervolgens twee à driemaal 'gesnuffeld'. Bij het waarnemen van de bekend gestelde geur of bij lichte vergiftigingsverschijnselen, wordt de gasdichtheid onmiddellijk hersteld en vervolgens krachtig uitgeademd.
- Als 5 minuten na de bovenstaande handeling geen vergiftigingsverschijnselen optreden, zetten enkele militairen het nbc-masker af. Bij het waarnemen van een verdachte geur of het zich voordoen van vergiftigingsverschijnselen, wordt het nbc-masker weer onmiddellijk opgezet.
- Als 10 minuten na het afzetten van de nbc-maskers geen vergiftigingsverschijnselen optreden, zetten de betreffende militairen het masker weer op en meldt de groepscommandant het resultaat aan de nbc-kern.

ATTENTIE: De nbc-kern kan de commandant voor die locatie "einde gasalarm" adviseren.

191 NBC 1 MELDING

Om een goede inschatting te kunnen maken van de directe en indirecte gevolgen van een aanval met chemische wapens en/of een kernwapenexplosie, moeten groepscommandanten de hogere niveaus van de juiste informatie voorzien. Dit geldt ook voor ROTA incidenten. Deze nbc informatie-uitwisseling is eenvoudig gestructureerd en gestandaardiseerd. De groepscommandant vult een NBC 1 sjabloon zo volledig mogelijk in conform hetgeen wordt gezien. Omdat NBC 1 meldingen voor chemisch, nucleair en ROTA niet identiek zijn staan op de volgende pagina's alle meldingen uitgewerkt.

192 NBC 1 CHEMISCH

Verzamel, na het nemen van de persoonlijke beschermende maatregelen en het doorgeven van alarm, bij chemische inzet zoveel mogelijk gegevens die in de volgende tabel vermeld staan bij de standaard NATO-berichtenregels.

Regelletter	Regelinhoud
BRAVO	Plaats waarnemer (coördinaat of plaatsnaam) en kaart- of kompashoek waarin de aanval wordt gezien, vermeld in graden of duizendsten
DELTA	Datumtijdgroep begin en einde aanval
FOXTROT	Plaats van de aanval
GOLF	Inzet-/verspreidingsmiddel (vliegtuig, raket, granaat,), meldt erbij vermoedelijk of waargenomen
INDIA	Informatie over de verspreidingshoogte, soort chemisch strijdmiddel, vluchtigheid en detectiewijze
TANGO	Terreinbeschrijving op de locatie van de detectie
GENTEXT	Vrije tekst (bijvoorbeeld schadeschets)

Aanvulling en toelichting:

- Geef altijd eerst het soort bericht aan (NBC 1 chemisch).
- De aanvalslocatie (FOXTROT) is soms niet vast te stellen. Met behulp van BRAVO is de aanvalslocatie herleidbaar.
- Snelheid en betrouwbaarheid gaan altijd boven het streven naar een bericht conform correct NATO-sjabloon!
- De nbc-kern kan om aanvullende informatie verzoeken over het lokale weer en het terrein op de plaats van de aanval.

193 NBC 1 NUCLEAIR

Verzamel bij nucleaire inzet zoveel mogelijk gegevens die hieronder vermeld staan bij de standaard NATO-berichtenregels voor een NBC 1 nucleair.

Regelletter	Regelinhoud
BRAVO	Plaats waarnemer (coördinaat of plaatsnaam) en kaart- of kompashoek waarin de aanval wordt gezien, vermeld in graden of duizendsten
DELTA	Datumtijdgroep begin en einde aanval
FOXTROT	Locatie grondnulpunt
GOLF	Inzet-/verspreidingsmiddel (vliegtuig, raket, granaat), meldt erbij vermoedelijk of waargenomen
HOTEL	Soort explosie (lucht, maaiveld, ondergronds, onder water)
JULIET	Flitsknaltijd in seconden
LIMA	Wolkbreedte in graden of duizendsten, 5 minuten na explosie
MIKE	Hoek wolktop of –bodem in graden of duizendsten, 10 min. (alleen bij maaiveldexplosie)
GENTEXT	Vrije tekst (bijvoorbeeld schadeschets)

Aanvulling en toelichting:

- Geef altijd eerst het soort bericht aan (NBC 1 nucleair).
- Rapporteer, bij twijfel over de soort explosie, wat u ziet.
- De aanvalslocatie (FOXTROT) is dikwijls niet te bepalen. Met BRAVO en JULIET is de aanvalslocatie herleidbaar. BRAVO en JULIET zijn dus essentiële gegevens!
- Snelheid en betrouwbaarheid gaan altijd boven het streven naar een bericht conform correct NATO-sjabloon!

194 NBC 1 ROTA (nucleair, biologisch, chemisch)

Verzamel zoveel mogelijk van de in de volgende tabel weergegeven gegevens en rapporteer ze met een NBC 1 ROTA.

Regelletter	Regelinhoud
BRAVO	Plaats waarnemer en waarnemingsrichting naar het incident
CHARLIE	Datumtijdgroep begin en eind van het incident
FOXTROT	Plaats van het incident (plaatsnaam of coördinaten)
GOLF	Vervoersmiddel met aantal; verspreidingsmiddel met aantal of hoeveelheid (vermeld vermoedelijk of waargenomen)
INDIA	Stof-naam of –herkenningsaanwijzingen, verspreidingshoogte, vluchtigheid, detectiewijze
MIKER	Beschrijving van de hoedanigheid van het incident
TANGO	Locatie beschrijving van het incident (terrein begroeiing)
GENTEXT	Vrije tekst, geef hier bijvoorbeeld aan of de uitstroom nog gaande is

Aanvulling en toelichting:

- Geef altijd eerst het soort bericht aan (NBC 1 ROTA nucleair, biologisch chemisch of onbekend).
- Baken in FOXTROT eventueel met maximaal 6 coördinaten de locatie van het incident af.
- De nbc-kern kan overige gegevens opvragen over het lokale weer, enz.
- MIKER wordt uitgesproken als MIKE-ROMEO.

195 DRESS STATES

Bij het afkondigen van een nbc-beschermingsgraad wordt tevens de draagwijze van de nbc-beschermende kleding aangegeven. In de NATO heten deze draagwijzen 'Dress States'. De tabel laat zien welke Dress States er zijn en wat ze inhouden.

N.B.: Indien er geen nbc-dreiging (ZERO) is, geldt de nbc-beschermingsgraad "NIHIL".

In dat geval is standaard Dress State 0 van toepassing.

Dress State Nummer	Uitvoering (Het NBC-masker is altijd operationeel inzetbaar op de persoon)
0	De persoonlijke nbc-beschermende uitrusting is in opslag in het operatiegebied
1	De persoonlijke nbc-beschermende uitrusting is op de persoon of binnen handbereik.
2	Broek en jas van de persoonlijke beschermende kleding aan, de overlaarzen en de handschoenen op de persoon of binnen handbereik.
3	Broek, jas en overlaarzen van de nbc-beschermende kleding aan, de handschoenen zitten in de broekzakken van de nbc-beschermende kleding.
4	Broek, jas, overlaarzen en handschoenen aan; capuchon in de nek.
Vanaf Dress State 1 is de eindtoestand bij gasalarm altijd met het in beschermstelling hebben van zowel het nbc-masker en de volledige nbc-beschermende kleding aan.	
Een Dress State kan worden verbijzonderd, bijvoorbeeld: "Dress State 2; kleding open dragen is toegestaan".	

1100 Antennetechniek

Een goede locatie voor de antenne is een compromis tussen technische, tactische voor- en nadelen.

Bodemgesteldheid

- bij voorkeur vochtige grond

Antenne

- gebruik voor de juiste antenne
- sluit de antenne op de juiste wijze aan
- vermijd vocht en vuil in de connectors
- de antenne vrij is van obstakels (bomen, struiken, camouflage net)
- een recht opstaande antenne werkt beter dan een getuide antenne
- gebruik het juiste vermogen
- hoe hoger de antenne, hoe verder het bereik
- line of sight geeft beste resultaat

Geografische locatie

- vermijd bomen en gebouwen dichtbij de antenne omdat die zendenergie absorberen of afschermen
- hoe hoger de locatie hoe beter de verbinding
- obstakels die de line of sight verbinding onderbreken vermijden
- vermijden grote metalen obstakels zoals bruggen, metalen afrastering, water- en of olietanks
- niet in de buurt van andere radiostations, radar of aggregaten

1101 Initialiseren.

- druk op de < MENU > toets
- druk op de > toets, op display verschijnt < INIT >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < SET KEYS >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < CRYPTO 1>
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < CRYPTO 2>
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < SUBSCR N >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < N----- >, of < N 50234816 >
- voer het abonneenummer in of wijzig dit indien nodig (met de toets X is het mogelijk om een verkeerd getal te verwijderen)
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < Z TIME >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < YEAR 96 > (of een ander in het geheugen opgeslagen jaartal)
- wijzig indien nodig het jaartal en druk op < ENTR >
- op display verschijnt < MONTH 05 >
- wijzig indien nodig de maand en druk op < ENTR > Ook bij de overige meldingen < DAY 21 >, < HR 15 >, <MN35>, < SEC 10
- indien nodig wijzigen en drukken op <ENTR >, op display verschijnt < SET KEYS >
- Als u 15 sec wacht of < MENU > indrukt verschijnt er op het display < FREQ? >.
- plaats nu de FILLGUN (connector A), op display verschijnt < CODE---- >
- voer de 4 cijferige code in en druk op < ENTR >, op display verschijnt < 2ND---- >
- indien nodig invoeren (deze worden weggezet op kanaal 3/4
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < FGUN >>> en daarna < FGUN END >
- nu de FILL GUN er afhaken

Stel NCS/SUB in door :

- druk op toets < SERV >, op display verschijnt < LEVEL>
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < SUB>
- druk op < ENTR > (in SUB mode), of druk op toets ➤, op display verschijnt dan < NCS>.
- druk nu op < ENTR >, op display verschijnt nu de standaard melding, bv. < FHOP SUB >

1102 Synchronisatie.

De pc is het NCS en moet zijn radio hierop instellen. Bij elke uitzending van de NCS wordt automatisch een synchronisatie uitgevoerd. In de niet automatische synchronisatie mode (kan standaard zijn ingevoerd met de FILLGUN) verstuurt het NCS een synchronisatie bericht door:

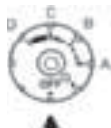
- controleer knop < F > in één van de standen < PWR >
- druk op toets < SERV >, op display verschijnt < LEVEL>
- druk op toets ➤, op display verschijnt < SYNC >
- druk op < ENTR >, zendcontrolelampje gaat branden en op display verschijnt < /=SYNC>>>

Indien een radio niet wordt gesynchroniseerd moet deze een verzoek hierom doen door :

- controleer knop < F > in één van de standen < PWR >
- druk op toets < SERV >, op display verschijnt < LEVEL>
- druk op toets ➤, op display verschijnt < SYNC >
- druk op < ENTR >, zendcontrolelampje gaat branden en op display verschijnt < /=SYNC>>> zendcontrolelampje gaat uit en op display verschijnt < WAIT >
- binnen 20 sec verschijnt < SYNC OK >, of < NO SYNC > (opnieuw opvragen)

1110 Initialiseren

Voor het blokkeren/deblokkeren van het toetsenbord druk
gelijktijdig de PWR en in.
draai knop << B >> in stand 0, A t/m D.

- druk op de < INIT >, op display verschijnt < SET KEYS >
- druk op de < ENTR >, op display verschijnt < CRYPTO 1 >
- druk op de < ENTR >, op display verschijnt < CRYPTO >
- druk op de < ENTR >, op display verschijnt < SUBSCR >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < N ----->
- voer het subscriernummer in < N 7234502 > (voorbeeld)

Voer het abonneenummer in of wijzig dit indien nodig. (met
de X is het mogelijk om een verkeerd getal te verwijderen)

- druk op < ENTR >, op display staat de melding < SET KEYS >
- wacht 15 sec. of druk kort de PTT-schakelaar in, op display staat de melding < FREQ ? >

plaats nu de FILLGUN (CONNECTOR A)

- op display verschijnt de volgende melding < CODE ---- >
- voer de 4 cijfer code in druk op < ENTR >
- op display verschijnt < 2ND ---- >
- indien nodig invoeren (deze worden geladen in kanaal 3 & 4)
- druk op < ENTR > op display verschijnt < FGUN >>> >
- daarna < FGUN END >

nu de FILL GUN er afhalen

1111 Instellen (NCS)

- druk op < SERV >, op display verschijnt < LEVEL >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt < SUB ▼ >
- druk op < → >, op display verschijnt < NCS >
- druk op < ENTR > om de keuze te valideren
op display verschijnt gedurende ongeveer één seconde de volgende melding:
< NCS ▼ > daarna < FHOP NCS >
(werkt in de frequentie-hopping mode als 'NCS')

1112 Synchronisatie

De PC is het NCS en moet zijn radio hierop instellen. Bij elke uitzending van het NCS wordt automatisch een synchronisatie uitgevoerd. In de niet automatische synchronisatie mode (kan standaard zijn ingevoerd met de FILLGUN) verstuurt het NCS een synchronisatie bericht. Bij geen synchronisatie staat op display < SYNC ? >.

Controleer of knop << B >> in de stand 0, A t/m D. staat.

- druk op < SERV >, op display verschijnt < LEVEL >
- druk op < → >, op display verschijnt < SYNC >
- druk op < ENTR >, op display verschijnt

< =SYNC>>> >

na max 20 sec < WAIT >

melding < SYNC OK > (OK) of

melding < NO SYNC > (fout)

112 MULTITEL

1120 Gebruiksgereed maken veldtelefoon TA30147

plaats batterijen

druk op batterijtoets

lampje onder luidspreker licht op (OK)

lampje onder luidspreker licht niet op batterijen leeg

Instellen abonneenummer

verwijder deksel (2 schroeven)

gebruik hiervoor de speciale schroevendraaiers

stel abonneenummer in

plaats deksel

Controle verbinding

druk op toets < On > en wacht op kiestoon

druk op toets < > er volgt een onderbroken kiestoon

druk op < STBY > gereed voor gebruik

Bediening

druk op toets < On > en wacht op kiestoon

toets abonneenummer en wacht op verbinding

(opgeroepen abonneenummer druk toets < On >)

druk op < STBY > einde gesprek

telefoon gesprek via interface

druk op toets < ON > en wacht op kiestoon

toets nr van gewenste GP interface en wacht op kiestoon

toets abonneenummer en wacht op verbinding

(opgeroepen abonneenummer druk toets < On >)

wacht op antwoord of bezettoon

druk op < STBY > einde gesprek

1121 Gebruiksgereed maken handset TA30203

plaats batterijen in de Handset Highway connector
DA30206

- druk op toets < ON > op handset TA30203 (inschakelen)
status batterij rechts boven in display
- druk op toets < STBY > (uitschakelen)

Instellen abonneenummer handset TA30203

- druk op toets < ON >
- druk op toets < > op scherm verschijnt

INSTELLINGEN
< WEKSIGNAAL >

gebruik de toetsen < > om door het menu te bladeren

- druk tot **ABONNEE** zichtbaar wordt

INSTELLINGEN
< ABONNEE >

- druk toets < > op display verschijnt

TYP ABONNEE <00> (voorbeeld)
< >

toets gewenste nr in (moet zijn tussen 00 en 79)

TYP ABONNEE <00> (voorbeeld)
< 06 >

- druk toets < > om te accepteren; in het display verschijnt

TYP ABONNEE <06> (voorbeeld)
< >

toestel is ingesteld op abonnee nr 06 (voorbeeld)

- druk toets < ON > (start scherm)
- druk toets < STBY> (uitschakelen)

bediening handset TA30203

- druk op toets < ON > en wacht op kiestoon
- toets abonneenummer en wacht op verbinding
- (opgeroepen abonneenummer druk toets < ON >
- wacht op antwoord of bezettoon
- druk op < STBY > einde gesprek

telefoon gesprek via interface

- druk op toets < ON > en wacht op kiestoon
- toets nr van gewenste interface
- op display verschijnt < **VERBONDEN** >
- toets abonneenummer en wacht op verbinding
- (opgeroepen abonneenummer druk toets < On >
- wacht op antwoord of bezettoon
- druk op < STBY > einde gesprek

Gebruiksgereed maken

- verwijder batterijdeksel
- plaats batterijen (3x NBA030)
- positieve zijde (+) naar binnen
- plaats batterijdeksel

batterijtest

- sluit lijnklemmen kort
- druk oproeptoets in
- lampje knippert normaal =OK
- lampje knippert langzaam=batterij vervangen

aansluiten

- verwijder de isolatie (2 cm)
- druk verende klemmen in
- steek blanke draad in de geleidegaten
- laat klemmen los

lijntest

- druk spreekshakelaar in
- lampje uit = lijnbreuk
- lampje knippert langzaam = lijnsluiting

Bediening

- uitgaande oproep
 - druk oproeptoets 2 à 3 sec in
 - lampje licht op
- inkomende oproep
 - lampje licht op
 - toon hoorbaar via oorscherp
- spreken/luisteren
 - druk spreekshakelaar in (spreken)
 - laat spreekshakelaar los (luisteren)

1140 Ingebruikname GPS

Druk "on"

Druk "menu"

Ga met < of > naar "set-up"

Druk ^

Controleer de volgende instellingen (middels pijltjes kunt u wijzigingen aanbrengen) :

- Mode: cont
- SV-type: all-y
- Units: mgrs-new metric
- Elev: meter, msl
- Ang: deg, grid
- Magvar type: calc deg, wmm 1995 versie 1
- Wage: off
- Elhold: automatic
- Time: Loc=Z+0100 (of 0200)
- Err: +/- m
- Dtm: wgd of eur-a
- Automatic off timer: off
- Serial: standard
- Havequick: off
- 1pps: off
- Automark mode: off
- Set bullseye: off
- Dgps: off
- Status: none
- Age: sec

Druk op "pos"

PLGR+ gereed voor gebruik

115 TEKENS EN SIGNALLEN

1150 Algemeen

Voor het communiceren tijdens alle soorten optreden kan men gebruik maken van signalen en (velddienst)tekens. Essentieel daarbij is dat iedereen op de hoogte is van de afgesproken tekens (standaard) en dat ze goed worden doorgegeven.

In het HAMIL staan reeds armsignalen, fluitsignalen en alarmsignalen aangegeven.

Als aanvulling daarop kan gebuikt gemaakt worden van kleursignalen en uitroepen. Tevens staan er in dit hoofdstuk aanvullende velddiensttekens omschreven, die het werken kunnen vereenvoudigen. Per wapen / dienstvak kan het voorkomen dat er nog meer signalen en tekens worden afgesproken. Verder is van belang dat er geen verwarring mogelijk moet zijn tussen de diverse signalen en tekens.

1151 Kleursignalen

Gele vlag	er is een gewonde / ik heb gewondenafvoer nodig
Rode vlag	locatie is nog niet veilig
Groene vlag	locatie is veilig
Blaauwe vlag	Pionier/genist nodig
Seinpatronen	De betekenis van de seinpatronen wordt per actie vastgesteld en in het bevel vermeld
Fel-gele spuitbus/verf	Markering van uxo / mijnen
Rood-wit tape	Geeft een onveilige plaats of de begrenzing van een doorgang aan (bijvoorbeeld een ruimte, die van een valstrik is voorzien of (nog) niet veilig is)

1152 Uitroepen

Magazijn	ik moet mijn magazijn wisselen.
Storing	ik heb een wapenstoring.
Wapencheck	wissel eventueel het magazijn voor een vol magazijn, eventueel spannen, aandrukplunjer indrukken en op vuren zetten.
Oortjes	ik ga een handgranaat gooien; bescherm de oren.
Granaat	er is een vijandelijke handgranaat gegooid; zoek dekking en bescherm de oren.
Drie schoten snelvuur / vuurstoot	ik heb het vuur overgenomen / ik ben gereed om dekkingsvuur af te geven.
'Vrij' of 'veilig'	de ruimte is gezuiverd
Eigen vuur	ik heb (per ongeluk) zelf gevuurd.
Munitie	ik heb munitie nodig

1153 Velddiensttekens

Uitgangspunt is dat de tekens gegeven kunnen worden terwijl men het wapen goed vast kan blijven houden. Voor enkele tekens is het gebruik van de (tactische) wapenriem noodzakelijk. Deze tekens vormen een aanvulling op de in het HAMIL hoofdstuk 27 pt. 4a omschreven velddiensttekens.

ENKEL COLONNE

De vrije arm gestrekt cirkelend
voorwaarts bewegen

DUBBEL COLONNE

De vrije arm gestrekt cirkelend
voorwaarts bewegen

KORTE STOP

Met vrije arm, cirkelende
beweging (met vuist) maken

LANGE STOP

Met vrije arm, cirkelende beweging
onder een hoek van 45 graden (met
vlakke hand) maken

GEEN VIJAND / VEILIG

Met vrije arm, duim omhoog

VIJAND WAARGENOMEN

Met vrije arm, duim omlaag

LUISTEREN

Hand bij het oor houden

WAARNEMEN

Hand, als een kijker, voor het gezicht

GROTE HINDERNIS

De vrije arm wordt voor de keel gebracht en van links naar rechts bewogen

KLEINE HINDERNIS

De vrije arm kruisen met het wapen

(2 uurs) VERZAMELPUNT

Een cirkelende beweging maken
en wijzen naar het punt

PIJLPUNT

Beide armen schuin omlaag,
zodat een pijlpunt ontstaat

116 Tactische tekens / Grootte tekens

Bij de Koninklijke Landmacht wordt veelvuldig gebruik gemaakt van tactische tekens, o.a. op kaarten, oleaten en (tactische) bewegwijzing. Deze tekens zijn standaard en internationaal afgesproken. Een teken bestaat altijd uit de aanduiding van de eenheid of installatie en uit een grootte teken.

De meest voorkomende tekens en grootte tekens zijn hieronder opgenomen.

Groep
Stuk

Sectie

Peloton

Compagnie
Eskadron
Batterij

Team

Bataljon
Afdeling

Regiment
Korps

Brigade

Divisie

Soldaat

Plaats
vervanger

Groeps
commandant

Diemaco
Minimi

MAG

.50

M136

Groeps
opstelling incl.
sector

Waarnemings-
luister post

Infanterie groep
AASLT
(air assault)

Artillerie (stuk)

Pantser
infanterie groep

Pantserluchtdoel
artillerie (stuk)

Pantser anti tank
(stuk)

Stingergroep

Cavalerie (tank)

Distributiegroep

Cavalerie
(verkenning)

Hulppostgroep

Pantsergenie
groep

Onderhouds
groep

Genie
constructie
groep

Klasse 1
bevoorradsings
groep

Brugleggende
tank

Klasse 3
bevoorradsings
groep

Verbindings
groep

Klasse 5
bevoorradsings
groep

Electronosche
oorlogsvoering

Transport groep

aanvangspunt

Commando post

eindpunt

Vijand

1170 Algemeen

In dit Handboek is Search zoveel als mogelijk geïntegreerd opgenomen in de overige hoofdstukken. Dit deel beschrijft de algemene aspecten van Search.

Definitie: Search is het toepassen van systematische procedures die, met het gebruik maken van de juiste middelen, specifieke doelen op tijd onderkennen.

Doel:

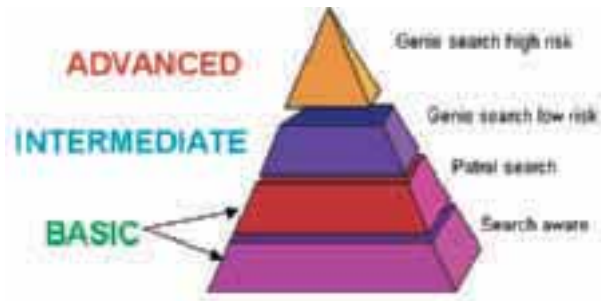
Het creëren van een veilige omgeving die bijdraagt aan de bescherming van de eigen eenheden (Force Protection) door:

Ontzeggen van middelen en mogelijkheden aan de tegenstander.

Verkrijgen van inlichtingen over de tegenstander en de omgeving.

Op systematische wijze veiligstellen van bewijsmateriaal dat in een verdere fase gebruikt kan worden om een tegenstander juridisch te kunnen vervolgen.

Beschermen van potentiële doelen.

Figuur: Verschillende niveaus van search

1171 Inhoud van de verschillende niveaus

Het basisniveau bestaat uit:

Search Aware:

Dit is het laagste niveau van search. Dit is de basis voor elke individuele militair die door eenieder beheerst moet worden. Search aware omvat de vaardigheden om als individu de volgende handelingen te kunnen uitvoeren:

- Improvised Explosive Device (IED) awareness.
- Verplaatsingen.
- 5 / 20 m check.
- Person check.
- Vehicle check.

– Patrol search:

Wordt uitgevoerd door het hiervoor opgeleid personeel onder low risk search omstandigheden. In principe betreft het hier manoeuvre eenheden, danwel ALT eenheden die in de voorbereiding hiervoor zijn opgeleid. Daar waar mogelijk is patrol search geïntegreerd in de desbetreffende hoofdstukken van dit handboek.

Boven het basisniveau bestaan er twee hogere niveaus, namelijk Intermediate search en Advanced search. Deze beide niveaus zijn niet algemeen en worden in principe uitgevoerd door specifiek daarvoor opgeleid (genie/EOD) personeel.

118 SEARCH AWARE

Doel:

Dat de individuele militair bewust is van de aanwezige gevaren en door het beheersen van de drills zijn eigen veiligheid en van zijn eigen eenheid vergroot.

Risk-assessment:

In de voorbereiding van, en tijdens de uitvoering van missies overal ter wereld is het van belang dat iedere militair op de hoogte is van de mogelijke dreiging ter plaatse (vijandelijke activiteiten die een bedreiging vormen, groeperingen, organisaties, IED's, mijnen en UXO's etc.) om een goede inschatting van de aanwezige risico's te kunnen maken.

Tijdens de uitvoering van een missie is de genie, met ondersteuning van de EOD, de adviseur van de manoeuvre betreffende aspecten op het gebied van munitie, explosieven en mijnen. Tijdens de missie gerichte opleidingen (MGO) wordt er aanvullende, op het inzetgebied gerichte, up to date informatie verstrekt over de hierboven genoemde dreigingen en de uitvoering van search aware.

1180 IED Awareness

IED (Improvised Explosive Device) is een (explosief) voorwerp dat op geïmproviseerde wijze geplaatst of gemaakt is, dat destructieve, dodelijke, schadelijke, pyrotechnische of brandstichtende chemicaliën bevat met het oogmerk te vernietigen, incapaciteren (tijdelijk uitschakelen van personeel), te hinderen of af te leiden.

N.b. het kan militaire componenten bevatten, maar doorgaans is het van niet militaire bestanddelen gemaakt. De hoofdgroepen van een IED naar ontstekingswijze zijn:

Time:

Deze worden in werking gezet d.m.v. een tijdmechanisme. De dader zal niet vaak in de directe omgeving zijn.

Command:

Deze kunnen we onderscheiden in remote control IED (RCIED) afstand bedienbaar, command wire IED (CWIED) en projected, denk hierbij aan geïmproviseerde mortieren etc. De dader activeert de IED en zal dus in de directe of indirecte omgeving zijn (ook zelfmoord aanslagen zijn command IED's).

Victim Operated:

Dit is de booby trap / valstrik. Deze worden geactiveerd door het slachtoffer zelf.

De hoofdcomponenten waaruit een IED kan bestaan:

Hoofdlading.

Slagpijpje.

Schakelaar.

Ontstekingsmiddel / stroombron.

Een IED hinderlaag kan bestaan uit:

Contactpunt:

Het punt waar de IED ligt en waar de slachtoffers geconfronteerd worden met de detonatie (vaak is dit een markant punt).

Ontstekingspunt:

Vanuit dit punt ontsteekt de dader de IED.

Referentiepunt:

Een voor de dader duidelijk aanwezig punt waarvan hij kan bepalen wanneer hij de IED moet ontsteken.

Observatiepunt:

Als de dader niet rechtstreeks vanuit zijn ontstekingspunt het referentie punt kan waarnemen, is het mogelijk dat er een medeplichtige vanuit deze locatie waarneemt en de dader waarschuwt.

Vluchtroute:

Voor de dader om snel en ongezien weg te kunnen.

1181 De 5 en 20 m check

De 5 en 20 m check wordt toegepast:

Indien er tijdens een verplaatsing (bereden / voet) moet worden halt gehouden. (verkeersopstopping, verdachte situaties etc.).

Indien er tijdens een bereden patrouille moet worden uitgestegen.

Tijdens patrouilles te voet.

Men 'scant' de omgeving in een straal van 5 of 20 m op verdachte voorwerpen en personen. Extra aandacht moet worden besteed aan in het terrein aanwezige objecten of terreindelen zoals muurtjes, lantaarnpalen, graafsporen, observatieposten etc..

De uitvoering van de 5 en 20 m checks zijn opgenomen bij de hoofdstukken verplaatsingen te voet en bereden.

1182 4 C's

De 4 C's kunnen onafhankelijk van elkaar allemaal of gedeeltelijk worden toegepast, afhankelijk van het soort incident, zoals b.v. verkeersongeval, mijnincident, etc. De 4 C's zorgen ervoor dat de patrouille commandant geen essentiële zaken vergeet en hij vergroot hiermee de veiligheid van zijn eenheid.

Hieronder worden de 4 C's kort beschreven:

Confirm (bevestigen):

Dit is het bevestigen van de situatie die men aantreft.

Daarna snel het beoordelen van de toestand (bvt), is de aangetroffen situatie verdacht of levert het gevaar op.

Daar verwerken in een goede melding naar b.v. de ops.

Clear (ontruimen):

Dit is het ontruimen van de gevarenzone (van binnen naar buiten). Iedereen die geen bezigheden heeft 'on scene' moet zich buiten de gevarenzone begeven.

Cordon (afzetten):

Dit is het afzetten van alle toegangswegen. Men kan een oleaat maken met alle kordon afstanden, deze dan op de kaart leggen en zo snel vaststellen welke toegangswegen afgesloten moeten worden.

Control (controleren):

Dit is het inrichten van een ICP (incident control point) en vanuit dat punt de gehele situatie onder controle hebben en houden.

1183 Veiligheidsafstanden t.b.v. het kordon

In het open terrein zijn de veilige afstanden:

200 m bij afmetingen van een object van 30 bij 30 cm
(oftewel kan men het in de hand houden).

400 m bij objecten ter grootte van een auto.

800 m bij objecten ter grootte van een vrachtauto.

In verstedelijkt gebied zijn de veilige afstanden:

100 m bij afmetingen van een object van 30 bij 30 cm
(oftewel kan men het in de hand houden).

200 m bij objecten ter grootte van een auto.

400 m bij objecten ter grootte van een vracht auto.

Indien de veilige afstand niet haalbaar is ga dan uit de directe (scherven) gevaren zone door b.v. achter huizen, muren (houdt rekening met instortingsgevaar) of pantservoertuigen te gaan staan.

119 PERSON SEARCH

Person search wordt ook wel body search genoemd.

Onderstaand zijn de 4 soorten person searches opgesomd:

- Quick.
- Detailed.
- Stripped (door bevoegd personeel).
- Intimate (door arts).

Doel:

De tegenstander de kans te ontnemen om verboden items (artikelen) te transporteren op de man / vrouw, zich te ontdoen van deze middelen en zo voorkomen dat ze mogelijk gebruikt kunnen worden tegen eigen troepen.

Middelen:

De benodigde middelen voor een person check zijn:

Een handmetaaldetector.

Een plastic tas om de bezittingen van de personen op te slaan tijdens de search.

(latex) Handschoenen.

Algemene aandachtspunten geldende bij person check:
Let op het gedrag van de persoon (houding, nervositeit, handen).

Gebruik indien mogelijk een tolk om problemen in de communicatieve sfeer te voorkomen.

Wees geduldig en voorzichtig.

Wees niet vernederend.

Wees niet te vriendelijk of intimideer niet maar wees eerlijk en vastberaden.

Mannelijke militairen controleren fysiek geen kinderen tot 14 jaar en/ of vrouwen, tenzij er gebruik wordt gemaakt van een metaaldetector.

Alleen vrouwelijke militairen controleren kinderen tot 14 jaar en / of vrouwen fysiek. De searcher moet ervoor zorgen niet direct voor of achter de te fouilleren persoon te staan om te voorkomen dat hij gehinderd wordt.

Tijdens het fouilleren oogcontact vermijden om zo te voorkomen dat je geïntimideerd wordt.

Heb aandacht voor evt. Non-verbale reacties zoals nervositeit, ongeduld etc..

De searcher zorgt dat hij niet in de sector van de beveiliging komt.

Gebruik latex- of de zwarte leren handschoenen.

Draag er zorg voor dat bij het fouilleren een overlapping is van de zoekgebieden.

Reactie bij het aantreffen van verboden artikelen:

Niet-levensbedreigende situaties:

- Aanhouden van personen.
- Meld aan de OPS en vraag om assistentie van bijv. KMar, civiele politie, gn of EOD cfm. geldende SOP.

Levensbedreigende situaties:

- Aanhouden van personen.
- 4 C's toepassen.
- ICP inrichten.

Meld aan de OPS en vraag om assistentie van bijv. KMar, civiele politie, gn of EOD cfm. geldende SOP.

1191 Quick check

Deze kan worden toegepast op plaatsen waar men te doen heeft met veel personen of om te selecteren voor een detailed check.

Deze bestaat hoofdzakelijk uit vragen naar een identiteitsbewijs en het stellen van vragen aan de persoon zoals wat, waar etc.

Ook kan er gebruik gemaakt worden van een handmetaaldetector.

Reageert een persoon verdacht dan gaat men over naar een detailed check.

Werkwijze:

Uitvoeren van de check met 2 man, waarvan 1 de beveiliging en 1 de daadwerkelijke searcher. Maak gebruik van een tolk. Maak bekend wat er gaat gebeuren.

Controleer inhoud zakken van de kleding.

Controleer de meest logische verstopplaatsen.

1192 Detailed check

Deze volgt vaak na een quick check, maar kan ook meteen worden uitgevoerd als hiertoe aanleiding is. Bij een detailed check wordt de persoon apart genomen (uit het oog van de omstanders). Hierna wordt de persoon daadwerkelijk fysiek gecontroleerd.

Werkwijze detailed:

Uitvoeren van de check met 2 man, waarvan 1 de beveiligger en 1 de daadwerkelijke searcher. Maak gebruik van een tolk.

Maak bekend wat er gaat gebeuren.

Stel de identiteit vast, eigenaar van evt. bagage.

Vraag of de persoon in het bezit is van illegale artikelen (geef aan wat).

Laat de persoon al zijn / haar zakken leegmaken. (plastic zak).

Laat eventuele jassen uittrekken en check deze.

Laat de persoon een natuurlijke houding aannemen met de voeten licht uit elkaar en de armen naar beneden of horizontaal.

Controleer structureel met een knijpende beweging de persoon.

Speciale aandacht voor de plaatsen waar kleine voorwerpen kunnen worden verstopt.

Het gebruik van de handmetaaldetector kan de check vergemakkelijken.

Controleer alle bagage, tassen etc.

Om de check snel en efficiënt te laten verlopen is het altijd mogelijk om de omstandigheden ter plekke, OTVOEM afhankelijk, aan te passen.

120 VEHICLE SEARCH

Doel:

Potentiële doelen te beschermen en de tegenstander de kans te ontnemen verboden artikelen te transporteren of er aanslagen mee te plegen.

De verschillende soorten van vehicle search zijn:

Initial.

Primary.

Secondary (door bevoegd personeel)

De benodigde middelen voor een vehicle check zijn:

Een metaaldetector.

Een spiegelset.

Pylonen.

Draadversperring.

Spijkerplank.

Oranje vesten.

Stopborden.

1200 Initial check

De initial vehicle check is de basisuitvoering en heeft tot doel vtgn te selecteren voor een primary check. Deze kan bijv. worden uitgevoerd door de wacht bij militaire complexen. De bestuurder opent de kofferbak, de motorkap e.d. De initial check duurt ongeveer 2 minuten.

Werkwijze:

De minimale personeelssterkte bij een initial check is 2 man, waarvan 1 searcher en 1 beveiligiger. Zij zijn een onderdeel van de wacht of eenheid die belast is met de vehicle check.

Het selecteren van een vtg kan gebaseerd zijn op:

Het laten stoppen van ieder vtg.

Steekproef.

Verdachte vtgn.

Aan de hand van inlichtingen.

De searcher:

Spreekt de bestuurder aan en vraagt naar zijn identiteitsbewijs en die van zijn mede passagiers.

Stelt vragen aan de bestuurder over wie, wat, waar of waarom etc.

Controleert het voertuig aan de buitenkant op vreemde mankementen of andere zaken zoals beschadigde deursloten, auto zwaar beladen terwijl er maar 1 persoon in de auto zit.

Controleert met de spiegelset de buitenkant en de onderzijde van het vtg.

Loopt rond het voertuig en controleert de auto ook aan de andere zijde en kijkt naar de reactie van de passagiers.

Vraagt de bestuurder te assisteren bij het eventueel openen van de motorkap, kofferbak of de deuren.

Aandachtspunten

Het ontbreken van kentekenplaten op het vtg.

De ramen van voertuig staan open, ook al is het koud.

De inzittenden dragen handschoenen of de inzittenden gedragen zich vreemd te beleefd, nerveus, ongeduldig.

Er zijn sterke geuren in auto aanwezig.

Inzittenden dragen kleding afwijkend van het jaargetijde (dikke kleren in de zomer).

Worden er tijdens de initial check verdachte zaken aangetroffen, dan wordt er over gegaan tot een primary check.

1201 Primary check

De primary check wordt uitgevoerd mogelijk naar aanleiding van een initial check. Dit vindt plaats op een daarvoor bestemde locatie en zal ongeveer 10 minuten in beslag nemen.

De search area van een vtg zijn:

De buitenkant (evt. bovenkant).

De onderkant.

De binnenkant.

De bagageruimte.

De motorruimte.

Werkwijze:

Het minimale personeel dat nodig is om de daadwerkelijke primary check uit te voeren is 2 man; 1 searcher en 1

beveiliger. Zij zijn onderdeel van de wacht of eenheid belast met de vehicle check.

Vtg laten verplaatsen naar de daarvoor bestemde locatie.

Op alle inzittenden een detailed check laten uitvoeren.

Controle van het vtg op de 5 search area.

De bestuurder van het vtg blijft in de directe omgeving om de aanwijzingen van de searcher uit te voeren.

Reactie bij het aantreffen van verboden artikelen:

Niet-levensbedreigende situaties:

- Aanhouden van personen.
- Maak een foto of schets van het artikel en de vindplaats.
- Meld aan de OPS en vraag om assistentie van bijv. KMar, civiele politie, gn of EOD cfm. geldende SOP.

Levensbedreigende situaties:

- Aanhouden van personen.
- 4 C's toepassen.
- ICP inrichten.

1210 Algemeen

Omgaan met de media is een kans, geen bedreiging. Journalisten zijn over het algemeen vaklieden die er niet op uit zijn om u beentje te lichten. Soms zijn journalisten kritisch, soms minder kritisch. De journalistiek hoort bij een democratie. Ze doen hun werk, ze verzamelen en verspreiden informatie. Ze zorgen dat u en ik, het brede publiek geïnformeerd blijft.

Wel gelden een aantal spelregels in de omgang met de media. Die regels zorgen ervoor dat u vertelt wat u wilt vertellen, de regels voorkomen teleurstellingen achteraf, wanneer u het interview terugziet, leest of hoort.

Deze **acht gouden regels** helpen daarbij.

1. U bent het visitekaartje van de landmacht

U geeft in houding en gedrag invulling aan het gestelde in de gedragscode van de KL, namelijk door u te gedragen als ambassadeur van de KL en daarmee, door een positieve uitstraling, bij te dragen aan een positief beeld van de KL, ook al wordt u niet direct aangesproken door de media. U zorgt daarom voor een correct tenue; als u wordt aangesproken door de media, gedraagt u zich correct en beleefd.

2. Vraag de journalist wat hij van u wilt weten

Als u benaderd wordt door een journalist, verwacht hij kennelijk dat u bepaalde bruikbare informatie voor hem heeft. U controleert dat door te vragen wat hij van u wil weten. Als de journalist op zoek is naar informatie waarover u niets te melden heeft, zegt u dat tegen hem. U gebruikt een nette weigering met de reden: **'Ik kan hier niets over zeggen, want....'**

U vermijdt de uitdrukking: **'Geen commentaar'**!

Door vooraf te vragen wat hij weten wil kunt u zich bovendien veel beter voorbereiden op de antwoorden.

Wat gaat u zeggen en waarom. Wat wilt u bereiken en wat is uw centrale boodschap.

3. Licht uw commandant of voorlichter vooraf in

Om de berichtgeving naar de media goed te laten verlopen, houdt u zich aan de afspraak alle mediacontacten te melden aan de commandant of voorlichter. U vraagt altijd om steun van uw commandant of voorlichter. U vraagt of het verstandig is om deel te nemen aan een interview. U vraagt ook om bruikbare tips voor het interview. De voorlichter weet vaak wat er nog meer speelt rond het onderwerp. Hij weet ook welke afspraken hij wel en niet kan maken met een journalist. Kortom hij begeleidt u en voorkomt onaangename verrassingen, ook achteraf. U bent en blijft altijd zelf verantwoordelijk voor dat wat u zegt in een interview.

4. Bepaal vooraf uw boodschap, wat gaat u zeggen

U denkt na over u boodschap. Zo nodig schrijft u deze op. U beperkt uw boodschap tot één of twee korte uitspraken (statements). Bedenk dat u niet alleen de vragen van de journalist hoeft te beantwoorden. U kunt zelf ook het initiatief nemen door de journalist te vertellen wat u ervan vindt. Denk daar van tevoren over na. Gaat de journalist een heel andere kant uit dan u had gedacht of wenselijk vindt, keer dan zelf terug naar uw van tevoren vastgestelde boodschap. Neem rustig het initiatief.

5. Praat alleen over uw opdracht, uw eenheid en uw eigen functie

U beperkt zich tijdens het interview tot die zaken die u zelf kunt overzien: uw opdracht die u ter plekke uitvoert, de eenheid waartoe u behoort en uw eigen functie. Als het interview plaatsvindt tijdens een oefening vertelt u iets over de oefening en wat u eenheid bij die oefening doet. Voorafgaand aan een actie zorgt u ervoor dat u weet welke informatie u wel en welke u niet kan vertellen! Dat heeft niets te maken met zwijgplicht of

doofpot. Door te spreken over zaken waar u weinig van weet of niet verantwoordelijk voor bent maakt u gegarandeerd fouten. Dat is voor zowel de KL als de journalist vervelend. U vindt het ook niet leuk als mensen totaal verkeerde uitspraken doen over uw eigen vakgebied of werk.

6. **Ga niet in op geruchten en ga niet gissen als u het niet weet**

U spreekt tijdens een interview altijd de waarheid! Daarom gaat u ook niet in op geruchten en gaat u niet gissen als u iets niet weet.

7. **Geef korte begrijpelijke antwoorden, vermijd afkortingen en vaktaal**

Tijdens het interview vertelt u uw boodschap kort en eenvoudig. U voorkomt daarmee dat de journalist steeds moet vragen om uitleg van afkortingen en vaktermen die anders niemand kent of begrijpt.

8. **Een journalist werkt 24 uur per dag, ook tijdens informele contacten**

U houdt er rekening mee dat alles wat u als medewerker van de KL doet of zegt, nieuwswaarde kan hebben. Daarom let u erop dat uw optreden altijd correct is. U houdt er rekening mee dat de media alle informatie die ze kunnen opdoen, kunnen gebruiken. Het interview is pas afgelopen als de journalist vertrokken is. 'Off the record' bestaat niet. Bovendien heeft het geen zin om te zeggen dat het om uw **persoonlijke** mening gaat. De journalist interviewt u omdat u lid van de KL bent.

Wat is belangrijk voor de journalist of waar kan hij/zij nieuws van maken:

- a. Afwijking
- b. Actualiteit
- c. Aantallen
- d. Amusementswaarde
- e. Afwisseling
- f. Autoriteit
- g. Afstand

Ad a. Afwijking:

anders dan normaal, voor de buitenwereld interessant en bij voorkeur niet eerder opgevallen goed functionerende minister is geen nieuws omdat wij zondermeer aannemen dat hij zijn werk goed verricht en geen buitensporige zaken doet. Nu blijkt deze minister in opspraak, of regelmatig verteld hij niet de gehele waarheid, dan valt de hele pers over hem heen.(vb een regeringsleider met een buitenechtelijke relatie of bolletjesslikkers)

ad b. Actualiteit:

gebeurtenissen van vandaag en gisteren zijn nieuws, niet die van twee weken geleden.

ad c. Aantallen:

betrekking op het aantal mensen dat iest betreft.Een aanrijding is geen nieuws , een kettingbotsing van 45 voertuigen wel. De slachtoffers van 11 september, maar ook de zoveelste inwoner van een plaats/land.

ad d. **Amusementswaarde:**

zelf ooggetuige kunnen zijn vand.m.v. beelden / foto's zijn voor vele nieuwsgierigen gewoon leuk (nieuwjaarsduik, zespotig lam).

ad e. **Afwisseling:**

evenwichtige samenhang, zware onderwerpen afgewisseld met lichtere kost (bloedige aanslag in Israël, lust Maxima erwtensoep).

ad f. **Autoriteit:**

bekende publieke personen bv. ministers, burgemeesters, bepaalde beroepsgroepen (politie, brandweer, militairen enz.) trekken nou eenmaal meer de aandacht dan Jantje op de hoek: Koninklijk Huis (alles wat zij doen is interessant), bekende Nederlander dronken achter het stuur.

ad g. **Afstand:**

vindt een gebeurtenis plaats dichtbij in de buurt of veraf? bijvoorbeeld de ramp met de kerncentrale Tjernobyl. (het zal ons niet raken, geen invloed op onze dagelijkse bezigheden, de bijna letterlijke ver van mijn bed show), brand in Enschede/ Volendam versus Australië

1220 Knopen

– Gewone knoop

De gewone knoop wordt gebruikt om uitrafelen van touw te voorkomen of om twee einden touw aan elkaar te verbinden, tevens om te voorkomen dat het touw uit een blok kan schieten (uitscheren).

Figuur: Gewone knoop.

– Achtvormige knoop

Voor toepassing, zie gewone knoop, is vooral aan te bevelen bij nat touwwerk.

Figuur: Achtvormige knoop.

– Platte knoop

De platte knoop wordt gebruikt om twee einden touw van gelijke dikte aan elkaar te knopen.

Figuur: Platte knoop.

1221 **Steken**

– Enkele schootsteek

De enkele schootsteek dient om twee einden touw van ongelijke dikte aan elkaar te knopen. De lus is het dikke eind.

Figuur: Enkele schootsteek.

– Dubbele schootsteek

Voor toepassing, zie enkele schootsteek. De dubbele schootsteek heeft een grotere zekerheid dat de steek niet zal slippen. Zij wordt bij voorkeur gebruikt bij nat touwwerk.

Figuur: Dubbele schootsteek.

– Paalsteek

De paalsteek dient om een oog in een touw of tros te leggen. Het oog rijgt niet dicht en is gemakkelijk los te maken.

Figuur: Paalsteek.

– Timmersteek

De timmersteek dient om voorwerpen te slepen of op te hangen (als het gewicht de steek zal aantrekken) en aan het begin van een sjorring.

Figuur: Timmersteek.

– Halve steek

De halve steek dient om voorwerpen te slepen. Om meer kracht te kunnen uitoefenen kunnen meerdere halve steken achter elkaar worden aangebracht.

Figuur: Halve steek.

Figuur: Twee halve steken.

- Tuisteeck

De tuisteeck wordt gebruikt om een lijn of tros op een ring, paal of rondhout te steken. Door de afwezigheid van knopen kan de steek maximaal worden belast.

Figuur: Tuisteeck.

- Ankersteek

De ankersteek dient om een tros aan de ring van een anker te bevestigen.

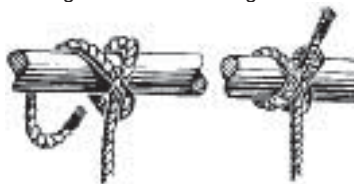
Touw komt zonder knoop aan bij de ring, dus maximale belasting is mogelijk.

Figuur: Werpankersteek.

- Mastworp

De mastworp dient om een touw aan een paal te binden en wordt gebruikt aan het begin van een sjorring.

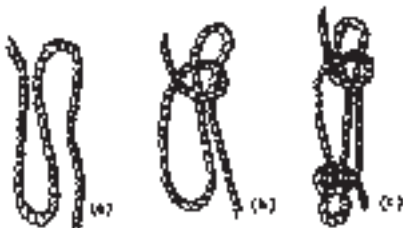
Figuur: Mastworp.

Figuur: Mastworp met voorslag.

– Trompetsteek

De trompetsteek wordt gebruikt om eind van een lengte touw te verkorten, zonder dat men er iets van af wil snijden.

Figuur: Trompetsteek.

1222 Mogelijkheden om een last aan een haak te slaan

– Enkele haaksteek (nekslag)

De enkele haaksteek dient om een last aan een haak te slaan.

Niet te gebruiken voor hijsdoeleinden.

Figuur: Enkele haaksteek (nekslag).

- Kattenklauw (engelse kink)

De kattenklauw wordt gebruikt om snel een oog in een touw te maken en dit aan een haak te steken.

Niet te gebruiken voor hijsdoeleinden.

Figuur: Kattenklauw (engelse kink).

1223 Sjorringen

Algemeen

Sjorringen dienen om voorwerpen, zoals palen en balken, aan elkaar te verbinden. Sjorringen van touw gaan door weersinvloeden en touweigenschappen na verloop van tijd los zitten en moeten voortdurend worden gecontroleerd en zonodig aangesjord.

We kennen de volgende begrippen:

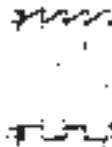
wurgslag : een aantal slagen van een sjorlijn, rond andere slagen van een sjorring met het doel deze sjorring stijf vast te zetten.

tui: een kabel of lijn, waarmee een staande paal of mast in de gewenste stand wordt gehouden.

slag: de draaiing van de strengen van touw.

- Vetersjorring

De vetersjorring wordt gebruikt om planken aan rondhout van te sjorren.

Figuur: Vetersjorring.

- Hoofd- of langssjorring

De hoofd- of langssjorring wordt gebruikt om rondhout in de lengterichting vast te sjorren.

Figuur: Hoofd- of langssjorring.

- Slingersjorring

De slingersjorring wordt toegepast bij b.v. paalverankeringen om de trekkracht over meerdere palen te verdelen.

Figuur: Slingersjorring.

- Kruissjorring

Met de kruissjorring wordt haaks op elkaar liggend rondhout aan elkaar gesjord.

Figuur: Kruissjorring.

– Vorksjorring

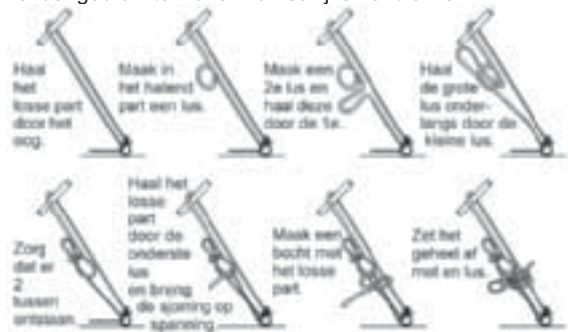
De vorksjorring wordt toegepast wanneer op elkaar liggend rondhout een grotere dan wel en kleinere hoek dan 90 graden ten opzichte van elkaar heeft.

Figuur: Vorksjorring.

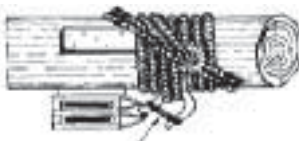
– Spansjorring

De spansjorring wordt gebruikt om een kabel op te spannen zonder gebruik te maken van schijven of blokken.

– Haakzekering

Een haakzekering is een sjsjring om de haak van een hijsblok af te sluiten.

Figuur: Haakzekering

– Touwbezetting

touwbezetting ook wel takeling genoemd, is de omwikkeling met schiemansgaren of bindtouw van de uiteinden van een touw. het voorkomt uitrafelen van de touweinden.

Figuur: Touwbezetting

123 LUCHTNABIJBEVEILIGING

Bron HB 2-1370 Luchtnabijbeveiliging (1^e druk).

Doel luchtnabijbeveiliging

Het met eigen middelen beschermen van de groep tegen vijandelijke aanvallen en verkenningen vanuit de lucht tijdens verplaatsingen en in een opstelling, WLP, e.d.

Luchtnabijbeveiliging kan worden onderverdeeld in passieve en actieve luchtnabijbeveiliging.

1230 Passieve luchtnabijbeveiliging

- Camouflage
- Dekking
- Spreiding
- Misleiding
- Emission Control

1231 Actieve luchtnabijbeveiliging

D.m.v. van handvuur- en groepswapens onder eenhoofdige leiding van de zogenaamde Commandant Vuureenheid (CVE). Door deze wijze van inzet, ontstaat bij tegelijkertijd maximaal vuren, een concentratie van vuur op de koers van het luchtdeel.

1232 Weapons Hold

Luchtnabijbeveiliging wordt uitgevoerd in het kader van zelfverdediging. De WCS (Weapon Control Status) voor eenheden die luchtnabijbeveiliging uitvoeren is Weapons Hold. Dit houdt in dat alleen uit zelfverdediging op vliegtuigen mag worden gevuurd. Van zelfverdediging is sprake zodra een vliegtuig;

- De eigen positie aanvalt
- Een neveneenheid aanvalt
- In een positie manoeuvreert om een aanval uit te voeren.

1233 Richtmethode en vuurwijze

Handvuurwapens zijn alleen effectief als zij massaal worden ingezet tegen luchtdoelen die recht of nagenoeg recht op de schutters duiken of over de schutters heen zullen vliegen, of stilhangen (helikopters). Mitrailleurs zijn geschikt voor het vuren op luchtdoelen die op afstanden groter dan 200 meter vliegen. Vliegtuigen dus alleen bestrijden indien ze een nagenoeg direct naderende koers hebben. Helikopters en langzame onbemande luchtvaartuigen met een passerende koers kunnen ook worden bestreden. AT wapensystemen zijn geschikt om te vuren op ogenschijnlijk stilhangende luchtdoelen.

Vuren tot aan passeerpunt.

- Maak geen gebruik van de richtmiddelen,
- Vuur op maximale snelheid (hvwps),
- Vuur met lange vuurstoten het z.g. duurvuur (mitr),
- Ondersteun het wapen zoveel mogelijk,
- Vuuropening
 - Diemaco C7 300 meter
 - Overige handvuurwapens tussen 200 en 300 meter
 - MAG 900 meter
 - Minimi 600 meter
 - AT wapens op max. effectieve dracht

Geef lijnschoten (op de lijn van de te vliegen koers van het vliegtuig) en beweeg het wapen niet mee met de vliegrichting, maar laat het luchtdoel in het vuur vliegen. Als gebruik wordt gemaakt van lichtspoor munitie het doel in het lichtspoor laten vliegen.

Lijnschoten

Als het uitgebrachte vuur in het koersvlak ligt, dan spreekt men van lijnschoten. Als de waarnemer zich bij het wapen bevindt, dan zullen lijnschoten kunnen worden waargenomen zoals afgebeeld in de volgende figuren.

– Naderende koers

Schoten op een
naderend doel, buiten
het koersvlak en teveel
naar links

Schoten liggen opnieuw
niet in het koersvlak (te
laag en teveel naar
rechts)

– Passerende koers

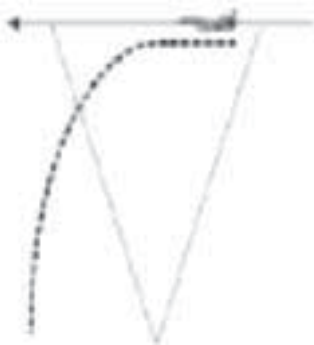
De voorhoud is te klein. Het lichtspoor buigt duidelijk voor het doel af.

Voorhoud is te groot. Het lichtspoor loopt achter het doel langs.

Schoten liggen te hoog.

Schoten liggen te laag.

1234 **Vliegtuigmelder**

Binnen een groep kan iemand worden aangewezen als vliegtuigmelder. De opdracht dient op basis van de meest actuele luchtdreiging te worden gegeven. Minimaal moet hij weten;

- Waarnemingssector (max. 60 graden)
- Wijze van alarmeren
- Aanwezigheid eigen luchtverdedigingssystemen
- Aanvullende informatie als;
- Te verwachten vliegtuigtypen
- Bloktijden eigen vliegtuigen b.v. Close Air Support (CAS)

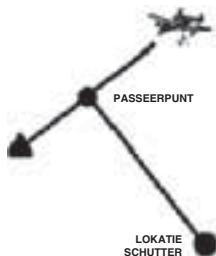
1235 **Wanneer vuuropening**

Deze vindt plaats als;

- Er sprake is van zelfverdediging,
- Het doel zich binnen de maximale effectieve dracht van het wapen bevindt,
- Er gevuurd kan worden voor passeerpunt
- Als in voorkomend geval het vuur op basis van lichtspoor gecorrigeerd kan worden.

1236 **Passeerpunt**

Het passeerpunt is dat punt op de koers van het luchtdeel waarop de afstand luchtdeel – schutter het kleinst is. De naderende koers gaat daarna over in een verwijderende koers. Het is dan niet zinvol meer om te vuren. zinvol meer om te vuren.

2 VERPLAATSEN TE VOET.....2-3

20	ALGEMEEN	2-3
200	Uitgangspunt	2-3
201	Toepassing	2-3
202	Vorbereiding	2-4
203	Maken kaartplan	2-4
204	Punten op de route	2-5
205	Route tot het verzamelpunt (vzpt)	2-6
206	Aanvangspunt (apt)	2-6
207	Uitwijkpunt	2-6
208	Eindpunt (ept)	2-6
209	Pelotonsverspreidingspunt (pelvspt)	2-7
2010	De route vanaf het pelotonsverspreidingspunt	2-7
2011	Afwachtpunt	2-7
2012	Beveiliging	2-8
2013	Schietbereidheid	2-8
2014	Snelheid	2-8
21	VERPLAATSEN BIJ VERMINDERD ZICHT / DUISTERNIS	2-9
22	NAVIGEREN	2-10
221	De kompas man:	2-10
222	De afstand man:	2-10
223	RACR Methode:	2-11
23	BEVEL	2-13
24	FORMATIES	2-13
241	Dubbelcolonne	2-14
242	Enkelcolonne	2-14
243	Verspreide formatie	2-15
244	Pijlpuntformatie	2-15
25	HALTHOUDEN EN STOPS	2-16
250	Halt houden	2-16
251	Stops	2-16
252	Uitvoeren van de korte stop	2-17
253	Uitvoering lange stop	2-17
254	Wisselen voorste verkenners	2-18

26	VERPLAATSINGSTECHNIEKEN	2-19
260	Verplaatsen in groen	2-19
261	Verplaatsen in geel	2-20
262	Verplaatsen in rood	2-21
263	Methode 1:	2-21
264	Methode 2:	2-22
265	Optreden bij kritieke terreindelen	2-23
266	Beveiliging bij kritieke terreindelen	2-24
267	Optreden bij kleinere kritieke terreindelen.	2-25
268	Het passeren van kruispunten en zijwegen	2-26
269	Procedure bij passeren zijwegen.	2-27
2610	Optreden bij grote kritieke terreindelen	2-28
2611	Optreden bij brede wegen en waterlopen	2-30
2612	Optreden bij rivieren en kanalen.	2-32
2613	Optreden bij het oversteken van bruggen	2-34
2614	Optreden bij / in het afwachtpunt	2-36
2615	Optreden bij / in het uitwijkpunt	2-36
2616	Optreden bij een doorschrijding eigen troepen	2-37
27	VERPLAATSINGEN IN BOSSEN	2-38
28	VERPLAATSINGEN IN VERSTEDELIJK GEBIED	2-39
281	Uitvoering:	2-40
282	Optreden bij kleine kritieke terreindelen	2-42
283	Individuele verplaatsingstechnieken in een oord:	2-42
284	klimmen over (lage) muurtjes:	2-42
285	Kijken om de hoek van een object:	2-43
286	Het passeren van ramen:	2-44
287	Het passeren van deuren:	2-45
29	REACTIE OP VIJANDELIJK VUUR	2-46
291	Vuurcontact met een weerstand met KKW (kleinkaliber wapens)	2-46
	Uitvoering "Reactie op vijandelijk vuur"	2-47
293	Optreden bij vijandcontact op de flank:	2-49
294	Vervolg op de drill "reactie op vijandelijk vuur"	2-51
295	Reactie op een beschieting met indirect vuur.	2-52
296	Reactie op vijandelijk vuur in een corridor (tunnellen)	2-53
297	Reactie op een vijandelijke hinderlaag	2-55

20 ALGEMEEN

Doel van de verplaatsing

De groepscommandant analyseert de opdracht, die moet worden uitgevoerd na de verplaatsing:

- innemen van een opstelling.
- uitvoeren van een andere opdracht b.v. innemen waarnemenings en luisterpost, observatie post, enz.

Een verplaatsing te voet door vijandelijk of eigen gebied kan meerdere doelstellingen hebben:

- Informatie verzamelen (verkenningsspatrouille danwel gebieds bewaking/beveiliging).
- Verplaatsingen die tot doel heeft met de vijand in contact te komen dan wel het vijandelijk contact te herstellen.
- De vijand zoveel mogelijk ontwijken om terug te keren naar eigen troepen.
- Contact onderhouden met eigen eenheden (contactpatrouille).

200 Uitgangspunt

Bij de beschrijving is er van uitgegaan dat de groep zelfstandig of als voorste eenheid van een peloton verplaatst.

201 Toepassing

De standaard procedure, zoals omschreven in de volgende hoofdstukken, wordt toegepast, tenzij de groepscommandant naar aanleiding van zijn OTVOEM heeft besloten hiervan af te wijken.

De groep maakt gebruik van formaties (terreingericht) en verplaatsingstechnieken (vijandgericht)

202 Voorbereiding

Na ontvangst van de opdracht (en eventuele overnemen operatie / route oleaat) om te verplaatsen, maakt de groepscommandant een kaartstudie en bekijkt:

- de situatie vijand.
- de eigen troepen.
- indien in pelotonsverband wordt verplaatst, tevens:
 - de groepering van het peloton.
 - de verplaatsingsvolgorde in pelotonsverband.
 - de verplaatsingstechniek en formatie van het pel.
 - het aanvangspunt, eindpunt en het pelotonsverspreidingspunt.
- het doel van de verplaatsing (de hoofdtak)
- de meest geschikte route (wordt eventueel opgedragen)
- kritieke punten, natuurlijke hindernissen.
- snelheid (wordt eventueel opgedragen).
- de verplaatsingstechniek en formatie van de groep.
- het tijdstip vertrek.
- verbindingen (b.v. draagbare radio).

203 Maken kaartplan

De groepscommandant bekijkt langs welke route het peloton / de groep moet verplaatsen en bekijkt de volgende aandachtspunten:

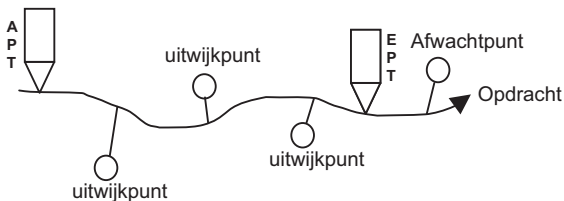
- punten van waaruit de vijand de route kan beheersen.
- Opstellingsmogelijkheden.
- mogelijke locaties hinderlagen.
- de kritieke terreindelen zoals:
 - Uitgangen, bosranden en defilés in bossen worden zo nodig gemeden i.v.m. een mogelijke geplande vijandelijke artillerie- of mortierbeschieting. Het gebied wordt mogelijk onder waarneming gehouden.
 - Open gebieden worden omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, overgestoken op het smalste punt. De uitvoering is OTVOEM afhankelijk.

- Oversteken van brede wegen, paden, kruisingen, T-splitsingen en waterlopen (sloten en beken e.d.):
 - oversteken bij een bocht of op smalle plaatsen.
 - kruispunten worden omtrokken en niet overgestoken
 - vijandelijke waarnemingsmogelijkheid zo kort mogelijk houden
 - bebouwing wordt op ruime afstand omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, doorschrijden.
 - De uitvoering is otvoem afhankelijk.
- Rivieren en kanalen, waarbij enige voorbereiding nodig is, worden overgestoken met een steunend en bewegend element op een smalle zichtgedekte plaats.
- Kunstwerken (bruggen, tunnels, enz) worden op ruime afstand omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, over- of doorschrijden.
- Eigen opstellingen op de route.
- Begaanbaarheid van het terrein.

204 Punten op de route

Bij een verplaatsing wordt gebruik gemaakt van diverse punten waar het peloton of de groep langs komt. Deze punten staan aangegeven op het oleaat van de pelotonscommandant of moeten, voorafgegaan door een kaartstudie, gepland worden op de route.

Deze punten worden tijdens de verplaatsing aangewezen en eventueel daadwerkelijk bezet of betrokken.

Figuur: Punten op de route

205 Route tot het verzamelpunt (vzpt)

Indien in pelotonsverband wordt verplaatst, bekijkt de groepscommandant via welke route hij met zijn groep, vanuit de groepslocatie, naar het verzamelpunt gaat verplaatsen.

206 Aanvangspunt (apt)

Een duidelijk herkenbaar punt op de weg of in het terrein, waar de verplaatsing van het peloton of de groep begint. Dit punt kan samenvallen met het verzamelpunt en kan worden opgedragen door de teamcommandant / pelotonscommandant.

207 Uitwijkpunt

Dit is een duidelijk herkenbaar punt in het terrein waar wordt verzameld en gereorganiseerd, nadat het peloton / de groep al dan niet gepland, verspreid is geraakt.

De eisen van het uitwijkpunt:

- makkelijk vindbaar.
- is langs de route aangewezen door de pelotonscommandant / groepscommandant.
- moet vuur- en zichtdekking bieden.
- zo mogelijk gedekt kunnen naderen door de groepen / ploegen.
- zo mogelijk gedekt kunnen verlaten door het peloton / de groep
- de groepen / ploegen gaan altijd terug naar het laatste uitwijkpunt

De groepscommandant geeft in zijn bevel aan hoe lang gewacht wordt op een uitwijkpunt. Tevens geeft hij aan op welke wijze contact gemaakt wordt, door gebruik te maken van radio, afgesproken tekens (b.v. wapen in de linkerhand met loop omlaag), van welke kant te naderen, gebruik aanroep- wederwoord procedure, enz...

208 Eindpunt (ept)

Het punt waar de groep het gecontroleerde deel van de route verlaat.

Dit punt kan samenvallen met het verspreidingspunt.

209 Pelotonsverspreidingspunt (pelvspt)

De pelotonscommandant bepaalt in combinatie met de hoofdtak het pelotonsverspreidingspunt.

Het pelotonsverspreidingspunt is gelegen na het teamverspreidingspunt (indien aangegeven) en op een zodanige plaats dat de hoofdtak kan worden uitgevoerd.

Het verspreidingspunt is een duidelijk herkenbaar punt op de weg of in het terrein, waar de verplaatsing onder leiding van de hogere commandant eindigt.

Na het passeren van het verspreidingspunt verplaatst het peloton / de groep o.l.v. de pelotonscommandant / groepscommandant naar de locatie waar de hoofdtak kan worden uitgevoerd.

2010 De route vanaf het pelotonsverspreidingspunt

De groepscommandant bepaalt zelfstandig een gedekte route vanaf het pelotonsverspreidingspunt naar de locatie waar de hoofdtak moet worden uitgevoerd.

Probeer te vermijden dat de groep flankerend voor de vijand moet verplaatsen.

2011 Afwachtpunt

Een verzamelpunt aan het einde van een route, buiten de effectieve dracht van klein kaliber wapens en uit het zicht van het doel (bijv. vóór het innemen van een opstelling, schuilbivak, te verkennen object enz.)

2012 Beveiliging

Tijdens de verplaatsing wordt in de beveiliging voorzien door:

- de standaard passieve beveiligingsmaatregelen (o.a. camouflage).
- de formaties tijdens het pelotons / groepsoptreden en de daarbij behorende waarnemingssectoren in:
 - dubbelcolonne
 - enkelcolonne
 - verspreide formatie
 - pijlpuntformatie
- de verplaatsingstechnieken:
 - groen
 - geel
 - rood
- de uitwijkpunten op de route
- de snelheid en stops (lang en kort)
- het aflossen van de voorste ploeg
- kritieke terreindelen te omtrekken. Indien dit niet mogelijk is dienen deze terreindelen eerst te worden beveiligd.

2013 Schietbereidheid

Schietbereidheid wapen laag, middel of hoog, afhankelijk van de gekozen verplaatsingstechniek.

Bij schietbereidheid "middel", wapen op "S", waarbij de duim op de vuurregelaar ligt. Wijsvinger niet op de trekker. Wapen wijst zoveel mogelijk in de sector.

Bij schietbereidheid "hoog" wapen op "S", duim op vuurregelaar, wijsvinger op de trekker. Wapen wijst continue in de richting van waar de schutter waarneemt.

2014 Snelheid

De normale verplaatsingssnelheid voor de groep te voet is ± 4 km/h.

Bij duisternis / verminderd zicht en grotere vijandelijke dreiging kan de snelheid afnemen tot 1-1,5 km/h.

21 VERPLAATSSEN BIJ VERMINDERD ZICHT / DUIS- TERNIS

Verplaatsen bij verminderd zicht / duisternis wordt in principe op dezelfde wijze uitgevoerd als bij dag.

Aandachtspunten voor de groepscommandant:

- OTVOEM afhankelijk bepaalt hij of er verplaatst wordt over paden of door het terrein om ontdekking met nachtzichtapparatuur te voorkomen.
- zelf maximaal gebruik maken van nachtzichtapparatuur.
- de afstanden tussen de ploegen worden kleiner.
- de snelheid ligt lager.
- regelmatig luisterhaltes nemen.
- geen dubbelcolonne.
- het gebruik van “cat-eyes” als de tactische situatie het toelaat.
- regelmatig controle aanwezigheid pers / mat.
- niet roken, geen licht en geen geluid.
- behouden van richting op de route d.m.v.:
 - het gebruik van PLG+96 / kompas.
 - gebruik maken van RACR

22 NAVIGEREN

Buiten de standaard middelen om te navigeren, zoals kaart, kompas en PLGR+96, kan de groepscommandant meerdere methodes toepassen om de richting te behouden

- Gebruik van GPS (PLGR+96) m.b.v. de navigatie mogelijkheid
- Gebruik van de kompasman en de afstand man
- Gebruikmaken van de RACR methode

221 De kompas man:

Hij assisteert de groepscommandant bij het behouden van richting, hiertoe maakt de groepscommandant of de kompasman een overzicht met alle kompas en afstand gegevens.

Leg	Van	Naar	Kompas- koers	Afstand	Beschrijving
1.	Kruispunt coörd FT 34578901	Bosrand Coörd FT 3465899 7	110 mils	1100 m 1467 passen	T-splitsing, langs bosrand, open plaats.

Een been loopt altijd naar een bekend terreinkenmerk.

222 De afstand man:

Hij krijgt alle afstanden van elke leg op de route. Deze man telt de passen (elke 4 pas is ± 3 m, 132 pas is ongeveer 100 m). Elke honderd meter doet de afstandman een melding aan de groepscommandant. Bij voorkeur maakt de groepscommandant gebruik van 2 afstandmannen (middeling)
Gebruik maken van een touwtje waarbij na elke 100 m een knoop gelegd wordt, of b.v. steentjes van de ene broekzak in de andere te stoppen, om te voorkomen dat men de tel kwijt raakt. Dit kan m.n. gebeuren indien er onderweg iets plaatsvindt.

223 RACR Methode:

(Richting-Afstand-Controlepunten-Relief)

Door per leg een goede kaartstudie te maken a.d.h.v. RACR kan verplaatst worden zonder vaak op de kaart te moeten kijken. Ook kan worden voorkomen dat men gefocussed is op terreinkenmerken die niet altijd terug te vinden zijn in het terrein of gewijzigd zijn. Denk aan het aantal paden in een bos. De groepscommandant draagt zorg voor legs die te overzien zijn v.w.b. eenvoud en afstand.

Hierbij kan gekozen worden voor de meest tactische, de meest veilige of de meest snelle route.

Per leg wordt genoteerd:

- **Richting:** in mils, graden of windrichting afhankelijk van de beschikbare hulpmiddelen.
- **Afstand:** opmeten op de kaart en afhankelijk van het terrein, weer, bepakking e.d. omzetten naar aantal passen (ook hier gebruik maken van 1 of 2 afstandmannen).
- **Controlepunten:** Door markante punten in het terrein van de kaart te halen kan men de juiste positie bepalen. Denk hierbij aan spoorlijnen die men moet passeren, waterlopen, boerderijcomplexen, verschillen in begroeiing e.d.
- **Relief:** Door bestudering van de hoogtelijnen op de kaart kan een goede indruk worden verkregen van het relief. In de praktijk is het duidelijk merkbaar of het terrein naar boven of naar beneden loopt. Hierdoor kan ook weer de positie worden bepaald.

Voorbeeld RACR

Leg	Van	Naar	Rich- ting	Af- stand	Controle pun- ten	Relief
1.	APT Kruis- punt, coörd FT 34578901	Bocht in water- loop	110 mils	600 m 792 pas	langs bosrand tot bocht in brede water- loop.	Naar beneden (steil)
2.	Water- loop	Bospunt	220 mils	1200 m 1584 pas	Na oversteken waterloop en spoorlijn open terrein tot aan bospunt	Naar boven (flauw)
3.	Bospunt	EPT Bosrand Coörd FT 3465899 7	80 mils	200 m 264 pas	Langs bosrand volgen tot sloot met duiker en open plek	Vlak

23 BEVEL

De groepscommandant geeft zijn bevel uit, waarbij de verplaatsing onderdeel uitmaakt van de opgedragen hoofdtaak.

24 FORMATIES

De groepen gebruiken een formatie voor controle, beveiliging en flexibiliteit.

Controle: De meeste groepsleden kunnen de commandant zien. De communicatie geschiedt met velddiensttekens en handsfree-verbindingsapparatuur.

Beveiliging: Formaties geven rondombeveiliging en stellen eenheden in staat hun vuurkracht te ontplooiën in front, op de flank en in de rug.

Flexibiliteit: Formaties kunnen worden aangepast aan de situatie. Meestal is het terrein bepalend voor de te gebruiken formatie

Verder stellen formaties de groepen in staat hun procedures sneller uit te voeren en geven deze formaties de zekerheid dat iedereen in de verwachte positie is.

De commandant bepaald a.d.h.v. zijn opdracht welke formatie wordt ingenomen.

De groep kent vier formaties:

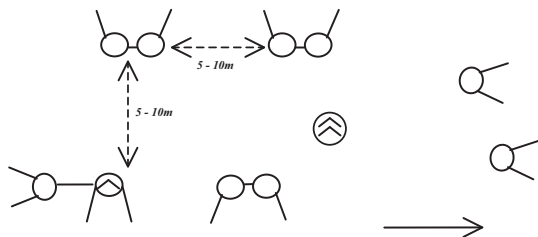
- Dubbelcolonne
- Enkelcolonne
- Verspreide formatie
- Pijlpunt

In alle formaties geldt dat de onderlinge afstand tussen de ploegen minimaal 5 tot 10 m is. De afstand tussen de groep en de voorste ploeg (verkenner) wordt door het terrein bepaald, doch is minimaal zichtcontact.

De navolgende tekeningen gaan uit van een groep van 10 personen, vanzelfsprekend dient de formatie aangepast te worden indien de groep uit meer of minder personen bestaat

241 Dubbelcolonne

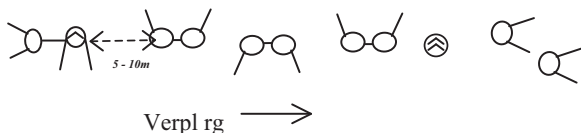
De groep verplaatst in dubbelcolonne (open bosgebied, brede wegen etc)

Figuur: Mogelijke wijze van verplaatsen in dubbelcolonne door de groep (inbegrepen waarnemingssectoren).

242 Enkelcolonne

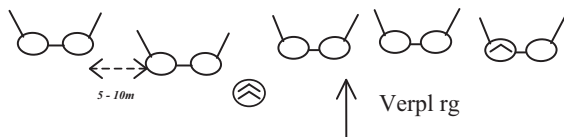
Indien de dubbelcolonne niet kan worden uitgevoerd verplaatst de groep in enkelcolonne. (zeer bedekt terrein, verminderd zicht, duisternis)

Figuur : Enkelcolonne door de groep

243 Verspreide formatie

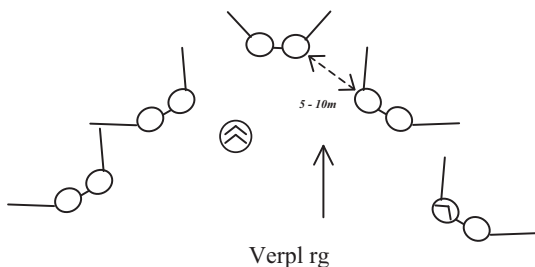
Deze formatie wordt gebruikt wanneer de groepscommandant alle vuurkracht in front nodig heeft. De groepscommandant wijst een ploeg de verplaatsingsrichting aan.

Figuur: Verspreide formatie door de groep

244 Pijlpuntformatie

Deze formatie kan bijv. in open bosgebieden worden gebruikt, wanneer de groepscommandant vijandcontact op de 10 uur of 2 uurs richting of in front verwacht.

Figuur: Pijlpuntformatie door de groep

25 HALTHOUDEN EN STOPS

250 Halt houden

Bij halthouden van de groep wordt op aangeven van de groepscommandant (velddienstteken) de volgende procedure gevolgd:

- Niet opsluiten
- Personeel knielt en beveiligd in de waarnemingssector. Eenieder voert een 5m check uit:
 - De omgeving scannen in een straal van 5 m binnen de waarnemingssector, met extra aandacht voor in het terrein aanwezige objecten of terreindelen zoals muurtjes, lantaarnpalen, graafsporen, enz.
- Indien de halte langer aanhoudt wordt een vuurpositie door eenieder ingenomen en beveiligd in de waarnemingssector.

251 Stops

Om de inzetbaarheid van het personeel bij verplaatsingen over grotere afstand te handhaven kan gebruik worden gemaakt van een stop om:

- te rusten
- te reorganiseren
- de voorste verkenner af te lossen
- kaart te lezen
- te luisteren
- klasse 1 te nuttigen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een:

- korte stop
- lange stop

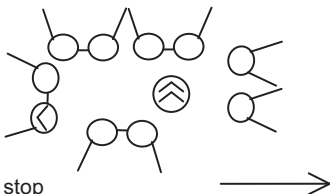
De tijdsduur is OTVOEM afhankelijk.

252 Uitvoeren van de korte stop

De korte stop wordt in het algemeen direct op de opmarsrichting ingenomen.

De groep sluit op en houdt halt (na het velddienst teken korte stop).

De ploegen houden met minimaal 1 man waarneming in de eigen waarnemingssector. Elke ploeg voert een 5 m check uit in de eigen waarnemingssector.

Figuur: Korte stop

253 Uitvoering lange stop

de lange stop is van de route af

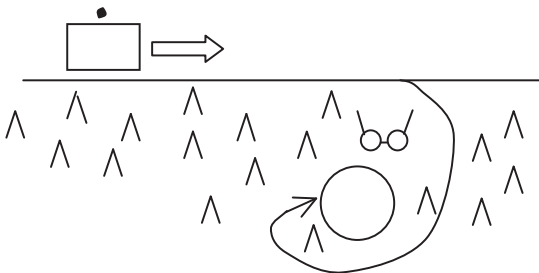
de groepscommandant bepaalt de locatie

de groep passeert deze locatie

de groep betreft de locatie d.m.v. de vishaakmethode, het terrein bepaalt de grootte van de vishaak

de groep richt een rondom in

er wordt een beveiliging uitgezet met zicht op de route

Figuur: Lange stop

254 Wisselen voorste verkenners

Aflossing van de verkenners binnen de groep kan gebeuren tijdens een stop. De voorste ploeg draagt alle relevante informatie en eventueel materiaal over aan de ploeg die aflost.

26 VERPLAATSINGSTECHNIEKEN

Binnen de verplaatsingstechnieken worden eveneens verschillende gradaties van controle, beveiliging en flexibiliteit aangegeven.

De onderlinge afstand tussen de ploegen verschilt.

Dit is afhankelijk van het OTVOEM-proces van de groepscommandant.

De groepscommandant baseert zijn keuze voor een bepaalde verplaatsingstechniek aan de hand van zijn otvoem-proces. Hierbij is de waarschijnlijkheid van vijandcontact bepalend. Echter kan door tijdsdruk een andere verplaatsingstechniek worden bepaald.

Overzicht verplaatsingstechnieken

In de onderstaande tabel zijn afgebeeld de drie verplaatsingstechnieken en de factoren van invloed voor een keuze.

	GROEN	GEEL	ROOD
Gebruik	Vijandcontact niet te verwachten	Vijandcontact mogelijk	Vijandcontact verwacht en bij grote open gebieden.
Controle	Minste	Goed	Beste
Snelheid	Snelste	Langzaam	Langzaamste
Spreiding	Minste	Goed	Beste
Beveiliging	Minste	Meer	Meeste
Schietbereidheid	Laag	Middel	Hoog

260 Verplaatsen in groen

Afhankelijk van het otvoem verplaatst de groep in enkel- of dubbelcolonne.

De groepscommandant is daar van waaruit hij zijn groep het best kan leiden.

De onderlinge afstand tussen de ploegen is een richtlijn en bedraagt minimaal 5-10 m.

261 Verplaatsen in geel

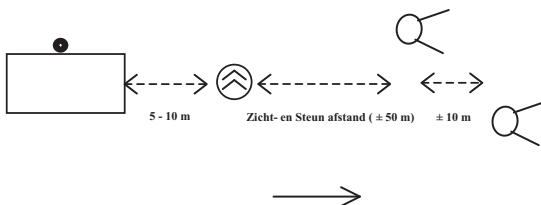
Dit is de meest gebruikte manier van verplaatsen.

De uitvoering:

- De groepscommandant stuurt 2 verkenners uit t.b.v. de beveiliging in front.
- De voorste verkenners verplaatsen op zichtafstand, waarbij deze ploeg te steunen moet zijn door de rest van de groep.
- De voorste verkenners maken overlappende of aansluitende sprongen.
- De groepscommandant laat de verkenners regelmatig aflossen.
- De groepscommandant bepaalt zijn eigen formatie. (otvoem)
- De groepscommandant is in principe vrij in beweging. (bevindt zich doorgaans achter de voorste verkenners).

De verkenners kunnen de volgende middelen bij zich te hebben:

- Veldkijker 6x42, HV-hand, HV-diemaco, kompas
- Mijnenprikker
- Markeermiddelen (tape, UXO marker, breaklights)

Figuur : Verplaatsen in geel

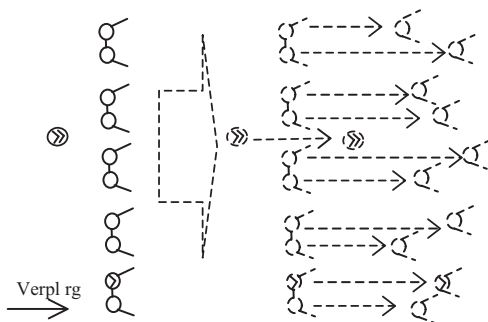
262 Verplaatsen in rood

Voor het verplaatsen in rood kunnen twee methodes worden toegepast. De groep verplaatst allemaal tegelijkertijd in schietbereidheid hoog, danwel verdeelt de groepscommandant de groep in twee secties en verplaatst van opstelling naar opstelling (vuur en beweging). Hierbij geeft de groepscommandant leiding aan een sectie en de plaatsvervangend groepscommandant leidt de andere sectie. De groepscommandant maakt afhankelijk van zijn otvoem een keuze tussen beide methoden. De lengte van de verplaatsing in "rood" is otvoem afhankelijk, doch kan nooit erg lang worden volgehouden.

263 Methode 1:

De groep verplaatst in de verspreide formatie met alle personeel in schietbereidheid hoog. De formatie blijft gehandhaafd totdat er contact vijand is, of overgegaan wordt op een andere methode. Dit kan zijn overgaan op methode 2 of overgaan op verplaatsen in geel.

Bij contact vijand wordt de contactdrill uitgevoerd en laat de groepscommandant de groep voorwaarts gaan waarbij men buddiesgewijs gebruik maakt van vuur en beweging.

Figuur: Verplaatsen in "rood" in groepsverband methode 1 (gelijktijdig)

264 Methode 2:

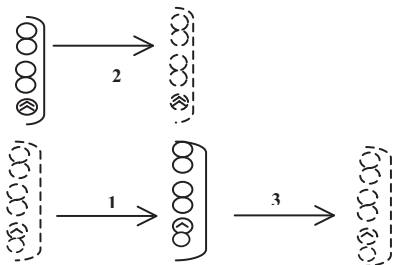
De groepscommandant deelt de groep op in twee secties (halve groepen), een bewegend element en een steunend element, waarbij de plaatsvervangend groepscommandant de leiding krijgt over het bewegend element en de groepscommandant de leiding over het steunend element op zich neemt. Op die wijze behoudt hij het beste overzicht. Afhankelijk van de situatie kan de groepscommandant besluiten over te gaan op sprongen met buddyparen (zie methode 1) De afstand tussen deze halve groepen is variabel.

Uitvoering:

Het bewegend element verplaatst terwijl het steunend element de route van het bewegend element met vuur kan bestrijken.

Elke volgende vuurpositie is binnen 150 m van het steunend element.

De sprongen zijn aansluitend.

Figuur: Verplaatsen in "rood" methode 2 (twee secties aansluitende sprongen)

265 Optreden bij kritieke terreindelen

Grote kritieke terreindelen worden voor aanvang van de verplaatsing door de groepscommandant d.m.v. kaartstudie vastgesteld.

De vastgestelde kritieke terreindelen worden zowel in de terreinoriëntatie als in de paragraaf uitvoering van het bevel benadrukt.

Zij worden eventueel in stappen meegenomen in de bevels-uitgifte met daarin de toe te passen procedures.

Uitgangspunt: altijd een steunend en een bewegend element.

De vastgestelde kritieke terreindelen worden in de navolgende punten beschreven en daarbij de mogelijk toe te passen wijze van optreden:

- Uitgangen, bosranden en defilés in bossen worden zo nodig gemeden i.v.m. een mogelijk geplande vijandelijke artillerie- of mortierbeschieting.
Het gebied wordt mogelijk onder waarneming gehouden.
- Open gebieden worden omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, overgestoken op het smalste punt.

Oversteken van brede wegen, paden, kruisingen, T-splitsingen en waterlopen (sloten en beken e.d.):

- oversteken bij een bocht of smalle plaatsen
- kruispunten worden omtrokken en niet overgestoken
- vijandelijke waarneemingsmogelijkheid zo kort mogelijk houden.
- Bebouwing wordt op ruime afstand omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, doorschreden.

Rivieren en kanalen, waarbij enige voorbereiding nodig is, worden overgestoken met een steunend en bewegend element op een smalle zichtgedekte plaats.

Kunstwerken (bruggen, tunnels, etc) worden op ruime afstand omtrokken of, indien dit niet mogelijk is, over- of doorschreden.

266 Beveiliging bij kritieke terreindelen

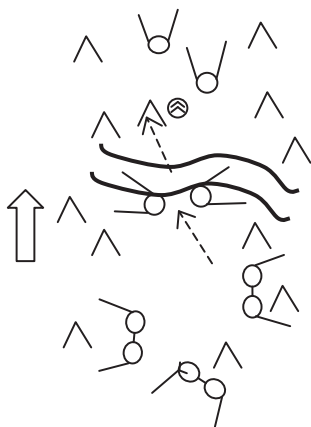
Bij kritieke terreindelen neemt het peloton / de groep de volgende maatregelen ter beveiliging:

- benadrukken van uitwijkpunten aan eigen en vijandzijde
- beveiligen van eigen zijde (linker- en rechterflank en rug)
- verkennen en beveiligen aan vijandzijde
- het doorschrijden van het kritieke terreindeel

De wijze van oversteken na het wegleggen van de beveiliging is afhankelijk van de uitvoerfactoren. (tijd, beveiliging, enz.)

267 Optreden bij kleinere kritieke terreindelen.

Kleinere wegen, paden en haaks op de verplaatsingsrichting liggende hindernissen worden alleen door de voorste verkenners beveiligd. Het criterium om te bepalen dat een kritiek terreindeel klein is kan eenvoudig door te kijken of de ruimte die overgestoken moet worden net zo groot is als b.v. de bomen van het bos uit elkaar staan. Ook een muurtje in een verstedelijkte omgeving kan m.b.v. deze techniek worden overgestoken. De verkenners geven de groepscommandant aan of het gebied aan vijand zijde veilig is. De groep steekt d.m.v. het aftikstelsysteem en het overnemen van de waarnemingssectoren het pad over. Bij het aftikstelsysteem neemt telkens een ploeg waar over de beide zijden van het kritieke terreindeel, totdat men wordt overgenomen door de volgende ploeg. De laatste ploeg wordt beveiligd door de voorlaatste ploeg vanuit een positie aan de overkant.

Figuur: Oversteken kleine kritieke terreindelen d.m.v. aftikstelsysteem

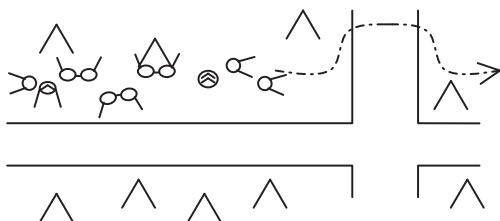
268 Het passeren van kruispunten en zijwegen

Wanneer de groep langs wegen en paden verplaatst, worden kruispunten en zijwegen als kritieke gebieden behandeld.

Kruisingen worden niet overgestoken maar omtrokken.

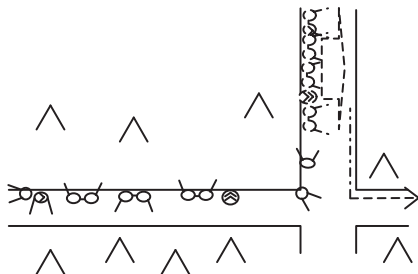
De groep voert de volgende handelingen uit:

- De voorste verkenners geven kruising aan.
- Op teken van de groepscommandant eventueel overgaan in formatie enkelcolonne.
- De kruising wordt links of rechts omtrokken.
- De verplaatsingsroute wordt vervolgd.

Figuur: Omtrekken kruising

Indien de groep door omstandigheden gedwongen over de weg te verplaatsen i.p.v. door het terrein wordt bij de kruising eerst de zijweg ingeslagen (d.m.v. aftikstelsysteem) en op afstand van de kruising de weg overgestoken. Daarna aan de overzijde van de weg terugkeren naar de kruising en d.m.v. aftikstelsysteem wederom de juiste route vervolgen.

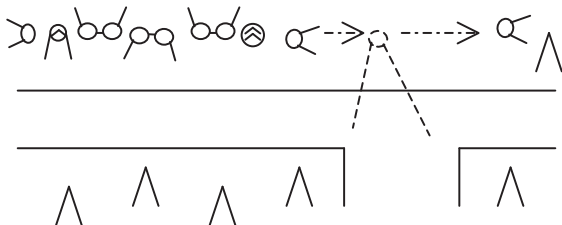

Figuur: passeren kruising indien OP de weg verpl

269 Procedure bij passeren zijwegen.

De groep voert de volgende handelingen uit:

- De voorste verkenners geven T-splitsing aan.
- Op teken van de groepscommandant wordt eventueel overgegaan in formatie enkelcolonne.
- De zijweg wordt dmv het aftikstelsysteem gepasseerd.

Figuur: Passeren T-splitsing

2610 Optreden bij grote kritieke terreindelen

Bedoeld worden die terreindelen die niet te omtrekken zijn, maar waar men noodgedwongen wel over moet verplaatsen, denk aan open terreindelen.

De groep voert de volgende handelingen uit:

- De verkenners melden het punt zodra dit binnen zicht-contact is
- De groep houdt halt.
- Groepscommandant verkent bij de locatie van de verkenners en bepaalt de locatie van het oversteekpunt (stap 1).

*Figuur: Het oversteken van grote kritieke terreindelen
Stap 1: groepscommandant bij verkenners en bepaling locatie oversteekpunt.*

De plaatsvervangend-groepscommandant maakt contact met de groepscommandant.

De groepscommandant informeert alle ploegen over de situatie en de uitwijkpunten aan eigen en vijand zijde.

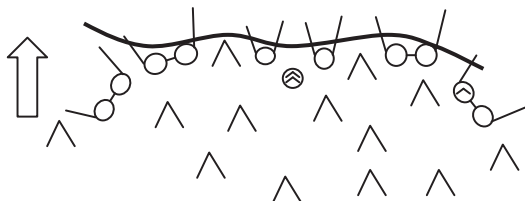
De manier van oversteken is otvoem afhankelijk.

Verplaatsingsmogelijkheden: Pijlpunt-formatie of in “rood”

Als aan eigen zijde de verspreide formatie is ingenomen kan de eerste sectie voorwaarts of de groep gaat over in pijlpunt-formatie. (stap 2)

De plaatsvervangend-groepscommandant stelt zeker dat iedereen over is en geeft dit door aan de groepscommandant.

Na deze melding verplaatst de groep verder in de normale snelheid.

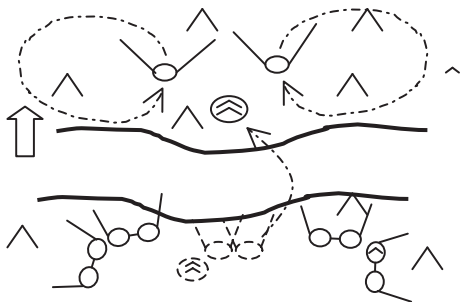
*Figuur: Het oversteken van grote kritieke terreindelen
Stap 2: de groep neemt de verspreide formatie in.
Vanaf hier oversteken in pijlpuntformatie of in "rood".*

2611 Optreden bij brede wegen en waterlopen (sloten, beken e.d.)

De groep voert de volgende handelingen uit:

- De verkenners melden het punt zodra dit binnen zicht-contact is.
- De groep houdt halt en beveiligt.
- De groepscommandant verkent het gevaarlijke gebied en stelt de locatie van het oversteekpunt vast (daar waar het meeste vuur- en zichtdekking is).
- De groepscommandant meldt aan de pelotonscommandant de aard van het gebied en zijn actie (alleen wanneer verplaatst wordt in pelotonsverband).
- De groepscommandant bepaalt op welke wijze de groep oversteekt (met de gehele groep, met secties of met ploegen).
- De groepscommandant informeert alle ploegen over de situatie en de uitwijkpunten aan eigen en vijand zijde.
- O.l.v. de plaatsvervangend groepscommandant wordt de beveiliging aan de eigen zijde geregeld (flank en rug).
- Als de beveiliging aan eigen zijde is ingericht steken de groepscommandant en de verkenners de brede weg over.
- De verkenners en groepscommandant nemen aan vijand zijde een vuurpositie in binnen zicht en steunafstand van de beveiligen aan eigen zijde.
- De verkenners verkennen o.l.v. de groepscommandant de vijand zijde (heuvels, insnijdingen etc.).
- Na de verkenning nemen de verkenners een vuurpositie in.
- De groepscommandant geeft het gebied veilig aan zijn plaatsvervangend-groepscommandant.
- Onder leiding van de plaatsvervangend groepscommandant steekt de rest van de groep in de afgesproken formatie de weg over.
- Aan vijand zijde wordt eventueel een vuurpositie ingenomen.

Aansluitend hierop wordt de verplaatsingsformatie hersteld en de verplaatsing voortgezet.

Figuur: oversteken brede weg met de gehele groep

2612 Optreden bij rivieren en kanalen.

Afhankelijk van de otvoem-factoren (m.n. het weer) bepaalt de groepscommandant de wijze van oversteken, waarbij hij altijd zorg draagt voor een steunend en een bewegend element:

De groep voert de volgende handelingen uit:

- De verkenner meldt het punt zodra dit binnen zicht-contact is, of een vooraf bepaald afwachtpunt is bereikt.
- De groepscommandant meldt aan de pelotonscommandant de aard van het water en zijn actie (alleen wanneer verplaatst wordt in pelotonsverband).
- De groep houdt halt, sluit op en voert uit korte of lange stop (afhankelijk van otvoem groepscommandant)
- Groepscommandant verplaatst met 3 man naar mogelijke locatie oversteekpunt, verkent locatie, bepaalt de locatie van het oversteekpunt, laat 1 ploeg achter als beveiliging en verplaatst terug samen met de derde man.

De groepscommandant bepaalt:

- op welke wijze de groep oversteekt (met secties of met ploegen).
- het tenue
- mogelijk tenue:
 - regenbroek en parka (geen ondergoed en gvt)
 - gevechtslaarzen zonder zooltjes (geen sokken)
 - harnas
 - drijfpakket met daarin alle overige uitrusting
 - wapen inzetgereed vast aan drijfpakket
 - essentieel mat vast aan drijfpakket
- waar omgekleed gaat worden
- wie als eerste overgaan en op welke wijze de beveiliging aan de overzijde geregeld wordt

De groepscommandant informeert alle ploegen over de situatie en de uitwijkpunten aan eigen- en vijand zijde.

De groepscommandant gaat met de eerste ploeg / sectie mee

De eerste ploeg richt na het oversteken de beveiliging in, blijft in oversteektenue, totdat de eerste ploeg is omgekleed en heeft overgenomen.

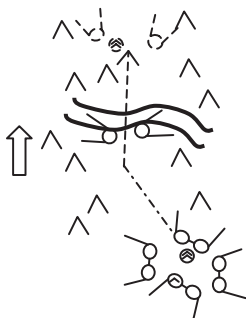
Eventueel kan er aan de overzijde eerst een verkenning uitgevoerd worden.

De groepscommandant geeft het teken gebied veilig aan zijn plaatsvervangend-groepscommandant.

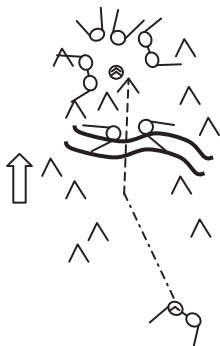
Onder leiding van de plaatsvervangend-groepscommandant steken de andere ploegen / secties over, waarbij wordt gezorgd dat niet teveel mensen gelijktijdig in het water zijn.

Het tenue wordt hersteld op een veilige locatie

Aansluitend wordt de verplaatsingsformatie hersteld en de verplaatsing voortgezet.

Afb. oversteken
eerste plg

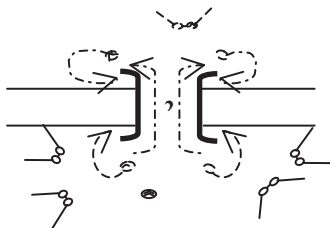

Afb. oversteken
laatste plg

2613 Optreden bij het oversteken van bruggen

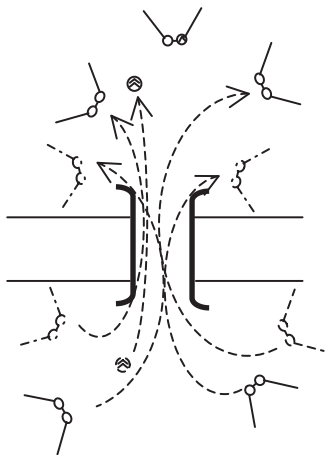
De groep voert de volgende handelingen uit:

- Indien de brug wordt onderkend of bereikt, wordt dit aan de pelotonscommandant gemeld door de groepscommandant (indien in pelsverband wordt verplaatst).
- Nadat de groepscommandant de beveiliging geregeld heeft aan eigen zijde, verkent de verkenningsploeg o.l.v. de plaatsvervangend-groepscommandant de onderzijde van de brug aan eigen zijde.
- De brug wordt overgestoken door de verkenningsploeg die de zijkanten en relingen van de brug bekijkt.
- Aan vijandzijde wordt wederom onder de brug gekeken.
- De verkenningsploeg neemt een vuurpositie in.
- De plaatsvervangend-groepscommandant geeft d.m.v. een teken aan dat de brug veilig is.
- Op aanwijzing van de groepscommandant steken de overige ploegen gefaseerd de brug over en nemen aan vijand zijde een vuurpositie in.

Figuur:

- 1: verkennen onderzijde brug aan eigen zijde*
- 2: oversteken van de brug*
- 3: verkennen onderzijde brug aan vijand zijde*
- 4: de verkenningsploeg neemt een vuurpositie in*

Figuur: de overige ploegen betrekken vuurpositie aan vijand zijde

2614 Optreden bij / in het afwachtpunt

- voorzichtig naderen
- groep laten halt houden d.m.v. korte of lange stop
- fuco 1 uitvoeren
- groepscommandant legt uit wat gaat gebeuren t.a.v. de opdracht (b.v. opstelling, waarneming / luister post, verkenning)
- plaatsvervangend-groepscommandant neemt commando over de groep op zich en draagt zorg voor beveiliging.
- groepscommandant gaat op verkenning met 1 ploeg voor beveiliging op locatie en 1 man voor beveiliging terugverplaatsing.
- beveiligingsploeg wordt achtergelaten op locatie (indien het een opstelling, waarnemings/luister post e.d. betreft)
- groepscommandant verplaatst terug en maakt contact bij afwachtpunt
- groepscommandant licht groep in over volgorde werkzaamheden t.a.v. de opdracht.

2615 Optreden bij / in het uitwijkpunt

- voorzichtig naderen
- eventueel wachten op de andere groepen / ploegen
- de naderende ploeg / groep zoekt contact d.m.v. afgesproken procedure, indien nog geen ploeg aanwezig, uitwijkpunt bezetten en beveiligen.
- fuco 1 uitvoeren.
- herverdeling klasse V en gewonden verzorgen
- groepscommandant bepaalt vervolgactie en stelt dit bekend.

2616 Optreden bij een doorschrijding eigen troepen

De groepscommandant moet rekening houden met de volgende punten:

- tijdstip aanvang doorschrijding
- doorschrijdingspunten
- herkenningstekens

27 VERPLAATSINGEN IN BOSSEN

Vorbereiding

- De verplaatsen wordt voorbereid conform de procedure “Verplaatsen te voet”.

Aandachtspunten voor de groepscommandant:

- De dichtheid van de begroeiing per boscompartiment is van invloed op:
 - de formatie
 - verplaatsingstechniek
- Open plaatsen worden in principe vermeden.
- Wegen en paden worden hoofdzakelijk gebruikt om richting te behouden, dus bij voorkeur niet om over te verplaatsen.
- Voordat de groep in het bos voorwaarts gaat, moet er op een redelijk overzichtelijke plaats in de verplaatsingsformatie worden opgesteld.
Hierdoor kan een ieder zien wie er rechts, links voor of achter hem loopt en is herkenning en controle bij moeilijke situaties (bijv. vuurgevecht) gemakkelijker.

Uitvoering

- Uitvoering conform de procedure “verplaatsen”.

Aandachtspunten voor de groepscommandant zijn:

- Verplaatsen in “geel” of “rood”.
- Manier van verband tussen neveneenheden.
- Een strakke vuurdiscipline.
- M.b.v. een kompasstand, GPS en RACR de verplaatsingsrichting vasthouden.

Aan te geven deeltaken :

- Per groep één boomwaarnemer, die zich concentreert op de boomkruinen
- Per ploeg één grondwaarnemer die zich concentreert op struikeldraden enz.

28 VERPLAATSINGEN IN VERSTEDELIJKT GEBIED

Vorbereiding

- De verplaatsen wordt voorbereid conform "Verplaatsen te voet".

Aandachtspunten voor de groepscommandant:

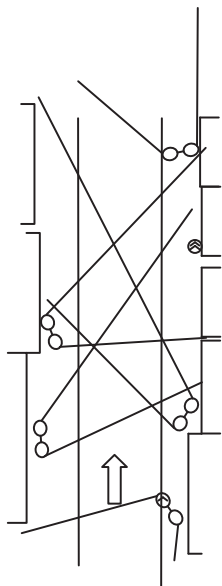
- Zo mogelijk altijd in dubbelcolonne i.v.m. waarneming
- Vermijden open delen zoals pleinen e.d.
- Navigeren is moeilijker, goede planning vooraf is vereist
- Verplaatsingen kunnen worden bemoeilijkt door hindernissen zoals autowrakken, puin e.d. Hierdoor kan het noodzakelijk zijn af te wijken van een initieel plan.
- Veel dode hoeken
- Indien mogelijk aanpassen tenue, denk aan:
- Handschoenen (glas scherven, puin e.d.)
- Knie en elleboogbeschermers
- Lampen t.b.v. donkere ruimten

281 Uitvoering:

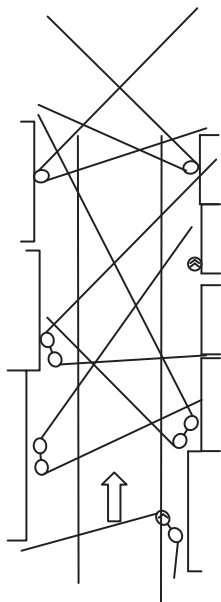
- conform “verplaatsen te voet”.

Aandachtspunten voor de groepscommandant zijn:

- verplaatsen in “geel” of “rood”.
- het verplaatsen geschiedt zo mogelijk in dubbelcolonne dicht langs de bebouwing met draagwijze wapen "vuurbereidheid middel of hoog". Dit kan alleen als het trottoir doorloopt tot aan de huizen. Indien dit niet het geval is de voor- en achtertuinen mijden i.v.m. mogelijke valstrikken.
- de waarnemingssectoren worden verplaatst naar de overzijde van de straat, dus het personeel dat links loopt neemt naar rechts waar.
- De voorste ploeg kan naar keuze van de groepscommandant aan een zijde optreden of verdeeld zijn over beide zijden van de straat.
- bij passeren van een huis of hoek van huizen, meedraaien zodat ook de muur die u passeert waargenomen wordt.
- maak zoveel mogelijk gebruik van de aanwezige (slag)schaduw.
- telkens voor de verplaatsing wordt vastgesteld:
 - wat is de beste route,
 - wat voor obstakels moeten worden gepasseerd,
 - hoe waar te nemen en te beveiligen in front en naar de overzijde.

*Af b. verplaatsen door
oord (inbegrepen waar-
nemingssectoren)*

*Af b. verplaatsen door
oord (voorste ploeg links
en rechts)*

282 Optreden bij kleine kritieke terreindelen

Bij passeren van kleine kritieke terreindelen (b.v. lage of hogere muurtjes) wordt de techniek zoals omschreven in verplaatsen te voet uitgevoerd. In verband met de grote aantallen dode hoeken is het zaak om beveiliging aan alle zijden uit te voeren en pas over de hindernis te gaan als de beveiliging is gerealiseerd. Zodra de eerste ploeg aan de overzijde is richt die een beveiliging in. Ook de laatste ploeg moet weer (b.v. door de voorlaatste ploeg) worden beveiligd bij het oversteken.

283 Individuele verplaatsingstechnieken in een oord:

284 klimmen over (lage) muurtjes:

In de meeste oorden worden tuinafscheidingen en verbindingen tussen huizen gevormd door (lage) muurtjes;

De correcte methode om deze 'hindernis' te passeren is:

- een snelle verkenning van de andere zijde
- zo laag mogelijk over de muur rollen (silhouet)
- de snelheid en het lage silhouet voorkomt dat men zelf doelwit wordt.

Fig: klimmen over lage muurtjes.

285 Kijken om de hoek van een object:

Het kijken om de hoek is nodig om inzicht te krijgen in een andere straat, voordat men moet oversteken of van richting wil veranderen.

De meest gebruikelijke fout is "het wapen dat voor de man uitgaat", daarom:

- gaan liggen voordat het lichaam de hoek bereikt,
- in deze positie kort om de hoek kijken,
- het wapen langs het lichaam houden,
- bij het opstaan ervoor zorg dragen dat het lichaam uit het zicht is.

Figuur: kijken om de hoek van een object.

286 Het passeren van ramen:

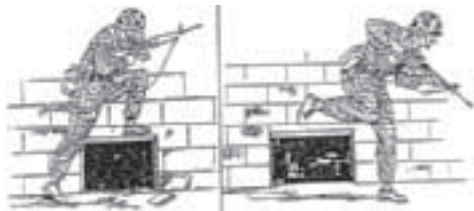
Hoog gelegen ramen worden gebukt gepasseerd, het lichaam tegen het object gedrukt, zodat een vijandelijke schutter geen silhouet ziet;

Het passeren van kelderramen gaat als volgt:

- niet rennend of lopend erlangs,
- met een grote stap of een kleine sprong het raam passeren.

Figuur: passeren van ramen door er onderdoor te lopen.

Figuur: passeren van kelderramen.

287 Het passeren van deuren:

Gesloten deuren worden normaal gepasseerd, waarbij het gezicht en het wapen naar de deur worden gericht ($\frac{1}{4}$ -draai) en gelet wordt op b.v. een deurmat, opstap of stoepje; Bij een portiek wordt deze gepasseerd als zijnde een deur, als er geen noodzaak bestaat het portiek te betreden; Een geopende deur wordt gepasseerd door:

- langs de deurstijl te gaan staan met het wapen verticaal langs het lichaam, snel in de deuropening te kijken (kleine foto - grote foto);
- de opening te passeren als bij de gesloten deur

29 REACTIE OP VIJANDELIJK VUUR

Algemeen.

Dit hoofdstuk behandelt de volgende situaties:

- de reactie op vijandelijk vuur zodra de eenheid onder vuur komt van klein kaliber wapens.
- de groep komt onder indirect vuur tijdens een verplaatsing.
- de reactie op vijandelijk vuur in een corridor.
- de reactie op vijandelijke hinderlaag

291 Vuurcontact met een weerstand met KKW (klein kaliber wapens)

Wanneer u beschoten wordt is er voor de individuele schutter één reactie: **dekken** !!! Dit is de meest logische reactie (ook uit psychisch oogpunt gezien). U weet dan echter (nog) niet, waar de vijand zich bevindt en in welke sterkte.

De juiste volgorde van handelingen is dan ook:

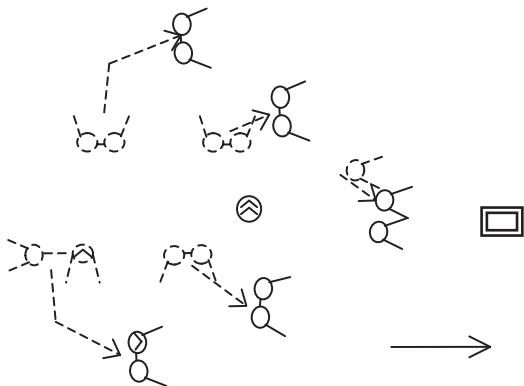
- twee (instinctieve) schoten richting vermoedelijke vijand afgeven.
- dekken;

De twee (instinctieve) reactie schoten zijn met name bedoeld om de vijand te dwingen laag te blijven en voor hem het afgeven van vuur te bemoeilijken. Tevens is dit voor de rest van de groep het signaal dat er vijandcontact is. Om te zorgen dat niet iedereen in het wilde weg gaat vuren is er in groepsverband de drill "reactie op vijandelijk vuur".

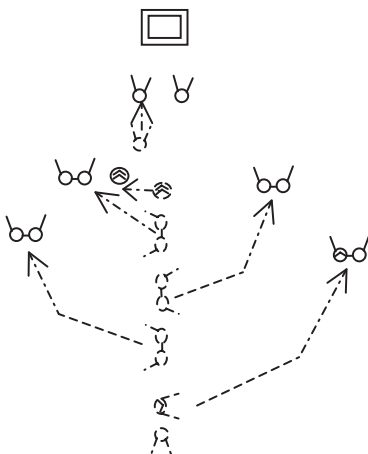
292 Uitvoering "Reactie op vijandelijk vuur"

De ploeg die het eerste vuurcontact heeft:

- beantwoordt het vuur met reactieschoten
- meldt "contact links/ rechts/ front"
- dekken en vuurpositie innemen (dkwvv)
- De groep ontplooit richting de vijand.
- De ploeg doet een vijandmelding.
- De groepscommandant doet een contact melding aan de pelotonscommandant.
- De groepscommandant neemt een dusdanige positie in dat hij inzicht heeft in terrein en op de vijand, waarbij hij zorgt dat hij niet gebonden wordt.

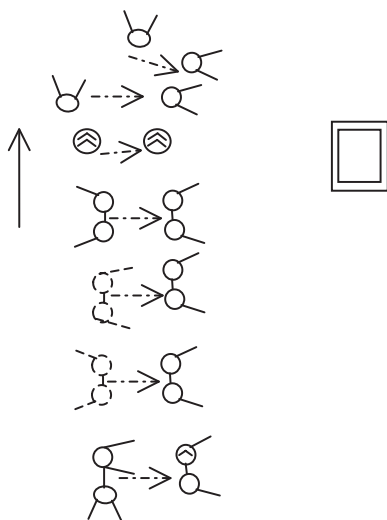
Afb. vijand in front vanuit dubbelcolonne

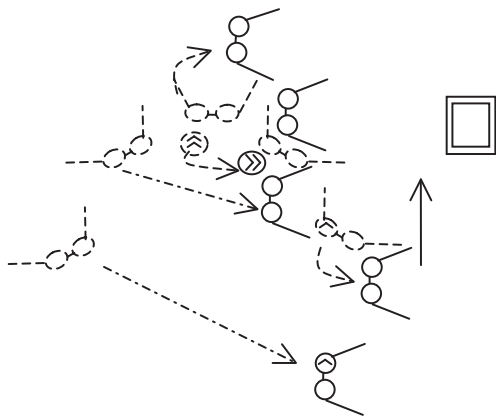
Afb. contact vijand in front vanuit colonne

293 Optreden bij vijandcontact op de flank:

De ploegen draaien met front in de richting van het vijandcontact en nemen een vuurpositie in.

Figuur: Vijand op de flank vanuit de enkelcolonne

Figuur: Vijand op de flank vanuit pijlpunt

294 Vervolg op de drill "reactie op vijandelijk vuur"

Na het uitvoeren van de drill "reactie op vijandelijk vuur" kunnen na het otvoem-proces van de groepscommandant eventueel de volgende procedures worden uitgevoerd:

- een gelegenheidsaanval door de groep
- inrichten van een opstelling (b.v. als vuurbasis voor actie door anderen)
- afbreken van het gevecht

Beslismomenten:

De groepscommandant beslist het vervolg van zijn actie:

- Ja: ik kan het met mijn groep af
- Nee: ik kan het niet met mijn groep af

De groepscommandant doet een melding aan de pelotonscommandant en geeft advies.

Indien ja: (na opdracht van de pelotonscommandant):

- met vuur en beweging voorwaarts gaan, eventueel ondersteund door een groepswapen vanuit een opstelling op een flank.
- onder dekking van een ploeg in vuurpositie (eventueel groepswapen) een omtrekkende beweging maken en met vuur en beweging vanuit een flank de vijand aangrijpen

Wanneer gewenst verstrekt de groepscommandant aanvullende info aan de pelotonscommandant over:

- kwetsbare flanken
- mogelijke vuur- en zicht gedekte routes
- hindernissen e.d.
- tussentijdse acties van de vijand

295 Reactie op een beschieting met indirect vuur.

Uitgangssituatie.

Er zijn drie mogelijkheden:

- Er wordt slechts één schot afgegeven t.b.v. inschieten.
- Het uitwerkingsvuur valt vóór of achter de eenheid.
- Het uitwerkingsvuur valt op de eenheid.

Uitvoering:

- In de eerste twee situaties wordt zo snel mogelijk het bestrijdingsgebied verlaten en dekking gezocht, zodat de eenheid uit het zicht van de waarnemer wordt onttrokken.
- In de laatste situatie wordt zo diep mogelijk weggedoken. (bijv. krater)
- Verplaatsen heeft geen enkele zin.

296 Reactie op vijandelijk vuur in een corridor (tunnelen)

Algemeen

Tunnellen toepassen bij bijv. defile's / tunnels / insnijdingen in het terrein enz.

Uitgangssituatie

- de groep verplaatst zelfstandig
- de groepscommandant moet het passeren van een corridor reeds tijdens kaartstudie onderkend hebben en de formatie van zijn groep aangepast hebben zoals aangegeven op de tekening (zie figuur)

De nummers geven de volgorde van afbreken aan.

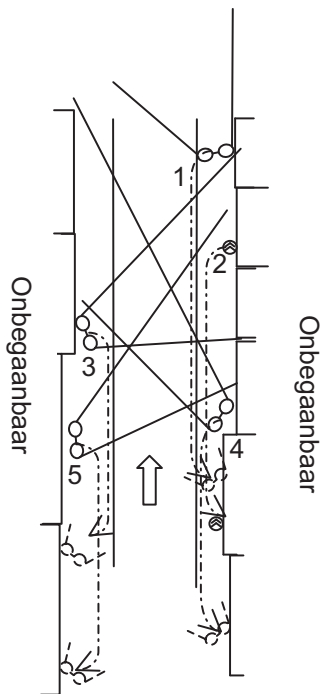
De voorste man is altijd de eerste die het gevecht afbreekt, mits gesteund door degene aan de overzijde van de weg, danwel de ploeg aan de overzijde.

Op deze wijze kan telkens wederzijdse steun worden geleverd tijdens het afbreken van het gevecht.

Vervolg op de drill "reactie op vuur in een corridor":

Dit proces herhaalt zich totdat:

het contact met de vijand is verbroken.

Af b.

*Reactie op vij in corridor
(nummers staan voor de
volgorde van afbreken)*

297 Reactie op een vijandelijke hinderlaag

Uitgangssituatie

- de groep is het bestrijdingsgebied van een vijandelijke hinderlaag binnen gelopen.

De kenmerken van een vijandelijke hinderlaag zijn:

- de groep wordt massaal met veel direct vuur en overige middelen aangegrepen.
- er wordt gevuurd op zeer korte afstand vanaf de flank.

Uitvoering

De korte afstand moet onmiddellijk uitgebuit worden door het eigen pers dat in de hinderlaag loopt.

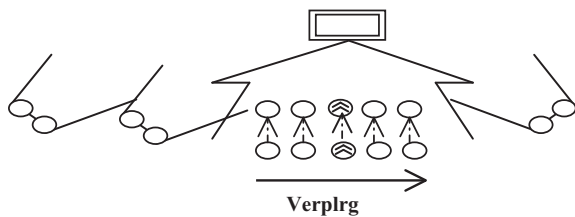
Er zullen weinig / geen dekkingsmogelijkheden zijn.

Essentieel voor enige overleving is snel en uiterst agressief reageren:

- rechts of links uit de flank maken en direct massaal het vuur beantwoorden
- het werpen van handgranaten in de vijandelijke vuurposities.
- direct na het detoneren en het co "STORMEN" wordt onder het afgeven van max. vuur agressief uitgebroken in de richting van de vijandelijke vuurposities.

De actie van het personeel dat zich (mogelijk) niet in het bestrijdingsgebied bevindt:

- neemt gedekte vuurposities in
- stelt de vijandelijke vuurposities vast
- geeft onmiddellijk dekkingsvuur af
- verlegt het vuur wanneer de aanval wordt ingezet

Figuur: Reactie op hinderlaag

3 VERKENNINGSPATROUILLE 3-3

30	ALGEMEEN	3-3
31	Vorbereiding	3-3
310	Coördinatie	3-3
311	Indeling groep	3-4
312	Gegevens op te nemen in het bevel	3-4
313	Beveiliging algemeen	3-5
32	DE OBJECTVERKENNING	3-6
320	Algemeen	3-6
321	Beveiliging	3-6
322	Verkenningstechnieken	3-6
323	Uitvoering	3-7
33	DE GEBIEDSVERKENNING	3-9
330	Algemeen	3-9
331	Uitvoering	3-9
34	ROUTEVERKENNING	3-10
340	Algemeen	3-10
341	Beveiliging	3-10
342	Uitvoering	3-10
35	PATROUILLERAPPORT	3-11

30 ALGEMEEN

Soorten verkenningsspatrouilles

De groep kent drie soorten verkenningsspatrouilles:

- de objectverkenning
- de gebiedsverkenning
- de routeverkenning

31 Voorbereiding**310 Coördinatie**

Na het doorlopen van zijn otvoem-proces zal de groepscommandant belast met een verkenningsspatrouille de volgende zaken met de opdrachtgever coördineren:

- wijzigingen en extra vijand informatie
- terreingebruik voor de beste routes, uitwijkpunten en laatst gedekte rondom
- weer en licht gegevens
- wijzigingen bij eigen troepen
- onder bevelstellingen (b.v. genie enz.)
- verlaten en terugkeer bij eigen troepen
- vuursteun
- tijdstip en locatie voor repetitie
- extra uitrusting
- vervoer (ook naar en van een vooroefenlocatie)
- eventueel gebruik en locatie helikopter landingzones (voor afzet / oppik en medevac)
- verbindingen (roepnamen, frequenties, codewoorden, wachtwoord).
- Verder coördineert de groepscommandant met de eenheid waar hij terugkeert en met de commandanten van andere verkenningsspatrouilles in het gebied.

311 Indeling groep

De groep kan bestaan uit 4-10 man (afhankelijk van de opdracht).

Bij de indeling van de groep kunnen, afhankelijk van de soort verkenning, de volgende taken worden verdeeld:

- kompasman
- afstandman(nen)
- gegevens verzamelaars (er kunnen ploegen aangewezen worden om specifieke aspecten in de gaten te houden)
- beveiligingsploeg
- verkenningsploeg

312 Gegevens op te nemen in het bevel

De ploegen ontvangen de volgende gegevens van de groepscommandant:

- doel van de verkenning
- samenstelling van de groep
- volgorde van verplaatsen
- taken van de ploegen waaronder de waarnemings opdrachten tijdens de verkenning
- aanvangspunt
- route (RACR, evt legs aangeven)
- kritieke gebieden en markante punten
- eventuele. alternatieve routes
- de coördinatielijnen, controle - of contactpunten
- de verplaatsingstechniek, formatie, snelheid
- het tijdstip van vertrek
- geschatte tijden betreffende:
 - heen verplaatsing
 - inrichten laatste gedekte rondom
 - wegleggen beveiliging
 - uitvoeren verkenning
 - terug verplaatsing
 - terugkeer naar eigen troepen
 - maatregelen voor verlaten eigen troepen
 - maatregelen voor terugkeer bij eigen troepen

- reactie op vijandcontact
- behandeling van krijgsgevangenen
- behandeling van gewonden

313 Beveiliging algemeen

Buiten de bij de uitvoering te gebruiken procedures, behorende bij de beveiliging, moeten de volgende aanvullende regels in acht worden genomen:

- vijand contact dient vermeden te worden.
- geef veelvuldig uitwijkpunten aan.
- gebruik verschillende heen en terugkeer routes.
- neem alleen de noodzakelijke middelen mee.
- geen gegevens op de kaart.
- alle pers gegevens en eenheidsgegevens te verwijderen bij patrouillepersoneel.

32 DE OBJECTVERKENNING

320 Algemeen

Wordt gebruikt om een verkenning uit te voeren op een statisch object, zoals een gebouw, check point, enz.

321 Beveiliging

Beveiliging geschiedt door toepassing standaard passieve beveiligingsmaatregelen.

Maak gebruik van de procedure "lange stop".

De verkenningsploeg wordt gedekt door beveiligingsploeg.

De verkenningsploeg maakt gebruik van diverse waarnemingsposten.

322 Verkenningstechnieken

Verkennen vanaf 1 locatie:

- wanneer het doel in zijn geheel overzien kan worden.
- 1 ploeg neemt een vuurpositie in en houdt het object onder waarneming.
- 1 ploeg, inclusief de groepscommandant, verkent vanuit 1 locatie het object.

Taakverdeling binnen de verkenningsploeg in de nabijheid van het object:

- 1 man waarnemer
- 1 man beveiligen

Verkennen vanaf meerdere locaties:

- geschiedt wanneer het object niet vanaf 1 locatie te verkennen is.
- de werkwijze toepassen zoals omschreven in het vorige punt, echter de verkenningsploeg vanaf meerdere richtingen het doel besluipen.
- de beveiligingsploeg dient een dusdanige locatie in te nemen, zodat een gedekte terugtocht van de verkenningsploeg wordt gegarandeerd.

323 Uitvoering

De groep richt d.m.v. lange stop een rondombeveiliging in op een veilige locatie van het te verkennen object en in de buurt van het aanvangspunt van de terugtochtroute.

Deze locatie wordt eventueel gebruikt als afhangpunt.

De groepscommandant informeert de plaatsvervangend-groepscommandant over:

- waar hij naartoe gaat
- wie hij meeneemt
- de tijd die hij wegblijft
- welke acties er genomen moeten worden als hij niet binnen de gestelde tijd terugkeert
- de acties van de eenheid als er tijdens de afwezigheid vijand contact ontstaat

Voor de verkenning legt de groepscommandant de beveiligingsploeg weg op locatie.

De groepscommandant maakt deel uit van de verkenning-ploeg.

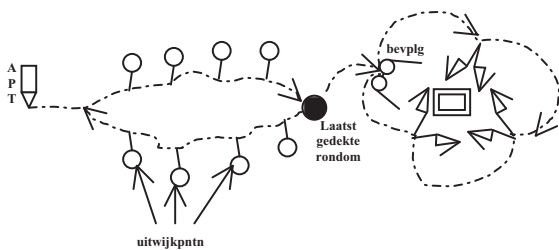
De verkenning-ploeg:

- probeert het object vanuit alle windstreken te verkennen.
- neemt op alle locaties, gedurende een korte periode, een tijdelijke “waarnemingspost” in. De laatste meters verplaatst, meestal kruipend of sluipend, de groepscommandant samen met 1 persoon zo verdekt mogelijk totdat zicht op het object wordt verkregen, de andere persoon beveiligt de twee personen tijdens de verkenning op hun 6 uur.
- noteert alle gegevens van het object en het gebied er omheen.
- keert op het afgesproken tijdstip terug en neemt de beveiligingsploeg mee.
- keert op het afgesproken tijdstip terug in het rondom.

De groepscommandant geeft de waargenomen info door aan de groep.

De groep laat de rondombeveiliging los, en verplaatst over een andere route terug

Na terugkomst stelt de groepscommandant, in samenspraak met de groep, het patrouillerapport op.

Figuur: Uitvoering objectverkenning

33 DE GEBIEDSVERKENNING

330 Algemeen

Om een gebied te kunnen verkennen kan deze methode worden gebruikt.

De groepscommandant bepaald aan de hand van het bevel en zijn OTVOEM een route door het te verkennen gebied.

Op die route worden een of meerdere locaties gepland waar de groep, onder leiding van de plaatsvervanging-groepscommandant, in rondom gaat. Vanuit die locatie wordt een deel van het te verkennen gebied bekeken door met een verkenningsploeg het gebied uit te kammen. Eventueel kunnen vanuit de rondom meerdere verkenningsploegen vertrekken en terugkeren.

331 Uitvoering

De groepscommandant draagt het commando over aan de plaatsvervangend-groepscommandant.

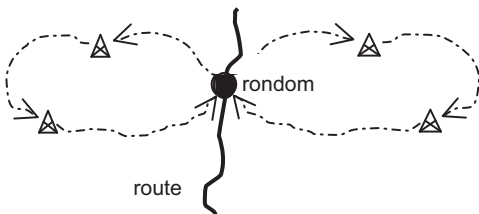
De groepscommandant verkent met de verkenningsploeg het gebied en laat op geplande locaties enige tijd een waarnemingspost innemen.

De verkenningsploeg dient op het afgesproken tijdstip terug te zijn in de rondom.

De groepscommandant informeert de groep over de verzamelde gegevens.

De groep laat de rondombeveiliging los.

De patrouille verplaatst verder over de route.

Figuur: De gebiedsverkenning

34 ROUTEVERKENNING

340 Algemeen

Een routeverkenning is georiënteerd op:

- een (aantal) weg(en)/pad(en)
- een smalle as, zoals een infiltratie route

341 Beveiliging

Beveiliging geschiedt door toepassing van standaard passieve beveiligingsmaatregelen.

Bij een routeverkenning wordt bij voorkeur niet over de route maar evenwijdig aan de route verplaatst, waarbij wel zicht op de route zelf wordt gehouden. In veel gevallen is het alleen maar mogelijk om op de route te verplaatsen.

342 Uitvoering

De uitvoering is conform de basisgroepstaak verplaatsen te voet of verplaatsen bereden (zie de respectievelijke hoofdstukken)

De groep verplaatst zo mogelijk evenwijdig aan de route, waarbij de groepscommandant zicht houdt op de te verkennen route.

In de omgeving van een belangrijk of kritiek gebied wordt een rondombeveiliging ingenomen.

Plaatsvervangend-groepscommandant draagt zorg voor de beveiliging van de rondom.

Bij alle kritieke gebieden wordt dezelfde procedure toegepast.

De verkenningsploeg verkent vanuit diverse locaties het kritieke gebied.

Zie verder de uitvoering van de verkenningstechnieken.

Als op de route een bepaald object verkent moet worden, voert de groepscommandant een objectverkenning uit.

De groep keert via een ander route terug.

35 PATROUILLERAPPORT

Na elke verkenning moet er een patrouillerapport opgemaakt worden. (format zie hoofdstuk 1 punt 15)

De groepscommandant inventariseert, eventueel in samenspraak met de groep, de verkenninggegevens en verwerkt deze in het patrouillerapport.

Indien het een objectverkenning betreft wordt het patrouillerapport aangevuld met een schets.

Na terugkeer bij eigen troepen volgt een debriefing.

De debriefing wordt uitgevoerd door de opdrachtgever met de gehele patrouille en is mondeling. Hierbij wordt het patrouillerapport toegelicht.

4 VUUR EN BEWEGING

VOORWAARTS / ACHTERWAARTS 4-3

40	ALGEMEEN	4-3
41	UITVOERING	4-3
411	Springen met secties	4-5
412	Springen met ploegen	4-6
413	Springen met buddy's	4-6
42	DE (GELEGENHEIDS-) AANVAL DOOR DE GROEP	4-7
420	Algemeen	4-7
421	Uitvoering	4-7
422	Vurend element:	4-7
423	Aanvallend element	4-7
424	Met vuur en beweging voorwaarts:	4-8
425	Consolidatie en reorganisatie:	4-8
426	Het zuiveren van het aanvalsdoel	4-8

4

VUUR EN BEWEGING

VOORWAARTS / ACHTERWAARTS

40 ALGEMEEN

Bij de uitvoering van al zijn taken kan de groep, gepland en ongepland, te maken krijgen met vijand. Afhankelijk van de opdracht zal de groepscommandant een split-second beslissing moeten nemen waarbij hij de keuze heeft tussen het uitschakelen van de vijand of het gevechtscontact verbreken. Voor beide wijzen van optreden kan gebruik gemaakt worden van de techniek van met vuur en beweging verplaatsen, waarbij dit zelfs zowel voorwaarts (gelegenheidsaanval) als achterwaarts (afbreken van het gevecht) gebruikt worden.

Uitgangspunt is de situatie waarbij de groep reeds de contactdrill heeft uitgevoerd, en de verspreide formatie (opstelling) heeft ingenomen.

41 UITVOERING

Met vuur en beweging voorwaarts /achterwaarts gaan is een techniek, en altijd onderdeel van het optreden van de groep, en nooit een doel of opdracht op zich. Afhankelijk van de dekkingsmogelijkheden in het terrein en de effectiviteit en dichtheid van het vijandelijk vuur kan de groepscommandant één van de onderstaande mogelijkheden gebruiken om voorwaarts / achterwaarts te gaan met vuur en beweging.

Vuur & beweging voorwaarts gaan:

De beslissing om voorwaarts te gaan is afhankelijk van de sterkte vijand, het terrein en de omstandigheden. Ook kan het zijn dat de groep de opdracht heeft om de vijand uit te schakelen, denk hierbij aan het optreden van een QRF die opdracht heeft om een vijandelijke patrouille te onderschepen en uit te schakelen. Daarvoor kan de groepscommandant gebruik maken van de techniek (gelegenheids-) aanval.

Vuur & beweging achterwaarts gaan:

Met vuur en beweging achterwaarts gaan eindigt daar waar het gevechtscontact verbroken is. Over het algemeen wordt daar ter plekke een opstelling betrokken (verspreide formatie) en een snelle Fuco 1 uitgevoerd, waarna de groepscommandant beslist wat de vervolg actie wordt.

Met vuur en beweging voorwaarts / achterwaarts gaan kan uitgevoerd worden op de volgende wijzen:

- Springen met secties
- Springen met ploegen
- Springen met buddies

Deze methoden kunnen ook aansluitend aan elkaar plaatsvinden, b.v. beginnen met springen met ploegen en vervolgens overgaan op springen met buddies.

411 Springen met secties

Vooraf verplaatsingsafstand en -richting aangeven

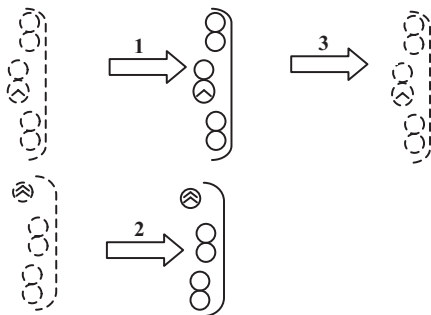
1 sectie staat o.l.v. de plaatsvervangend-groepscommandant

De groepscommandant geeft een sectie de opdracht om de sprong van de andere sectie met vuur te steunen

De bewegende sectie verplaatst naar de volgende vuurpositie in de verspreide formatie, zodra het dekkingsvuur door de steunende sectie is overgenomen.

De ploegen:

- vuren vanuit gedekte vuurposities
- bepalen voor elke sprong de volgende gedekte vuurpositie
- verplaatsen op teken van de groepscommandant naar de volgende gedekte vuurpositie
- nemen direct het vuur weer over

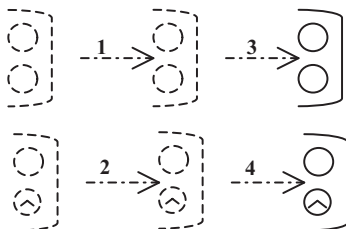
Figuur: Springen met secties

412 Springen met ploegen

Het terrein en de vijand bepalen uiteindelijk, dat de sprongen met secties, overgaan in sprongen met ploegen.

Twee ploegen komen o.l.v. de plaatsvervangend-groepscommandant te staan, waarbij hij zelf met een van de ploegen springt.

De groepscommandant blijft echter wel verantwoordelijk voor de continuïteit en samenhang van de groep.

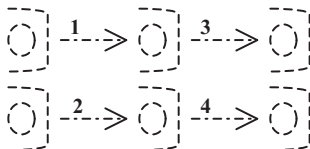

Figuur: Springen met ploegen

413 Springen met buddy's

De groepscommandant bepaalt, a.d.h.v. terrein en vijand, dat de sprongen met ploegen, overgaan naar sprongen met buddy's. Zij steunen elkaar tijdens het voorwaarts/achterwaarts gaan.

De groepscommandant blijft echter wel verantwoordelijk voor de continuïteit en samenhang van de groep.

Figuur: Springen met buddy's

42 DE (GELEGENHEIDS-) AANVAL DOOR DE GROEP

420 Algemeen

De groep kan, gepland of ongepland, een aanval uitvoeren. Hierbij is het noodzakelijk dat de groepscommandant een goede afweging maakt van de sterkte van de vijand, waarbij een verhouding van 1:3 (verdediging : aanval) een minimum is. Voorbeeld van een geplande aanval door de groep kan zijn het optreden van de QRF tegen vijandelijke verkenner in het gebied waar de eenheid zich op dat moment bevindt. Een ongeplande (en dus gelegenheds-) aanval kan voorkomen als gevolg van een gevechtscontact waarbij de groepscommandant inschat een grotere overlevingskans te hebben door een aanval uit te voeren.

421 Uitvoering

De volgende procedures worden gevolgd:

422 Vurend element:

Het vurend element bestaat over het algemeen uit 1 ploeg. Vurend element staat o.l.v. de plaatsvervangend-groepscommandant.

De groepscommandant geeft indien mogelijk laatste gegevens aan de plaatsvervangend-groepscommandant over:

- de wijze verplaatsen en locatie van het aanvallend element
- de vuurleidingmaatregelen

Indien mogelijk wordt het groepswapen ingedeeld in het vurend element.

Indien noodzakelijk bindt het vurend element de vijand tijdens de omtrekkende beweging van de rest van de groep.

Indien noodzakelijk uitvoeren STOP VUREN

423 Aanvallend element

Het aanvallende element verplaatst o.l.v. de groepscommandant naar een uitgangsstelling.

Deze verplaatsing kan eventueel gemaskeerd worden door rook.

Hier vindt de laatste controle van wapens en uitrusting plaats.

De groepscommandant laat het aanvallend element ontplooiën.

De groepscommandant geeft aanvalsrichting en aanvaldoel aan, aan de ploegen.

Groepscommandant geeft aan op welke wijze voorwaarts gegaan wordt (secties, ploegen of buddy's)

424 Met vuur en beweging voorwaarts:

Op teken van de groepscommandant vurend element **vuur verleggen**.

Op teken van de groepscommandant gaat het aanvallend element met vuur en beweging voorwaarts en over het vijandelijk doel door:

- gebruik te maken van de vuur en dekkingsmogelijkheden van het terrein
- te vechten tot aan de afgesproken uiterste begrenzingslijn

425 Consolidatie en reorganisatie:

Aansluitend aan de aanval wordt een opstelling ingenomen, gereorganiseerd en fuco 1 uitgevoerd.

Het vurend element wordt bijgetrokken.

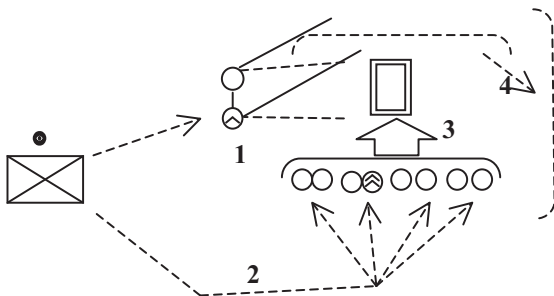
Groepscommandant geeft melding aan pelotonscommandant, meldt:

- resultaat
- gewonden /gesneuvelden
- bijzonderheden

Indien noodzakelijk wordt de opstelling verlegd zodat het front in de opmarsrichting ligt. Hiervoor zal de groepscommandant aanwijzingen geven per ploeg.

426 Het zuiveren van het aanvalsdool

Het vurend element of een ploeg kan opdracht krijgen om het aanvalsdool te zuiveren van vijand.

Figuur: Gelegenheidsaanval door de groep

1. Het vurend element bindt de vijand.
2. De rest van de groep omtrekt en ontplooit.
3. De aanval wordt ingezet en op teken groepscommandant wordt het vuur verlegd / gestopt.
4. Opstelling innemen en verleggen in de opmarsrichting.

5 EXFILTRATIE..... 5-3

50	ALGEMEEN:	5-3
500	Factoren van invloed	5-3
501	Tenue 5-4	
502	Uitvoering	5-4
51	SCHUILBIVAK	5-4
510	Vorbereiding	5-5
511	Verkennen	5-5
512	Betrekken	5-6
513	Beveiliging	5-8
514	Inrichting en verblijf	5-8
515	Optreden mogelijke ontdekking:	5-8
516	Optreden bij ontdekking:	5-8
517	Verzamelpunten	5-9
518	Verlaten schuilbivak	5-9
52	TERUGKEER NAAR EIGEN TROEPEN	5-10
520	Vorbereiding	5-10
521	Uitvoering van het contact maken	5-10
522	Doorschrijden van eigen troepen	5-12
53	OVERVAL / HINDERLAAG	5-13
530	Algemeen	5-13
54	OVERVAL	5-13
540	Uitgangspunten	5-13
541	Verkenning	5-14
542	Indeling van de groep	5-15
543	Het bevel	5-15
544	Uitvoering	5-15
55	HINDERLAAG	5-18
550	Algemeen	5-18
551	Vorbereiding	5-20
552	Kaartplan	5-21
553	Verkenning	5-21
554	Bevel door de groepscommandant	5-22
555	Discipline	5-22
556	Indeling groep	5-23
557	Uitvoering	5-23
558	Afbreken van het gevecht	5-27

5 EXFILTRATIE

50 ALGEMEEN:

Situatie:

Je bent met je groep / eenheid alleen in vijandelijk gebied door verdwalen, kaartleesfouten, optreden van de vijand, enz. Kortom, je bent op jezelf aangewezen en moet weer veilig terugkomen bij eigen troepen.

Een exfiltratie is dus géén doel op zich. Doel is m.n. voorkomen van onderkenning door de vijand en terugkeren, waarbij het aangaan van gevechtscontact vermeden moet worden.

Tijdens een exfiltratie zul je afhankelijk van de afstand en duur moeten voorzien in eigen bevoorrading. Daarvoor kan het noodzakelijk zijn om een hinderlaag en / of overval voor te bereiden en uit te voeren. Ook leven van het land, en dus overleven, kan een mogelijkheid zijn.

Het doel is gevangneming te voorkomen, de wil om te slagen is dus erg belangrijk.

500 Factoren van invloed

De groepscommandant doorloopt na het verkrijgen van de opdracht, of het door hem zelf genomen besluit tot exfiltreren, zijn besluitvormingsproces (otvoem) en beslist over de exfiltratiemethode en de van toepassing zijnde procedures. De toestand van het weer en het terrein bepaalt voor een groot deel de wijze van optreden en het tenue. Ook het optreden van de vijand is van invloed, waarbij de nadruk ligt op gebieden waar vijandelijk optreden te verwachten is.

Kritieke gebieden:

- open gebieden.
- wegen en paden.
- bebouwing.
- gebieden met vee.
- bekende vijandelijke posities.
- natuurlijke en bekende kunstmatige hindernissen.

Deze gebieden moeten zoveel mogelijk worden vermeden.

Daarna bepaalt de groepscommandant de formaties en verplaatsingstechnieken van de groep. Indien de tijd het toelaat wordt er een ontsnappingsschets gemaakt.

501 Tenue

Het tenue wordt per keer samengesteld, aangepast aan weer / terrein en vijand. Per groep dient wel zoveel als mogelijk nachtzichtapparatuur en waarnemingsmiddelen te worden meegenomen. Ook een of meerdere slaapzakken tbv personeel dat ziek en / of uitgeput raakt.

De normale bekapping per individu is dan 3 eenheid, de rugzak, het slaapmatje en de Gore-tex hoes. In de rugzak kan zoveel mogelijk eten en munitie, evt aangevuld met extra kleding.

502 Uitvoering

De uitvoering geschiedt zoals omschreven bij de procedure "verplaatsen", met als wijzigingen:

- voorkom vijandelijk contact.
- bij daglicht verblijven in schuilbivak
- bij duisternis en slecht zicht verplaatsen

Voor planning anderhalf uur voor dag aanbreken aanvangen met procedure verkennen en betrekken schuilbivak.

De exfiltratie eindigt met contact maken eigen troepen.

51 SCHUILBIVAK

De groep gebruikt een schuilbivak om te rusten, te reorganiseren of zich te verbergen.

Personeel is zo dicht mogelijk bij elkaar gegroepeerd.

Er worden **geen gevechtsdekkingen** gegraven.

Absolute vereiste is zichtdekking (is een passieve beveiliging)

510 Voorbereiding

De groepscommandant kiest de locatie vanaf de kaart, zodanig dat het voldoet aan de volgende eisen:

- in onoverzichtelijke en moeilijk begaanbaar terrein.
- in dun of niet bevolkt gebied.
- zo mogelijk water in de directe omgeving, (kies echter een locatie die niet door het geluid van stromend water wordt overheerst) (voorzichtig voor waterlopen waar de vijand langs patrouilleert).
- niet nabij (militaire) objecten of door militaire eenheden te gebruiken / gebruikte terreingedeelten.
- niet op markant terrein (bijv. heuveltoppen, alleenstaande boscomplexen enz.).
- niet bij wegen en paden.
- niet in kleine dalen.

511 Verkennen

De groep houdt “lange stop” op veilige afstand van de geplande locatie.

De groepscommandant gaat verkennen en informeert de plaatsvervangend-groepscommandant over:

- waar hij naartoe gaat.
- wie hij meeneemt.
- de tijd die hij wegblijft.
- welke acties er genomen moeten worden als hij niet binnen de gestelde tijd terugkeert.
- de acties van de eenheid als er tijdens de afwezigheid vijand contact ontstaat.

De groepscommandant gaat op verkenning met:

- 1 ploeg voor beveiliging ingang locatie schuilbivak (oog en oor).
- 1 man voor de beveiliging groepscommandant tijdens de terugverplaatsing.

De groepscommandant verkent een locatie schuilbivak.

De locatie wordt verkend d.m.v. de vishaakmethode.

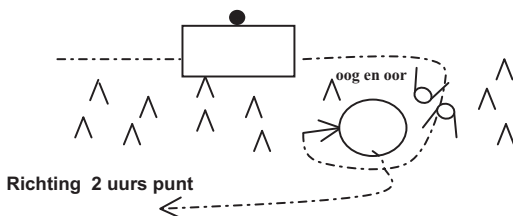
Bij de ingang van de locatie wordt de beveiliging weggelegd (oog en oor).

De groepscommandant verlaat locatie via oog en oor.

De groepscommandant verplaatst met beveiligingsman terug naar groep.

512 Betrekken

- de groep verplaatst zo geruisloos mogelijk langs de verkende route naar locatie.
- de groepscommandant gaat de locatie binnen via de ingang (oog en oor).
- de overige ploegen volgen (opstellen kop/staart, elkaar vasthouden)
- de ploegen volgen kop/staart, daarna iedereen beveiligen naar buiten.
- de ploegen gaan zo dicht mogelijk tegen elkaar aanliggen.
- de groep houdt 5-10 min luisterpauze.
- de wacht (2 man in vuurpositie net buiten rondom) installeren, inclusief methode van waarschuwen (bv. Commskoord)
- de plaatsvervangend-groepscommandant wist alle sporen met het oog en oor.
- de ploegen hangen af.
- de groepscommandant controleert de opstelling inclusief de sporen bij de ingang.
- de groepscommandant informeert de groep over het 2uurs en 24uurs punt.

Figuur: Betrekken schuilbivak.

513 Beveiliging

Nadruk op de standaard maatregelen voor passieve beveiliging.

Actieve beveiliging door:

- 1 ploeg in een wachtpost (oog en oor) met rookhandgranaten bij de hand.
- wisseling niet gelijktijdig maar om en om.
- struikeldraadlichtsein en geïmproviseerde alarmsignalen.
- er is maar 1 in- en uitgang.
- radiostilte handhaven.
- licht- geluid- en afvaldiscipline.

514 Inrichting en verblijf

In het rondom worden de volgende maatregelen genomen:

- alarmeringsmaatregelen worden bekend gesteld.
- alternatieve alarmeringsmethode naar de groepscommandant realiseren.
- fuco 1 uitvoeren.
- slaappleats gereedmaken (muv 2 personen ivm wacht).
- HPG.
- alle losse uitrusting in de gore-tex hoes of in de rugzak.
- wapen, harnas en nbc-masker binnen handbereik houden.
- kleding en schoeisel aanhouden.

515 Optreden mogelijke ontdekking:

- in eerste instantie "stil" alarm; de zichtdekking is je beveiliging, ga niet bewegen !!
- iedereen blijft in de gore-tex hoes en neemt waar in de sector met wapen in aanslag.

516 Optreden bij ontdekking:

- de wacht brengt vu uit totdat iedereen aan het lopen is,
- rest staat op en rent, met harnas en NBCmasker aan, helm op, wpn in de hand en Gore-tex / rugzak om de

schouder van de vijand af zelfstandig naar het 2uurspunt.

517 Verzamelpunten

2 uurs-punt = afgesproken punt waar je eerder geweest bent, moet makkelijk binnen 2 uur bereikbaar zijn, bv de locatie lange stop voor de verkenning.

24 uurs-punt = afgesproken punt waar je naar toe gaat als je op het 2 uurs-punt niet bij elkaar bent. Moet binnen een nacht bereikbaar zijn, kan liggen op de route die je afgelegd hebt, of een afgesproken locatie in de richting waar je heen gaat.

518 Verlaten schuilbivak

De locatie zal doorgaans bij duisternis worden verlaten.

30 min voor vertrek moeten de volgende maatregelen worden getroffen:

- het wegwerken van gebruikt camouflagemateriaal.
- het uitwissen van sporen, begraven/meenemen van afval.
- eventueel aanvullende bevelsuitgifte.
- het gereedmaken voor actie.

52 TERUGKEER NAAR EIGEN TROEPEN

520 Voorbereiding

De post waar de groep contact maakt moet liefst op de hoogte zijn van de komst van de groep.

Er zal zo mogelijk altijd eerst verbinding met eigen troepen gemaakt worden voordat er binnen eigen lijn wordt teruggekeerd.

Indien dit alles niet mogelijk is liefst door exfiltreren tot in eigen gebied en dan pas contact maken.

521 Uitvoering van het contact maken

De volgende procedure wordt gevolgd door de groep (bij voorkeur bij daglicht):

- de groep neemt een rondom aan vijand zijde in.
- de groepscommandant maakt op de afgesproken frequentie of op de gevechtsveldnoodfrequentie contact met eigen troepen (contact maken bij duisternis altijd met dubbele verbindingsmiddelen en herkenningstekens).
- de groepscommandant geeft codewoord, locatie, tijdstip en locatie terugkeer en sterkte.
- eigen troepen beantwoorden het bericht en zorgen voor een gids.

Als er geen verbinding gemaakt kan worden:

- gaat de groepscommandant met een 1 beveiligingsploeg voorwaarts.
- de groepscommandant maakt contact met een wachtpost met de aanroep en wederwoord procedure.
- de wachtpost geeft vervolgens de terugkeer van de groep door aan eigen troepen.

Indien de groep onvoorbereid terugkeert naar eigen troepen dient de groepscommandant met het volgende rekening te houden:

- verplaatsen alleen evenwijdig aan eigen lijn, buiten het bereik van klein kaliber wapens.
- bij een poging contact te maken wordt recht op de lijn eigen troepen verplaatsen.
- het contact maken geschiedt bij voorkeur bij daglicht.
- het contact maken met eigen troepen zonder dat er verbinding is geweest, geschiedt altijd bij daglicht.

522 Doorschrijden van eigen troepen

Als eigen troepen de terugkeer van de groep heeft beveiligd wordt de volgende procedure gevolgd:

- de groepscommandant geeft de plaatsvervangend-groepscommandant gegevens voor vervolgacties bij vijand contact.
- de groepscommandant gaat naar het doorschrijdingspunt met een beveiligingsploeg.
- de groepscommandant maakt contact met de afgesproken herkenningstekens.
- de groepscommandant maakt contact met de gids aan vijand zijde van het doorschrijdingspunt.
- de groepscommandant geeft de groep aan voorwaarts te gaan, of haalt de groep op.
- de beveiligingsploeg beveiligt het doorschrijdingspunt aan vijand zijde.
- de groep verplaatst in enkelcolonne.
- de groepscommandant telt het pers tijdens het doorschrijden van het doorschrijdingspunt.
- de gids leidt de groep naar het verzamelpunt aan eigen zijde.
- de groep richt een beveiliging in op het verzamelpunt.
- de groepscommandant neemt contact op met de commandopost van eigen troepen en geeft alle wezenlijke informatie door.
- de groepscommandant gaat terug naar de groep.
- de groep verplaatst naar een veilig gebied voor vervolgacties.

53 OVERVAL / HINDERLAAG

530 Algemeen

De overval en hinderlaag kan gepland worden in het kader van exfiltratie, maar in uitzonderingsgevallen ook tijdens regulier optreden. Redenen hiervoor kunnen zijn; gebrek aan water en / of eten of noodzaak voor transport.

Voordat de overval kan worden uitgevoerd, moet eerst de vijand opgespoord / gelokaliseerd worden.

Mogelijke doelen voor een overval zijn vuursteeneenheden, verbindingstallaties, en logistieke installaties. Mogelijke doelen voor een hinderlaag zijn voertuig(n) die verplaatsen over een route.

De overval op een statische vijand wordt voorbereid en uitgevoerd conform "het betrekken van een opstelling", waarbij de vijand wordt vernietigd d.m.v. een vuuroverval.

Een hinderlaag wordt toegepast bij een bewegend vijand.

Een basisprincipe bij hinderlaag / overval moet zijn Keep It Simple Stupid (KISS), vanwege het feit dat het vrijwel altijd trap 3 voorbereiding betreft en er weinig tijd / mogelijkheid is voor verder afwerken van de stappen.

54 OVERVAL

540 Uitgangspunten

De eenheid moet altijd bestaan uit een dekkingsploeg (vuurbasis) en een aanvalploeg die met elkaar in verbinding moeten staan.

De groepscommandant bevindt zich bij de aanvalploeg en de plaatsvervangend-groepscommandant bevindt zich bij de dekkingsploeg.

Goede coördinatie en afspraken t.a.v. de vuuropening, vuur verleggen, stop vuren, afbreken van het gevecht, zijn onontbeerlijk voor het slagen van de actie. Naast de gehanteerde mondelinge bevelen dienen er signalen afgesproken te worden, bv m.b.v. vlaggen, breaklights enz.

Zorg ervoor dat iedereen op de hoogte is van:

- het laatste groepsverzamelpunt.
- de route naar het groepsverzamelpunt.
- de volgorde van afbreken.
- de handelingen op het groepsverzamelpunt.

541 Verkenning

Na het ontvangen van de opdracht of het nemen van de beslissing om een overval uit te voeren **moet** een verkenning worden uitgevoerd.

Vanaf een rondombeveiliging aan het einde van de route wordt verkend door:

- de groepscommandant (evt. met commandant-dekkingsploeg = plaatsvervanger).
- een beveiligingsploeg.

De groepscommandant bepaalt a.d.h.v. het otvoem-proces:

- de exacte locatie, sterkte van de vijand en uitrusting in het doel.
- de aanvalrichting.
- de locatie van de vuurpositie van de vuurbasis.
- de locatie laatst gedekte mogelijkheid (t.b.v. het ont-plooien).
- de route van het rondom naar de laatst gedekte mogelijkheid.
- de afbreekroute en verzamelpunt.

542 Indeling van de groep

De groepscommandant deelt zijn groep als volgt in:

1 ploeg als vuurbasis (o.l.v. de plaatsvervangend-groepscommandant) met als taken:

- de aanvalploeg met vuur te steunen vanuit een vuurbasis.
- het aanvalsdoel te isoleren, ontsnappen van vijand tegen te gaan en de routes waarlangs de vijand versterkingen kan aanvoeren, afgrendelen.
- de aanvalspoeg te dekken tijdens de terugtocht naar het afgesproken verzamelpunt.

2 ploegen als aanvallend element met de taak:

- het d.m.v. een vuuroverval uitschakelen van het doel.
- het aanvallend element **kan** na de vuuroverval worden onderverdeeld in:
- 1 ploeg (beveiligingsploeg) met als deeltaak het veiligstellen van het doel.
- 1 ploeg (doorzoekingsploeg) met als deeltaak het doorzoeken van het vijandelijk materieel en personeel.

543 Het bevel

De groepscommandant geeft bevel uit bv in het schuilbivak of in de opstelling. Na uitvoeren van de verkenning stelt de groepscommandant zijn plan eventueel vast en geeft een aanvullend partieel bevel.

544 Uitvoering

Vanuit de laatst gedekte opstelling gaat de groep voorwaarts, de groepscommandant legt de vuurbasis weg, gaat met het aanvallend element naar de locatie overval, gaat in verspreide formatie voorwaarts.

Vuur wordt alleen afgegeven op bevel van de groepscommandant, in principe dmv vuuroverval.

(commando = **3-2-1-VUUR**). Na de vuuroverval wordt het vuur gestopt. (commando = **STOP VUREN**) Daarna verlegt

de dekkingsploeg zijn sector (op bevel groepscommandant) (commando = **VUUR VERLEGGEN**).

Na het vermeesteren van het aanvalsdoel moet een beveiliging worden ingenomen het object. Deze beveiliging dient in eerste instantie voor de veiligheid van de doorzoekers en wordt ingenomen op de hoeken van het object.

(commando = **VEILIGSTELLEN**).

Zodra dit is gebeurd doorzoekt de doorzoekingsploeg doorzoekt het object. (commando = **DOORZOEKEN**).

Op teken van de groepscommandant wordt het gevecht afgebroken.

Eerst de doorzoekers (commando = **AFBREKEN 1**).

Daarna de veiligstellers (commando = **AFBREKEN 2**).

De dekkingsploeg laat als laatste de vuurpositie los (commando = **AFBREKEN 3**).

Na afbreken van het gevecht verplaatsen de ploegen naar het groepsverzamelpunt, deze verplaatsing is minimaal 1000 meter, waarbij 300 meter wordt verplaatst in de looppas en 700 meter versnelde pas.

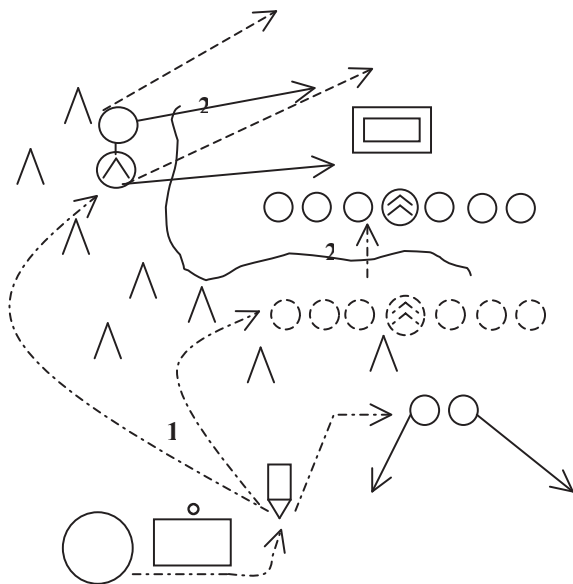
In het verzamelpunt wordt een rondombeveiliging ingericht totdat de groep compleet is.

Indien van toepassing kan de rest van de uitrusting worden opgehaald vanuit het laatst gedekte rondom.

Aansluitend wordt er tactisch verplaatst van het doel af.

Commando's:

- VUUR
- STOP VUREN
- VUUR VERLEGGEN
- VEILIGSTELLEN
- DOORZOEKEN
- AFBREKEN 1
- AFBREKEN 2
- AFBREKEN 3

Figuur: De overval.

1. Het betrekken

2. Naderen en sector verleggen.

550 Algemeen

De hinderlaag kan worden opgedragen op een bepaald object, op een bepaalde tijd, in relatie met het optreden van overige eenheden.

De keuze van tijd en plaats kan ook worden gedelegeerd aan de commandant van de eenheid die de hinderlaag uitvoerde.

De duisternis en slecht zicht zijn bij uitstek geschikt voor de uitvoering van een hinderlaag.

Een hinderlaag kan ook worden uitgevoerd, indien het contact met de eigen eenheden verloren is gegaan en het noodzakelijk is om voedsel, klasse V, alsmede middelen voor een terugkeer naar eigen gebied te verkrijgen.

Eisen hinderlaag

Het bestrijdingsgebied en de hinderlaaglocatie moeten aan de volgende eisen voldoen:

- minimaal 30-50 meter vrije ruimte voor het bestrijdingsgebied.
- zichtgedekte locatie.
- de locatie moet al een natuurlijke vertragend terreinkenmerk hebben (zoals heuvel opwaarts of vlak voor een bocht).
- bestreken door alle wapens van het vurend element en de afsluitploegen.
- gedekte naderings - en terugtochtroute.
- verminderd zicht is in het voordeel van hinderlagen hindernissen zodanig leggen dat de vijand ze niet kan omtrekken.

Er kan gebruik worden gemaakt van:

- draadhindernissen (prikkelband).
- valstrikken.
- krateringen.
- verhakkingen.

Bedekt terrein en zichtdekking verminderen de effectiviteit van de bewapening en mobiliteit van het vijandelijk pantser-voertuig.

De navolgende zwakheden van pantservoertuigen en tanks moeten worden uitgebuit:

- onder pantser heeft de bemanning slecht zicht.
- beperkte negatieve declinatie van het boordwapen.
- de hoofdbewapening is minder effectief wanneer een pantservoertuig/tank over een heuvelrand komt.
- licht bepantserde delen van de tank/pantservoertuig zijn: zijkanten / achter-/ boven- en onderzijde.
- tanks zijn kwetsbaar tijdens rust en herbevoorrading (slecht te beveiligen).

De eigen middelen t.b.v. het uitschakelen van de vijand zijn:

- mitrailleurs tegen periscopen en uitgestegen personeel.
- alle beschikbare anti-tank middelen.
- handgranaten (defensief en brand).
- struikeldraadlichtseinen (verblinden).

Indien de taak van de hinderlaag enkel pantserbestrijding is, is de afstand tot het bestrijdingsgebied afhankelijk van de effectiviteit van de anti-tank wapens.

Aandachtspunten bij de hinderlaag bij duisternis

- zichtdekking is eenvoudig.
- vuur is minder nauwkeurig.
- sectoren vastzetten met sectorpiketten bij alle wapens.
- nadat de hinderlaag is ingericht geen beweging meer.
- duidelijke afspraken, tekens en vuurleidingsmaatregelen.
- tussenruimte tussen groepen en ploegen is kleiner.
- innemen hindernislocatie liefst voor invallen duisternis, indien de vijandelijke situatie dit toelaat.
- verlichting is noodzakelijk (bv breaklights tbv herkenning eigen troepen).
- doorzoekingsploeg moet goed herkenbaar zijn d.m.v. een herkenningsteken.

551 Voorbereiding

De voorbereiding is essentieel v.w.b. de navolgende punten:

- de kennis hebben van het vijandelijk optreden m.n. de reactie op een hinderlaag.
- bereidt de verkenning grondig en gedetailleerd voor.
- iedereen moet precies weten wat hij moet doen. (geen variaties).
- iedereen die deelneemt aan de hinderlaag moet het plan en de locaties van de overige ploegen kennen.
- duidelijke tekens voor “vuuropening”, “stop vuren”, “doorzoeken”, “afbreken” moeten worden afgesproken.
- gebruik voor het waarschuwen verbindingsmiddelen (handsfree) en een afgesproken teken/signaal (bv fluit, breaklights, enz).

Zorg ervoor dat iedereen op de hoogte is van:

- het laatste verzamelpunt.
- de route naar het laatste verzamelpunt.
- de volgorde van afbreken.
- de handelingen op het laatste verzamelpunt.

552 Kaartplan

De groepscommandant dient bij de keuze van de plaats voor de hinderlaag speciaal op de volgende terreinaspecten letten:

- goede waarnemings-en schootsvelden vanuit de hinderlaag.
- goede zicht-en vuurdekking (zo min mogelijke dekingsmogelijkheden voor de vijand).
- zo mogelijk bij doorgangen, holle wegen, open vlaktes en alle overige plaatsen waar de vijand gekanaliseerd en waar de vijand zich moeilijk kan ontplooien.
- natuurlijke hindernissen die snel uitwijken van de vijand bemoeilijken (ook aan eigen zijde, om te voorkomen dat de vijand in de richting van de hinderlaag uitbreekt).

Indien de actie wordt gesteund door artillerie / mortieren, dan moet dit vuur in eerste instantie worden gebruikt om de hinderlaag te isoleren.

553 Verkenning

Vanuit een laatstgedekte locatie (rondom), wordt de hinderlaaglocatie verkennen.

Tijdens de verkenning betreedt de groepscommandant het bestrijdingsgebied niet.

De groepscommandant en drie man verplaatsen naar de hinderlaaglocatie t.b.v. de (aanvullende) verkenning.

De groepscommandant laat één ploeg als beveiliging achter op de locatie hinderlaag.

Door de groepscommandant wordt verkend:

- de wijze van uitvoeren van de opdracht.
- gedekte locaties ploegen.
- gedekte afbreekroute van de groep naar het pelotons-verzamelpunt.

De groepscommandant haalt zijn groep op en geeft op een gedekte locatie zijn (aanvullend) bevel uit.

De groepscommandant bepaalt a.d.h.v. het otvoem-proces:

- locatie waarnemingsposten.
- locatie afsluitploegen.
- locatie en frontbezetting vurend element.
- locatie beveiligingsploegen.
- afbreekroute.
- groepsverzamelpunt (t.b.v. het afbreken van het gevecht, min 500 meter verwijderd van de locatie van de hinderlaag).

554 Bevel door de groepscommandant

De groepscommandant geeft bevel uit b.v. in het schuilbivak of in de opstelling. Na uitvoeren van de verkenning stelt de groepscommandant zijn plan eventueel vast en geeft een aanvullend partieel bevel.

555 Discipline

- voorkom het maken van sporen in de omgeving van de hinderlaag.
- geen geluid en minimale beweging.
- niet roken, voorkom hoesten, geen open vuur.
- hoge waakzaamheid, alleen door de groepscommandant aangewezen personeel rust.
- snelle reactie op tekens.
- vuur alleen op bevel.
- wapens altijd vuurgereed.

556 Indeling groep

De groepscommandant deelt zijn groep als volgt in:

Afsluitploegen, met als taak:

- waarschuwing van de groep als de vijand de hinderlaag nadert.
- stoppen van het doel, dmv vuur.
- beveiliging op de flanken tijdens de gehele actie.

Rugdekking, met als taak:

- beveiliging in de rug tijdens de gehele actie.

Een **aanvallend element** met als taken:

- het stellen van de hindernis.
- de vijand met vuur te stoppen en / of uit te schakelen.

Doorzoekingsploeg:

- één ploeg als beveiligingsploeg met als taak het veiligstellen van het bestrijdingsgebied.
- één ploeg bestaande uit de groepscommandant en één of twee man als doorzoekingsploeg met als taken:
 - het doorzoeken van het vijandelijk materieel en personeel.
 - het afvoeren van krijgsgevangenen.

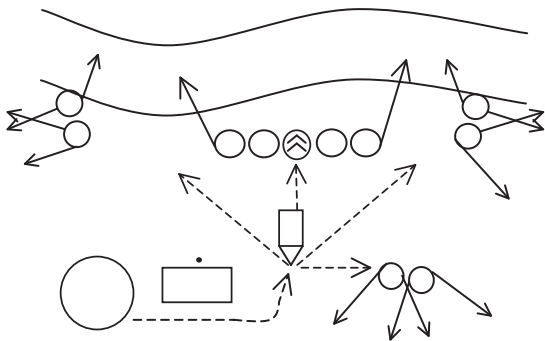
557 Uitvoering

Uitrusting die niet nodig is blijft achter op het groepsverzamelpunt.

Bij de laatst gedekte mogelijkheid ontplooit de groep en neemt de afgesproken locaties in.

De groepscommandant controleert:

- de locatie en camouflage / zichtdekking afsluitploegen.
- de schootsvelden en dekkingsmogelijkheden van het vurend element.
- indien de vijand situatie het toelaat bekijkt de groepscommandant de locaties en de hinderlaag vanuit vijand zijde.
- het doorgeven van de vuurleidingsmaatregelen.
- de afstand tussen de ploegen is otvoem afhankelijk.
- na het betrekken van de vuurpositie geeft de groepscommandant eventueel nog aanvullende gegevens.

Figuur: Het betrekken van de hinderlaag.

Bij verschijnen van de vijand kan de volgende procedure worden gevolgd:

Eén van de afsluitploegen ziet de vijand naderen en waarschuwt de groepscommandant.

Indien de vijand de hinderlaag nadert geeft de groepscommandant opdracht tot de uitvoering.

Indien het grootste deel van de vijand in het bestrijdingsgebied is worden / wordt de voorbereide hindernissen gesteld (Alle tekens / signalen kunnen nu mondeling doorgegeven worden.)

Vanuit de laatst gedekte opst wordt op het commando "**VUUR**" van de groepscommandant gelijktijdig en massaal het vuur in het bestrijdingsgebied geopend (eventueel ook met short rangs anti-wpns).

Eerst de voorste en achterste vijand (eventuele voertuigen) uitgeschakelen.

Nadat de vijand (mogelijk) is uitgeschakeld geeft de groepscommandant het commando "**STOP VUREN**".

De groep houdt en luisterpauze om vast te stellen of er reactie komt op het vuur vanuit de omgeving van het object. Afhankelijk van de opdracht kan worden bepaald dat het voertuig / vijandelijk personeel doorzocht moet worden. Mogelijke wijze van optreden:

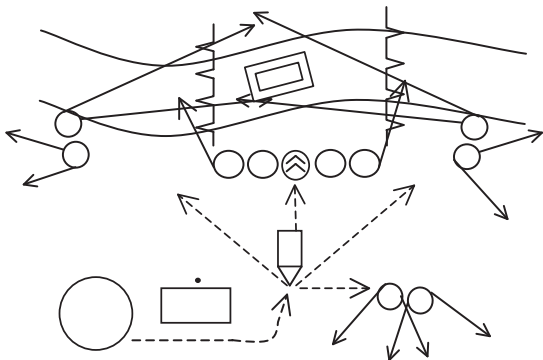
Op het commando "**VUUR VERLEGGEN**" verleggen de afsluitploegen de vuursector.

Op het commando "**VEILIG STELLEN**" gaat de beveiligingsploeg van het aanvallend element voorwaarts. Deze ploeg isoleert mogelijke vijand in het doel en neemt posities in op de hoekpunten van het voertuig, beveiligt alle zijden van het doel en roept "**VEILIG**".

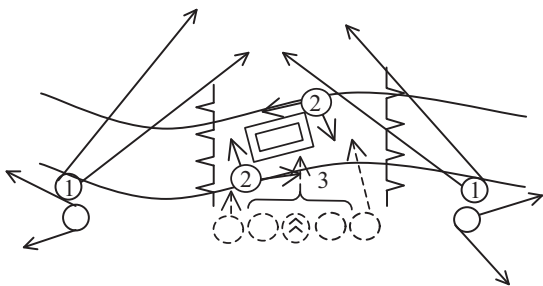
Op het commando "**DOORZOEKEN**" gaat de groepscommandant met de overigen mannen uit de beveiligingsploeg voorwaarts en doorzocht de voertuigen en uitgeschakelde vijand.

Op het moment dat de vijand te sterk blijkt:

- wordt de actie niet uitgevoerd.
- volgt bij ontdekking een onmiddellijke vuuropening.

Figuur: Het stellen van de hindernissen t.b.v. de hinderlaag.

Figuur: Veiligstellen en doorzoeken.

1. Vuur verleggen door afsluitploegen
2. Veiligstellen door aanvalsploeg
3. Doorzoeken door doorzoekingsploeg

558 Afbreken van het gevecht

Afhankelijk van de wijze van uitvoering kan op de volgende wijze het gevecht worden afgebroken:

Op het commando **"AFBREKEN 1"** breekt de doorzoekingsploeg af naar het groepsverzamelpunt en beveiligt direct na aankomst het groepsverzamelpunt.

De groepscommandant neemt een dusdanige positie in dat hij het afbreken van het gevecht van de overige ploegen kan overzien en leiden.

Op het commando **"AFBREKEN 2"** breekt de aanvalploeg die het object beveiligde af.

Op het commando **"AFBREKEN 3"** breken de afsluitploegen en de rugdekking af.

Zodra de afsluitploegen passeren breekt de groepscommandant eveneens het gevecht af.

N.B. Afhankelijk van de vijanddreiging kan de volgorde in het afbreken van het gevecht wijzigen.

Na afbreken van het gevecht verplaatsen de ploegen naar het groepsverzamelpunt, deze verplaatsing is minimaal 1000 m, waarbij 300 m wordt verplaatst in de looppas en 700 m versnelde pas.

In het verzamelpunt wordt een rondombeveiliging ingericht totdat de groep compleet is.

Indien van toepassing kan de rest van de uitrusting opgehaald worden vanuit het laatst gedekte rondom.

Aansluitend wordt er tactisch verplaatst van het doel af.

6 OPSTELLING..... 6-3

60	ALGEMEEN	6-3
61	BETREKKEN OPSTELLING	6-5
62	VOORBEREIDING TRAP 1 BETREKKEN OPSTELLING	6-6
621	Voorbereiding van de groepscommandant	6-7
622	Betrekken opstelling trap 1 voorbereid	6-9
63	VOORBEREIDING TRAP 2 BETREKKEN OPSTELLING	6-11
631	Voorbereiding van de groepscommandant	6-13
632	Betrekken opstelling trap 2 voorbereid	6-13
64	VOORBEREIDING TRAP 3 BETREKKEN OPSTELLING	6-14
640	Voorbereidingen door groepscommandant	6-16
641	Betrekken opstelling trap 3 voorbereid	6-17
65	VOORBEREIDING TRAP 4 BETREKKEN OPSTELLING	6-18
651	Voorbereidingen groepscommandant:	6-19
652	Betrekken opstelling trap 4 voorbereid	6-19
66	INRICHTEN OPSTELLING	6-20
660	De groepsvuurschets	6-20
661	Beoefenen van het afbreken van het gevecht	6-22
67	VERBLIJF IN DE OPSTELLING	6-24
670	Nabijbeveiliging	6-24
671	Vuren vanuit een opstelling	6-26
672	Het aflossen van de groepsopstelling.	6-26
68	VERSTERKEN	6-28
681	Versterken, de vijand heeft ons nog niet onderkend	6-28
682	Versterken, de vijand heeft ons onderkend	6-28
69	VERLATEN OPSTELLING	6-30
610	OPSTELLINGEN IN VERSTEDELIJKT GEBIED	6-31
6100	Grondregels Vuurposities	6-31
6101	Camouflage vuurposities	6-33
6102	Vuurposities op maaiveldhoogte.	6-34
6103	Vuurpositie boven maaiveldhoogte	6-35

6104 Betreden gebouw
6105 De 'regel van vier'

6-39
6-40

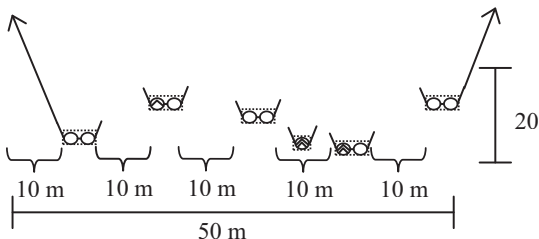
6 OPSTELLING

60 ALGEMEEN

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze beschreven die de groepscommandant volgt na ontvangst van de opdracht een opstelling voor te bereiden, om deze onmiddellijk of na verloop van enige tijd, in te nemen en / of te verlaten.

Een opstelling is een terreindeel waar een groep verdedigende gevechtsacties uitvoert. In principe maakt de groepsofstelling deel uit van de opstelling van een peloton. Het kan zijn dat men aan 1 of 2 zijden is aangesloten met andere groepen.

De groepsofstelling heeft een frontbezetting van 50 - 100 m en een diepte van ± 20 m.

Figuur : Groepsopstelling met afstanden. (richtlijn)

Een opstelling kan worden ingenomen in het kader van nabijbeveiliging van de eigen eenheid (b.v. een verzamelgebied), tevens kan een opstelling worden ingenomen als reactie op contact met de vijand tijdens een verplaatsing, of in het kader van een andere opdracht, b.v. afsluiten van een deel van een gebied.

Afhankelijk van de voorbereidingstijd of opdracht bereidt de groepscommandant de opstelling trap 1 t/m 4 voor. De groepscommandant kan een afwachtingspositie bepalen, vaak zal dit het groepsonderkomen zijn, centraal achter de opstelling.

Een opstelling bestaat uit een aantal **vuurposities voor de ploegen, waarbij de ploeg in principe bij elkaar ligt**. De exacte locaties van de vuurposities wordt door de groepscommandant samen met zijn ploegen bepaald en moet zodanig zijn dat de ploeg vuur kan uitbrengen in de opgedragen sector. Elke vuurpositie moet tenminste vuurdekking bieden. De vuurposities liggen zodanig dan ze nooit verder vooruit liggen dan de afstand tot de volgende vuurpositie. (45 graden regel)

We kennen drie verschillende soorten vuurposities:

- alleen natuurlijke dekking (aanpassen schiethouding aan het terrein).
- ligsleuf.
- gevechtsdekking (met of zonder prefab put materiaal).

In de voorbereidingsfase dan wel tijdens de uitvoering kan men de vuurposities steeds verder verbeteren, tot uiteindelijk complete gevechtsdekkingen.

Plaats van de groepscommandant:

De groepscommandant bevindt zich in zijn vuurpositie, vanwaaruit hij / zij het grootste deel van de opstelling kan overzien. De plaatsvervangend groepscommandant bevindt zich in een andere vuurpositie. Op deze wijze kunnen ze beiden leidinggeven aan een deel van de groep (sectie).

61 BETREKKEN OPSTELLING

De pelotonscommandant draagt op in hoeverre een opstelling moet worden voorbereid.

De mogelijkheden zijn:

- kaartvoorbereiding (trap 1).
- kaartvoorbereiding en verkenning door de pelotonscommandant (trap 2).
- kaartvoorbereiding door de pelotonscommandant en ondercommandanten (trap 3).
- kaartvoorbereiding, verkenning en inrichten / vooroefenen met de pelotonscommandant, ondercommandanten en peloton (trap 4).

De daadwerkelijke uitvoering van het betrekken van een opstelling is, onafhankelijk van de trap van voorbereiding, altijd pas na opdracht. Zo kan het voorkomen dat een opstelling geheel trap 3 wordt voorbereid, maar uiteindelijk niet wordt uitgevoerd. Tevens is het mogelijk dat een niet voorbereide opstelling ingenomen dient te worden, waarbij dan zoveel mogelijk trap 1 wordt gehanteerd.

62 VOORBEREIDING TRAP 1 BETREKKEN OPSTELLING

Uitgangspunt:

De groepscommandant heeft de opdracht gekregen onmiddellijk met de groep een opstelling in te nemen.

Eventueel voor vertrek hebben de groepscommandanten de gegevens van de kaart overgenomen.

- de situatie vijand.
- de situatie eigen troepen.
- vuuraansluiting met de neveneenheden.

Wijze van optreden:

- route verplaatsing.
- verplaatsingsvolgorde.
- toe te passen verplaatsingstechniek.
- pelotonsverspreidingspunt.
- de frontbezetting en frontbreedte van de groepsoptellingen.
- pelotonssector.
- de sector waarin de groepen moeten kunnen waarmaken en vuren.
- loslaten van de opstelling.

Beveiliging:

- maatregelen voor de nabijbeveiliging.
- deeltaken groepen.

Coördinerende bepalingen:

- voorbereidingstijd.
- tijdstip vertrek.
- tijdstip opstelling ingenomen.
- regels m.b.t. vuuropening.

Log:

- hoe om te gaan met gewonden / krijgsgevangenen tijdens verplaatsing.
- locatie gewondennest / krijgsvangstenverzamelpunt.

Bevelvoering/verbindingen:

- wijze van leggen van de lijnverbindingen.

621 Voorbereiding van de groepscommandant

Kaartplan:

De groepscommandant maakt een kaartplan en bekijkt de volgende zaken:

- locatie voor de opstelling.
- de route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling.
- de route voor het verlaten van de opstelling naar het pelotonsverzamelpunt.

De locatie van de opstelling:

- de groepscommandant gaat na in hoeverre er in de opstelling aanwezig is:
 - een vuurdekking (hoogtelijn, dijkje, enz.).
 - een zichtdekking (bosperceel, bomenscherm, gebouwen enz.).

Pelotonsverspreidingspunt:

- deze locatie krijgt de groepscommandant opgedragen van de pelotonscommandant.

Route naar het pelotonsverspreidingspunt

- de pelotonscommandant vermeldt op welke wijze hij met zijn peloton gaat verplaatsen naar het pelotonsverspreidingspunt:
 - volgens welke route.
 - volgens welke formatie.
 - volgens welke verplaatsingstechniek.

Route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling:

- de groepscommandant bepaalt zelf een gedekte route vanaf het pelotonsverspreidingspunt naar de groepsopstelling.
- probeer te vermijden dat flankerend voor de vijand moet worden verplaatsen.

Het verlaten van de opstelling:

De groepscommandant gaat na of de afbreekroute naar het pelotonsverzamelpunt aan de volgende eisen voldoet:

- zoveel mogelijk recht naar achteren.
- zicht-en/of vuurgedekt is.

Pelotonsverzamelpunt:

- deze locatie krijgt de groepscommandant opgedragen van de pelotonscommandant.

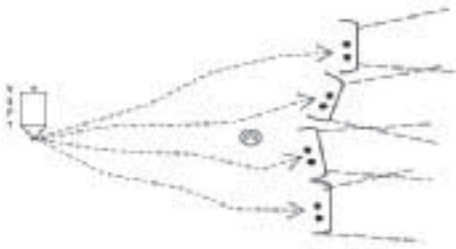
Regels voor vuuropening:

De groepscommandant krijgt van de pelotonscommandant de volgende gegevens:

- de regels voor vuuropening.
 - “VUUR VRIJ” of.
 - “VUREN OP MIJN BEVEL”.
- op welke wijze het pel het vuur moet openen.

Plaats bevelsuitgifte:

- de groepscommandant geeft, afhankelijk van de nog resterende tijd, zijn bevel uit in de huidige locatie.

Figuur: Betrekken opstelling

622 Betrekken opstelling trap 1 voorbereid

Algemeen:

De groep verplaatst na opdracht zelfstandig vanaf het pelotonsverspreidingspunt naar een gedekte locatie achter de groepsopstelling.

Neem de verspreide formatie in.

Op teken groepscommandant voorwaarts gaan tot groep in de opstelling ligt.

De ploegen nemen zelfstandig vuurposities in.

De groep blijft in algehele gevechtvaardigheid.

De groepscommandant meldt opstelling betrokken.

Indien geen vijand contact:

Groepscommandant geeft VEITONO in elke vuurpositie controleert locatie vuurpositie door zelf in de vuurpositie te liggen.

De groepscommandant controleert de vuuraansluiting binnen de eigen groep.

De groepscommandant controleert de vuuraansluiting met de neveneenheden.

Groepscommandant geeft ploegen opdracht maken afstands registratiekaart, uitvoeren FUCO 1 en graven ligsleuf. Hierbij dient er altijd waarneming te zijn in de sector. Dit kan worden bereikt door de buddies van een ploeg om en om te laten werken, of door een post (bv de MAG ploeg) te laten waarnemen.

Indien vijand contact:

Ploegen nemen zelfstandig sector 10 tot 2.

Groepscommandant geeft vuurleiding d.m.v. vuurbevelen.

Uitvoeren FUCO 1 geeft een snel overzicht van de status van de groep.

Na innemen:

De groepscommandant maakt a.d.h.v. de afstandsregistratiekaarten een groepsvuurschets (de afstandsregistratiekaarten gaan daarna terug naar de ploegen).

De groepscommandant maakt (indien mogelijk) de stappen van trap 4 af, inclusief het groepsonderkomen, de lijnverbindingen, locatie D-punt, enz.

Lijnverbindingen: zo mogelijk van groepsonderkomen, via vuurpositie groepscommandant naar pelotonscommandant, eventueel ringleiding tussen alle groepscommandanten en pelotonscommandant. Indien voldoende materiaal ook via de MAG ploeg.

De groepscommandant meldt opstelling gereed.

63 VOORBEREIDING TRAP 2 BETREKKEN OPSTELLING

Uitgangspunt:

De groepscommandant ontvangt een waarschuwingsbevel en krijgt daarna een bevel waarbij de pelotonscommandant een schets of een maquette gebruikt.

Voorafgaande aan het bevel neemt de groepscommandant de gegevens van de kaart van de pelotonscommandant over.

A.d.h.v. de verkenninggegevens verstrekt de pelotonscommandant:

Toestand:

- de situatie vijand.
- de situatie eigen troepen.
- vuur-aansluiting met de neveneenheden.

Wijze van optreden:

- route van de verplaatsing.
- verplaatsingsvolgorde.
- toe te passen verplaatsingstechniek.
- pelotonsverspreidingspunt
- de frontbezettingen en frontbreedten van de groepsopstellingen.
- pelotonssector.
- de sector waarin de groepen moeten kunnen waarnemen en vuren.
- loslaten van de opstelling.

Beveiliging:

- maatregelen voor de nabijbeveiliging.

Coördinerende bepalingen:

- tijdstip vertrek.
- tijdstip opstelling ingenomen.
- voorbereidingstijd.
- regels m.b.t. vuuropening.

Logistiek:

- hoe om gaan met gewonden / krijgsgevangenen tijdens verplaatsing.
- locatie D-punt / gewondennest / krijgsgevangenenverzamel-punt.

De pelotonscommandant heeft tijdens zijn verkenning de volgende punten gemarkeerd:

- locatie verspreidingspunt.
- frontbezetting groepsopstellingen.
- eventuele locatie groepswapens.

631 Voorbereiding van de groepscommandant

Maak tijdbalk:

Waarschuwingbevel

Aansluitend aan het waarschuwingbevel verwerkt de groepscommandant alle relevante gegevens in zijn eigen waarschuwingbevel en geeft dit uit.

Kaartplan

De groepscommandant maakt een kaartplan en bekijkt daartoe de volgende zaken:

- locatie voor de opstelling.
- de route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling.
- de route voor het verlaten van de opstelling naar het pelotonsverzamelpunt.

Schets / maquette

De groepscommandant maakt een schets of maquette waar zo veel mogelijk gegevens uit het bevel op komen.

Geef bevel uit

632 Betrekken opstelling trap 2 voorbereid

Zie betrekken opstelling trap 1, daarna (indien mogelijk) afwerken trap 4.

64 VOORBEREIDING TRAP 3 BETREKKEN OPSTELLING

Uitgangspunt

In het waarschuwingsbevel heeft de pelotonscommandant de groepscommandanten opdracht gegeven om met hem mee te gaan naar de locatie waar de opdracht wordt uitgevoerd.

Mogelijkheden om zijn ondercommandanten naar de locatie opdracht te krijgen zijn:

De pelotonscommandant neemt groepscommandanten (eventueel met een voertuig) mee naar de locatie opdracht danwel, de pelotonscommandant laat de groepscommandanten zelfstandig naar een ontmoetingspunt komen.

De groepscommandant ontvangt het bevel van de pelotonscommandant in de opstelling, indien dit niet mogelijk is dan geeft hij het algemeen deel uit op de huidige locatie en de specifieke zaken op de locatie van de opdracht.

Tijdens de verkenning dient altijd rekening te worden gehouden met de mogelijkheid van vijand in de omgeving (verkenners) en wordt er zorggedragen voor een beveiliging.

Plaats pelotons bevelsuitgifte

Voorafgaande aan het bevel neemt de groepscommandant de gegevens van de pelotonscommandant over:

De pelotonscommandant geeft zijn bevel uit op de plaats waar het peloton de opdracht gaat uitvoeren.

In de pelotonsopstelling, op een gedekte locatie, met inzicht in de pelotonsector:

- houdt de pelotonscommandant een terreinoriëntatie.
- geeft zijn bevel uit a.d.h.v. het terrein.

Bevel

De pelotonscommandant verstrekt de gegevens zoals omschreven bij trap 2.

Na de beveluitgifte geeft de pelotonscommandant per groep de exacte frontbezetting, frontbreedte en vuuraansluiting van de in te nemen opstellingen.

Overige werkzaamheden

De pelotonscommandant geeft de tijdsduur aan die beschikbaar is voor de verkenning door de groepscommandanten.

Mogelijkheid 1:

De pelotonscommandant keert met de groepscommandanten terug naar de locatie van het peloton.

De groepscommandanten geven aldaar het bevel uit.

Mogelijkheid 2:

De pelotonscommandant keert met de groepscommandanten terug naar de locatie van het peloton.

De groepscommandanten verplaatsen zelfstandig naar de groepsofstelling en geven hun bevel uit op een gedekte locatie in de groepsofstelling.

Mogelijkheid 3:

Het peloton verplaatst o.l.v. de opvolgend-pelotonscommandant naar het pelotons verspreidingspunt en wordt opgevangen door de groepscommandanten

Indien deze mogelijkheid wordt toegepast dient dit in het waarschuwingsbevel aangegeven te worden.

De groepscommandanten geven bevel uit in de groepsofstelling.

640 Voorbereidingen door groepscommandant

Maak tijdbalk

Maak plan a.d.h.v. kaartstudie:

- locatie voor de opstelling.
- de route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling.
- de route voor het verlaten van de opstelling naar het pelotonsverzamelpunt.

Maak verkenningsplan

De groepscommandant verkent in het terrein de volgende gegevens:

- De exacte locaties van de vuurposities voor de ploegen.
- De exacte locatie van het groepsonderkomen / afwachtingsposities.
- De exacte locatie van D-punt en gewondennest.
- De gedekte route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling.
- De gedekte route van het groepsonderkomen naar de opstelling.
- De gedekte route naar het pelotonsverzamelpunt.

Markeren

De groepscommandant markeert:

- eventueel de route van het pelotonsverspreidingspunt naar de opstelling.
- de vuurposities van de ploegen.
- de route naar/ vanaf het groepsonderkomen.

Eventueel aanpassen van plan

Maak schets / maquette

Geef bevel uit

641 Betrekken opstelling trap 3 voorbereid

Zie betrekken opstelling trap 1, daarna (indien mogelijk) afwerken trap 4.

65 VOORBEREIDING TRAP 4 BETREKKEN OPSTELLING

Uitgangspunt

De groepscommandant voert eerst de voorbereiding trap 3 uit. Daarna gaat hij verder met trap 4.

In zijn bevel geeft de groepscommandant aan:

- de tijdstippen waarop de groep eerst zelfstandig bepaalde procedures kan beoefenen.
- de tijdstippen waarop bepaalde procedures in pelotonsverband beoefend zullen worden.
- Dit beoefenen dient zowel bij dag als bij duisternis / slecht zicht te worden uitgevoerd.
- De opstelling wordt door de groep betrokken en ingericht.

Aan te geven volgorde werkzaamheden

- Uitvoeren van de opgedragen beveiligingstaken.
- passieve en actieve beveiligingsmaatregelen.
- handhaven van de graden van gevechtvaardigheid.
- Afstandregistratiekaart maken door de ploegen.
- Lijnverbindingen leggen / en controleren.
- Indien mogelijk gevechtsdekkingen / ligsleuven maken.
- Welke gevechtsdekking gegraven dient te worden wordt aangegeven door de pelotonscommandant.
- Opstelling indien mogelijk vanaf vijandzijde bekijken.
- Schootsvelden ruimen.
- Struikeldraadlichtseinen en draadversperringen leggen.
- Groepsvuurschets maken.
- Afbreekroutes verkennen en markeren.
- Slaap en rust plan voorbereiden en uitvoeren, waarbij de rust ook overdag wordt genoten.
- Locatie groepsonderkomen verkennen en inrichten.

EEN OPSTELLING IS NOOIT AF!!!!!!

651 Voorbereidingen groepscommandant:

Voer uit trap 3

Maak plan m.b.t. volgorde werkzaamheden

Maak plan voor vooroefenen

Maak tijdbalk , met daarin:

- tijdstippen uitgifte partiële bevelen m.b.t. andere opgedragen opdrachten.
- Benodigde tijd voor uitvoering volgorde werkzaamheden (denk aan hindernissen, maken gevechtsdekkingen enz.)
- Eigen tijdstippen vooroefenen:
 - beoefenen loslaten opstellingen door de groep.
 - beoefenen gehele actie bij dag.
 - beoefenen gehele actie bij duisternis.
- Opgedragen tijdstippen vooroefenen peloton

Verken

- exacte locatie groepsverzamelpunt

Maak een aanvullend bevel m.b.t. het vooroefenen

Geef aanvullend bevel uit

652 Betrekken opstelling trap 4 voorbereid

Uitvoeren conform betrekken opstelling trap 1, eventueel opvang door groepscommandant op locatie opstelling.

66 INRICHTEN OPSTELLING

Na het betrekken gaan de groepen verder met het inrichten. Hierbij worden zoveel mogelijk de werkzaamheden genoemd bij trap 4 uitgevoerd.

660 De groepsvuurschets

Doel: Het bepalen van de onbestreken ruimtes in de pelotonssector en de effectieve inzet van de wapens verzekeren.

A.d.h.v. het terrein, de kaart, de eigen verkenning en na ontvangst van de registratiekaarten van de ploegen maakt de groepscommandant zijn groepsvuurschets.

De registratiekaarten gaan weer terug naar de ploegen.

Deze schets is een nuttig hulpmiddel voor coördinatie, eigen beeldvorming, aanvullende beveluitgiftes en het overzicht in de opgedragen sector.

De groepscommandant kan de locatie vijandelijke naderingsmogelijkheden bepalen en voorbereiden op zijn schets d.m.v. een (6-cijfer) coördinaat.

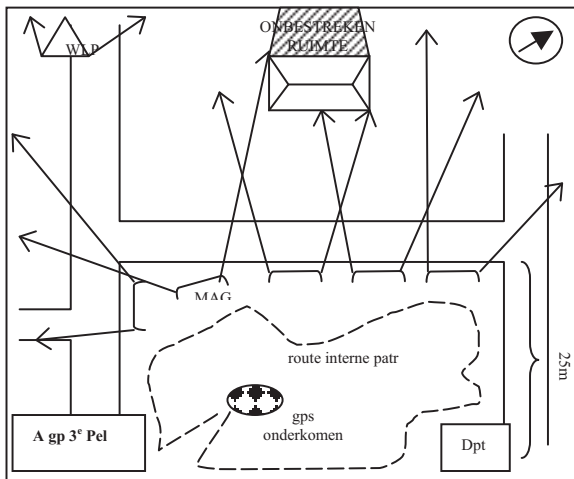
Op een opgedragen tijdstip levert de groepscommandant de groepsvuurschets in bij de pelotonscommandant.

De groepscommandant zal zijn groepsvuurschets weer van de pelotonscommandant terug ontvangen.

De pelotonscommandant bepaalt aan de hand van de groepsvuurschetsen de onbestreken ruimtes van het pel en tekent deze in op zijn pelotonsvuurschets.

Op de groepsvuurschets kan de groepscommandant de volgende punten vastleggen:

- de vuurposities en frontbezetting.
- de schootsector.
- onbestreken ruimten.
- de ligging van de natuurlijke en kunstmatige hindernissen.
- de locatie van het groepsonderkomen.
- de locatie gewondennest.
- het D-punt.
- lijnverbindingen
- locaties van eventueel controlepunten en wacht posten.
- routes van interne patrouilles (nabijbeveiliging).
- noordpijl.
- schaal of afstanden.

Figuur: Voorbeeld groepsvuurschets

661 Beoefenen van het afbreken van het gevecht

De groepscommandant krijgt van de pelotonscommandant tijdstippen opgedragen, waarop:

- de groepen zelfstandig kunnen oefenen.
- de gehele actie met het peloton bij dag wordt beoefend.
- de gehele actie met het peloton bij duisternis wordt beoefend.

Beoefenen per groep:

Nadat de opstelling is ingericht, wordt daadwerkelijk voorgeoefend:

- het innemen van de vuurposities vanuit het groepsonderkomen / afwachtingspositie.
- het loslaten van de vuurposities.
- het verplaatsen van en naar het pelotonsverzamel punt / pelotonsverspreidingspunt.
- het beoefenen van versterkingsacties.
- Reorganisatiemaatregelen indien een vijandelijke actie is afgeslagen.

Na het afslaan van een vijandelijke actie dient de groep z.s.m. de gevechtskracht te herstellen.

Daartoe kan de volgende procedure worden uitgevoerd:

- uitvoeren FUCO 1.
- melding aan de pelotonscommandant.
- gewonden laten verzorgen en afvoeren naar het gewondennest. (inclusief melding).
- rekening houden met hernieuwde artilleriebeschietingen en aanval.
- belangrijkste wapens / vuurposities herbezetten.
- controle evt herstellen lijnverbindingen.
- nabijbeveiliging en opstelling laten herstellen.
- munitie aanvullen c.q. herverdelen.
- gesneuvelden afvoeren naar centrale plaats achter de opstelling.
- krijgsgevangenen afvoeren.
- melding d.m.v. Sitrap.

670 Nabijbeveiliging

Direct na aankomst worden de actieve en passieve beveiligingsmaatregelen uitgevoerd.

Passieve maatregelen:

- camouflage.
- personeel.
- uitrusting.
- gevechtsdekkingen.
- afschermen warmtebronnen i.v.m. warmtebeeldwaarneming.
- minimaliseren bewegingen.
- bescherming.
- handhaven opgedragen tenuen.
- improviseer alarmeringsmiddelen.
- toepassen strikte geluids-, licht, en afvaldiscipline.

Actieve maatregelen:

- tijdens inrichten elke groep minimaal 1 ploeg in vuurpositie t.b.v. waarneming.
- uitvoeren graden van gevechtstvaardigheid:
 - normaal: per groep 1 ploeg in vuurpositie, per peloton 1 patrouille.
 - verhoogd: per groep 1 ploeg in vuurpositie, per peloton 1 patrouille, overigen actief.
 - algeheel: alle ploegen in vuurpositie, geen patrouille.
- na opdracht van PELOTONSCOMMANDANT uitvoeren extra maatregelen zoals waarnemings en luiterpst, patrouilles, enz.
- mogelijk kan de PELOTONSCOMMANDANT aanwijzingen geven m.b.t. bezetten van de vuurpositie's, b.v. in een verzamelgebied minder vuurpositie's bezet.

Aandachtspunten:

- vuur discipline (vuur opening alleen op bevel groepscommandant, tenzij anders is bepaald).
- regelmatig verbindings controle uitvoeren.
- uitrusting op centrale plaats (groepsonderkomen).
- geen uitrusting buiten de gevechtsdekking.
- uitvoeren van FUCO 1 (dagelijks), indien opgedragen FUCO 2.
- maken van kraakvrije paden voor patrouilles en algemene verplaatsingen.
- groepscommandant zorg dragen voor slaap en rust plan en controleert op uitvoering.
- alarmering beoefenen.
- uitvoering en controle op perszorg (moreel, motivatie, Post, CADI, HPG).
- uitvoeren logistieke aanvulling (klasse 1 t/m 5).

671 Vuren vanuit een opstelling

Na het bevel "Vuur vrij" wordt de volgende procedure gevolgd:

- de schutters vuren zelfstandig in hun sector.
- De groepscommandant geeft leiding aan het vuren wanneer:
- er zich geen doelen (meer) in de sector van de ploegen bevinden.
 - er een onevenredige / onduidelijke doelverdeling is.
 - in een dergelijk geval geeft de groepscommandant aan één of meerdere ploegen opdracht om op aan te wijzen doelen buiten de aangewezen sector te vuren.

672 Het aflossen van de groepsopstelling.

Bij het overnemen van taken in het kader van de beveiliging moet bij het aflossen van de groep opstelling de volgende werkwijze worden uitgevoerd:

- groepscommandant vangt de nieuwe commandant op.
- op het verspreidingspunt wordt door de groep die aflöst een rondom ingericht.
- groepscommandant verplaatst met de aflossende groepscommandant naar de opstelling en info hem over:
 - toestand vijand.
 - front bezetting.
 - groep sector.
 - locatie vuurposities.
 - neveneenheden.
 - de opdracht.

- de aflossende groepscommandant verplaatst terug naar het verspreidingspunt en geeft zijn groep een kort bevel.
 - groepscommandant laat zijn groep de opstelling betrekken.
 - aflossende ploegen gaan links en rechts van de in te nemen vuurpositie liggen.
 - ploegen wisselen gegevens uit en dragen de registratiekaartjes over.
 - oude groepscommandant meldt oude pelotonscommandant opstelling overgedragen.
 - op teken van de oude groepscommandant wordt de opstelling door de oude groep verlaten.
 - de oude groep verplaatst naar het groepsverzamelpunt.
- Aansluitend verplaatst de oude groep naar het pelotonsverzamelpunt.

Een reeds aanwezige eenheid dreigt doorbroken te worden door een overmacht aan vijand, gedeeltelijke afwezigheid van de eenheid of verliezen binnen de eenheid, en moet daarom versterkt worden. Hierbij zijn er twee mogelijkheden;

- de vijand heeft ons nog niet onderkend.
- de vijand heeft reeds gevechtscontact met de te versterken eenheid.

Versterken is een taak die in principe altijd voorgeoefend moet zijn, vooral i.v.m. de Force Protection eigen eenheid. Bij dit vooroefenen kunnen m.n. de opstellingen van andere groepen tot op het niveau van de ploeg worden verkend. Na daadwerkelijke opdracht tot versterken zal de groepscommandant een korte bvt moeten maken en zijn personeel op een gedekte locatie moeten informeren.

681 Versterken, de vijand heeft ons nog niet onderkend

Vanaf het verspreidingspunt verplaatst iedereen zo zichtgedekt en stil mogelijk naar zijn opstelling. Belangrijk is de opstellingen in te nemen zonder door de vijand opgemerkt te worden. Op teken van de commandant van de te versterken eenheid wordt een vuuroverval uitgevoerd. Commandant van de versterkende eenheid blijft verantwoordelijk voor zijn personeel, de commandant van de te versterken eenheid heeft de leiding en stuurt de versterkende eenheid..

682 Versterken, de vijand heeft ons onderkend

Vanaf het verspreidingspunt verplaatst iedereen o.l.v. de commandant versterkende eenheid zo gedekt mogelijk naar zijn opstelling. Dit geschiedt door kruipen, de tijgersluipgang, de robbegang of door vuur en beweging van de groep. Belangrijk hierbij is dat geen onderdrukkingsvuur richting vijand wordt afgegeven zolang er zich nog eigen troepen bevinden tussen de versterkende eenheid en de vijand. Er wordt enkel gevuurd indien men gericht vijand kan uitschakelen, zonder de kans eigen troepen te raken. Dit vergt veel

coördinatie met de te versterken eenheid en vereist een grote (vuur)discipline van m.n. de versterkende eenheid. De commandant van de te versterken eenheid heeft de leiding en stuurt de versterkende eenheid.

69 VERLATEN OPSTELLING

Normaal:

Voorb a.d.h.v. de gegevens PELOTONSCOMMANDANT
(eventueel KVPOR)

Uitvoeren o.l.v. Plaatsvervangend groepscommandant
(afbreken groepsonderkomen, verzamelen materiaal, enz)

30 min voor vertrek:

- inrollen lijnverbindingen.
- controle radioverbindingen (initialiseren, netopening, radiostilte e.d.).
- materieel herverdelen over de ploegen.
- controle gereedheid voor actie d.m.v. FUCO 1

Crash verplaatsing:

Pelotonscommandant bepaalt volgorde van de groepen

Essentieel materieel meenemen (wapens, radio, optiek)

Intern de groep druppelsgewijs loslaten, groepswapen als laatste.

Indien noodzakelijk met vuur & beweging achterwaarts gaan.

610 OPSTELLINGEN IN VERSTEDELIJKT GEBIED

6100 Grondregels Vuurposities

Vanwege de bebouwing en de vele hindernissen (voertuigen, erfafscheidingen, enz.) in verstedelijkt gebied moet extra aandacht worden aan de vuurposities en schiethoudingen. De schiethouding zal moeten worden aangepast aan de vuurpositie waarin men zich bevindt. Gebruik zoveel mogelijk de knielende schiethouding. Kies in een gebouw een vuurpositie in de diepte van de kamer of gang zodat het lichaam en de mondingsvlam van het wapen niet van buitenaf zichtbaar zijn.

Figuur: aangepaste schiethouding

Het is niet mogelijk exact voor te schrijven hoe een vuurpositie in verstedelijkt gebied moet worden gemaakt. Daarvoor verschillend de objecten te veel in structuur, constructie en ligging in relatie tot de opdracht. Veel hangt af van de verbeeldingskracht en improvisatievermogen van het individu.

Toch moet een aantal grondregels worden toegepast:

- zorg voor dekking naar alle zijden (incl. naar boven en beneden) tegen vlakbaanvuur, scherfwerking en vallend puin. Dit wordt bereikt door zandzakken en/of bijv. meubilair te vullen met zand of puin.
- de vloer waarop een vuurpositie wordt aangebracht moet eerst worden gestut.
- zorg voor een goede bereikbaarheid van de vuurposities. Dit kan gedaan worden door het maken van mangaten in de binnenmuren en/of plafond.
- zowel binnen als buiten moeten alle hindernissen met vuur kunnen worden bestreken.
- de naderingen / toegang van de vijand moeten worden afgesloten c.q. worden geblokkeerd door:
 - verwijdering van ladders, regenpijpen, lantaarnpalen, traliewerk, e.d.
 - plaatsen van draadhindernissen in bijgebouwen als garages, carports, balkons, bomen, e.d.
 - plaatsen van (draad-)hindernissen in niet gebruikte trappenhuizen.
- voorkom een bepaald patroon in de keuze van de vuurposities.
- span (kippen-)gaas tegen vijandelijke handgranaten.

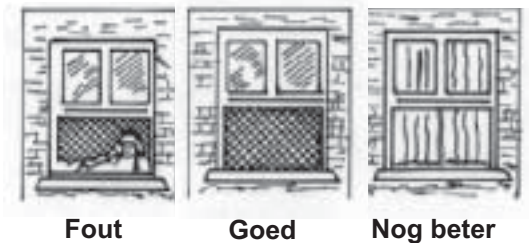

Figuur: vuurpositie achter een raam

6101 Camouflage vuurposities

In verstedelijk gebied zijn vrijwel nauwelijks natuurlijke vormen en kleuren terug te vinden. Camouflage van de uitrusting en de helm heeft dan ook geen zin. In verstedelijk gebied is veelal sprake van 'rechte' lijnen en zijn de kleuren wit/creme/grijs, rood/bruin en zwart de overheersende kleuren. Het huidige gevechtspak/uitrusting komen hier qua kleuren niet mee overeen. Om toch 'op te gaan' in verstedelijk gebied moet met de volgende zaken rekening worden gehouden:

- iedere verstoring van het normale beeld (vorm/kleur) valt onmiddellijk op.
- gebruik de schaduwzijde van huizen c.q. gebouwen; vermijd lichte plekken.
- vermijd licht dat door ramen/deuren naar buiten komt.
- pas de kleur van het gevechtspak/uitrusting aan m.b.v. jute, landbouwplastic, karton, enz.
- vupo's in de diepte van de kamer innemen, zodat men niet opvalt t.o.v. de achtergrond en de mondingsvlam van het wapen niet wordt waargenomen.
- ramen, raamluiken en deuren zoveel mogelijk sluiten (maar mag het algemene omgevingsbeeld niet verstoren).
- handhaven en consequent uitvoeren van de licht- en geluidsdiscipline.

Figuur: camouflage vuurpositie achter raam

6102Vuurposities op maaiveldhoogte.

Hieronder wordt verstaan zowel de opstelling in een huis of gebouw, of een opstelling daarbuiten maar wel in relatie met het object/ huis:

voordeel:

- kleinere dode hoek voor de schutter.
- meer dekking tegen steilbaanvuur (m.n. in een object).
- goede verbindingsmogelijkheden.
- goede terugtochtmogelijkheden/vluchtroute.
- goede schootsvelden voor mitrailleurs.

nadeel:

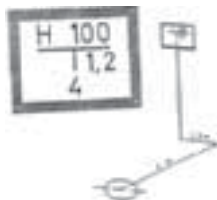
- bij artillerie- of mortierbeschietingen kan het waarnemen in het schootsveld belemmerd worden door puin, branden en dergelijke;

Een opstelling in een gebouw of huis is niet altijd wenselijk, vereist een goede constructie en kan tijdrovend zijn. Veelal wordt de vuurpositie op een hoek van het object gemaakt, zodat de buitenmuur gebruikt kan worden bij de constructie (extra stevigheid).

Bij het graven van de vuurpositie buiten een object dient er rekening gehouden te worden met het stoten op allerlei leidingen, zoals:

- gasnet en / of waterleiding (b.v. vertakkingen, afsluiters).
- stroomnet, telefoonnet en / of andere kabelnetten.

Het zonder meer vernielen van kabels en leidingen kan levensgevaarlijke situaties opleveren.

Figuur: Tegen de gevel geplaatste indicatieplaatjes kunnen behulpzaam zijn, i.v.m. ligging kabels e.d.

6103 Vuurpositie boven maaiveldhoogte

Hieronder wordt verstaan een opstelling op een verdieping in een gebouw of huis, of een op hoogte ingerichte observatiepost / opstelling.

voordeel:

- schootsvelden groter en overzichtelijk.
- goede schootsvelden over langere afstand.
- goede mogelijkheden voor de tanknabijbestrijding (denk hierbij aan beperkingen bij gebruik Anti Tank wapens in een ruimte).
- goede uitgangspositie voor het gebruik van handgranaten.
- na het ontoegankelijk maken van de begane grond een moeilijk te nemen doel voor de vijand.

nadeel:

- vereist eventueel constructiewerk in verband met instortingsgevaar bij beschietingen.
- kleiner schootsveld / waarnemingssector indien de opstelling meer in de diepte van een vertrek wordt gemaakt.
- grotere dode hoek bij vijandelijke nadering.

Om de veiligheid te verhogen moet een vuurpositie in een object aan een aantal basisvoorwaarden voldoen:

- maatregelen tegen instortingsgevaar, door een goed gebruik van materialen, het op de juiste manier stapelen van zandzakken en het noodzakelijk verstevigen van de bestaande constructie.
- maatregelen tegen brand in of in de omgeving van de vuurpositie.
 - gasleidingen afsluiten.
 - elektrische hoofdschakelaar afsluiten.
 - water niet afsluiten, in het bijzonder:
 - alle waterhouders vullen, inclusief het bad.
 - wc werkend laten.
 - het huis nat houden (stofreductie).

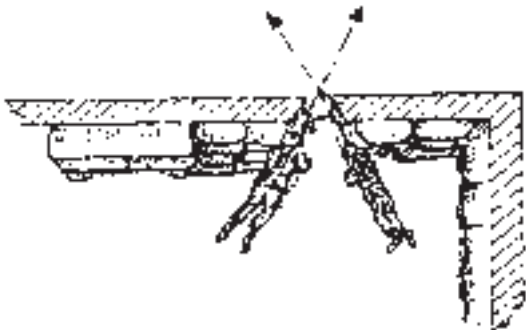
Voorbeelden van vuurposities in verstedelijkt gebied

Figuur: Vuurpositie op een hoek van een object.

Figuur: Vuurpositie met schietgat

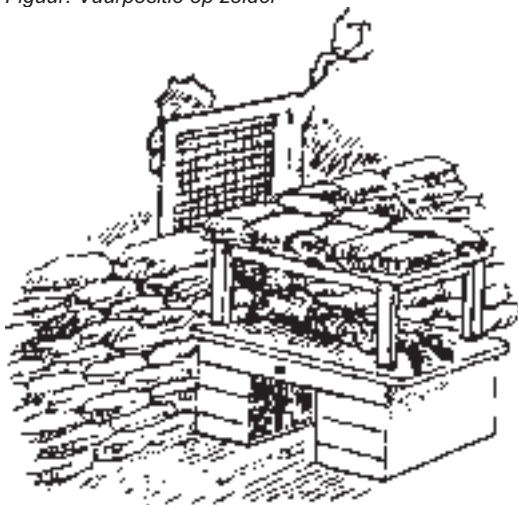
Figuur: Vuurpositie met buddypaar / ploeg

Figuur: Vuurpositie in kelder

Figuur: Vuurpositie op zolder

Figuur: Vuurpositie in een kamer

6104Betreden gebouw

Om een opstelling in een gebouw te kunnen betrekken zal in eerste instantie gecontroleerd moeten worden of het gebouw veilig is. Hierbij gaat het dan vooral om te controleren op achtergebleven boobytraps, munitie, enz.

Betreden van gebouwen heeft altijd enig risico in zich, raadpleeg daarom zo mogelijk bij de eenheid ingedeeld Search opgeleid personeel.

Indien daar tijd voor is bereid de groepscommandant het betreden voor als zijnde een aparte deeltaak.

Er dient doorzoekingsploeg te worden samengesteld, waardoor het gebouw in zo kort mogelijke tijd grondig kan worden doorzocht. Hiertoe kan de doorzoekingsploeg worden opgedeeld in groepen van minimaal 2 personen. Per ploeg is er een onderzoeker en een beveiligder. Indien mogelijk worden meerdere doorzoekingsploegen van 2 personen samengesteld, die worden aangestuurd door 1 ploegcommandant, b.v. de plaatsvervangend groepscommandant.

De groepscommandant kan per verdieping van het gebouw een sectie aanwijzen, waarbij het gebouw eerst op begane grond wordt binnengegaan, de toegangen tot de kelder en bovenste verdiepingen eerst worden beveiligd, en vervolgens de begane grond ruimte voor ruimte wordt afgewerkt. Vervolgens kan de groepscommandant opdracht geven om de kelder te doorzoeken. Daarna kan per etage de volgende lagen worden doorzocht.

Werkwijze doorzoekingsploeg:

- De beveiligder:
 - Neemt een positie in van waaruit hij de onderzoeker het beste kan steunen en beveiligen
- De onderzoeker:
 - controleert vooraf het deurkozijn op aanwezige valstrikken, struikeldraden, enz.
 - opent de deur
 - maakt een “foto” om een indruk te krijgen van de ruimte
 - betreedt de ruimte, neemt positie in zo dicht mogelijk bij de deur, met de rug tegen de muur

- controleert de ruimte dmv de regel van vier (zie hieronder)
 - bepaalt de locatie van de beveiligiger
 - roept hem binnen waarbij aangegeven dient te worden waar hij moet plaatsnemen
 - “BINNEN – LINKS” (voorbeeld)
- De beveiligiger:
- Neemt plaats op de door doorzoeker aangewezen plaats
 - Beveiligt de doorzoeker bij eventueel verder doorzoeken van de ruimte
- De doorzoeker:
- Onder dekking van de beveiligiger controleert de eerste doorzoeker de ruimte, denk hierbij aan kasten, deuren enz.
 - Meldt “VEILIG”
- De doorzoekingsploeg:
- Gaat verder naar volgende ruimte, zelfstandig of op aanwijzing van sectiecommandant, afhankelijk van de gemaakte afspraken.

6105De ‘regel van vier’

Zodra ruimtes in een gebouw wordt betreden moet ieder individu constant de ‘regel van vier’ toepassen. Deze regel is bedoeld om systematisch en consequent een ruimte snel waar te nemen en bestaat uit waarnemen op de volgende niveaus:

- niveau 1: tussen grond en heuphoogte
- niveau 2: tussen heup- en ooghoogte
- niveau 3: tussen ooghoogte en plafond
- niveau 4: het plafond zelf

Deze niveaus moeten van links naar rechts worden *gescand*.

7 WAARNEMINGS- EN LUISTERPOST .. 7-3

70	ALGEMEEN	7-3
701	Sterkte 7-3	
702	Diverse uitvoeringen van een waarnemings- en luisterpost	7-4
703	Ligsleuf	7-4
704	Half ondergronds	7-4
71	VOORBEREIDING	7-7
711	Locatie keuze	7-8
712	Materiaal	7-9
72	UITVOERING	7-9
720	Verkennen en betrekken	7-9
721	Verblijf 7-11	
722	Het verlaten van de waarnemings- en luisterpost	7-11
723	Verlaten van de waarnemings- en luisterpost zonder vijandddruk	7-12
724	Loslaten onder vijandddruk	7-13

7 WAARNEMINGS- EN LUISTERPOST

70 ALGEMEEN

Een waarnemings- en luisterpost wordt uitgezonden door het peloton of door een hogere eenheid in het kader van de nabijbeveiliging. Doorgaans ligt een waarschuwings- en luisterpost op 500 m voor de eigen eenheid. Grote nadruk op de standaard passieve beveiligingsmaatregelen. Alles moet gericht zijn op het voorkomen van ontdekking.

Vereisten aan de waarnemings- en luisterpost zijn:

- observatiemogelijkheden in de opgedragen sector
- zicht- en vuurdekking
- verbindingen gewaarborgd

701 Sterkte

Minimale bezetting van een waarnemings- en luisterpost:

- 2 personen. (voor een beperkte tijdsduur)

Wanneer een groep een waarschuwings- en luisterpost uitvoerd:

- wordt op korte afstand (maximaal 50 meter) achter de waarnemings- en luisterpost een rondom (schuilbivak) ingericht waar gerust kan worden
- kunnen meerdere posten worden uitgezet (ideaal is 2 posten van elk 3 personen, 3 personen reserve samen met de groepscommandant in de rondom)

Indien zich 3 personen in de waarschuwings- en luisterpost bevinden, kan men onderling rouleren:

- 1 wrn (oog), 1 rust (oor), 1 slapen.
- Indien mogelijk laten rouleren in de volgorde oog-oor-slapen.

702 Diverse uitvoeringen van een waarnemings- en luisterpost

Het type waarschuwings- en luisterpost is afhankelijk van:

- het otvoem-proces
- de beschikbare tijd in voorbereiding
- de uit te voeren tijd

703 Ligsleuf

Voordelen:

- snel te maken
- weinig bouwmat nodig
- minder lawaai tijdens het bouwen
- nauwelijks oppervlaktemat verwijderen

Nadelen:

- snelle onderkenning
- licht en geluid dragen ver
- last van weersinvloeden
- minder vuurdekking
- minder comfort
- beperkte bewegingsvrijheid

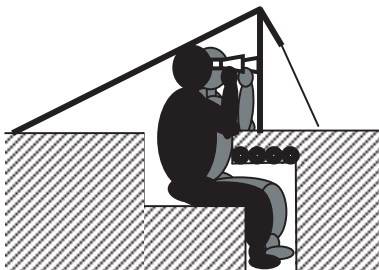
704 Half ondergronds

Voordelen:

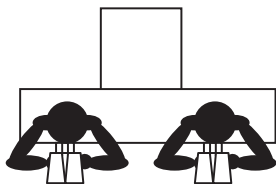
- vuurdekking
- uit de weerselementen
- iets meer comfort
- betere camouflage
- laag profiel

Nadelen:

- meer tijd nodig t.b.v. inrichten
- meer camouflage- en bouwmaterialen nodig
- meer geluid bij het bouwen
- beperkte bewegingsvrijheid

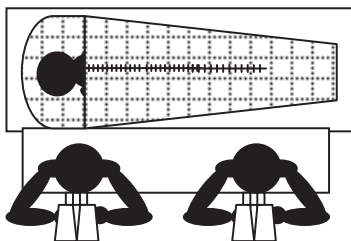
Figuur: zijaanzicht waarnemings- en luisterpost voor 2 man.

Figuur: bovenaanzicht (zonder bovendekking) voor 2 man.

Figuur: zijaanzicht waarnemings- en luisterpost voor 3 man.

Figuur: bovenaanzicht (zonder bovendekking) voor 3 man.

71 VOORBEREIDING

Gegevens van de pelotonscommandant

- globale locatie waarnemings- en luisterpost en het terreindeel dat onder waarneming moet worden gehouden
- tijdsduur
- de ter beschikking staande middelen
- te verwachten vijand en op welke wijze deze gemeld dienen te worden
- op welke wijze de groep contact moet maken met eigen troepen (in en uit)

Voorbereiding groepscommandant:

- verken indien mogelijk locatie bij daglicht tijdens voorbereiding
- indien niet mogelijk verkennen tijdens uitvoering
- KVPOR a.d.h.v. gegevens pelotonscommandant
- Maak plan en uitvoeren kaartstudie
- Maak wachtschema voor in de waarschuwings- en luisterpost
- Maak plan voor aflossing / loslaten
- maak maquette
- geef bevel uit

Gegevens groepsbevel

- conform standaard bevel
- extra aandacht voor:
- acties bij onderkenning van de rondom / waarnemings- en luisterposten
- acties bij vuur contact onder alle omstandigheden
- acties indien geen zicht door het weer
- acties bij uitvallen verbindingen
- hoe en aan wie gemeld moet worden

711 Locatie keuze

goede waarnemingsmogelijkheden

goede zicht- en vuurdekking

gedekte nadering- en terugtochtroute

in de omgeving van een verkeersremmende locatie (bocht / helling)

bij voorkeur op de flank of schuin op de vijand naderingsmogelijkheid

bij voorkeur van hoog naar laag waarnemen

niet te dicht op het terreindeel dat onder waarneming moet worden gehouden

bij langer verblijf in de buurt van drinkwater

De volgende terreindelen dienen vermeden te worden:

- terreinverhogingen die voor de hand liggen (heuveltoppen)
- opvallende terreindelen (alleenstaande bomen, bosjes of gebouwen / torens)
- in de omgeving van burgers en vee

712 Materiaal

Het volgende materiaal kan worden meegenomen voor inrichting waarnemings- en luisterpost:

- optische waarnemingsmiddelen voor dag / nacht
- pioniergereedschap (b.v. grote schop)
- camouflagenet (eventueel)
- verbindingsmiddelen (lijn voor de verbindingen tussen post en het rondom, radio voor verbinding met de eenheid)
- camouflagemateriaal / bindtouw
- papier / schrijf- en tekengerei
- kaart / kompas / kaarthoekmeter
- struikeldraadlichtseinen / rookhandgranaten
- horloge
- zaklantaarn met filters
- voldoende reserve batterijen (t.b.v. helderheidsversterkers / verbindingen / zaklamp)

72 UITVOERING

720 Verkennen en betrekken

De groep neemt een rondom in op ongeveer 100 m van de geplande locatie.

Op deze locatie uitvoeren lange stop

groepscommandant met 3 man verkent waarnemings- en luisterpost (2 man voor in de waarneming- en luisterpost, 1 voor beveiliging)

Groepscommandant verkent:

- de locatie waarnemings- en luisterpost
- de locatie rondom
- het groepsverzamelpunt

Eerste ploeg op locatie waarnemings- en luisterpost krijgt VEITONO en starten met waarneming (1 man) en inrichten (1 man; camouflage, ligsleuf, lijnverbindingen, afstandsregistratiekaart)

indien noodzakelijk camouflagenet ophangen voorzijde
waarnemings- en luisterpost
groepscommandant meldt waarnemings- en luisterpost
actief aan pelotonscommandant (of eenheid)
groepscommandant richt met restant groep de overige
posten en rondom in
lijnverbindingen tussen de posten en de rondom, radiover-
bindingen voor de verbinding met de pelotonscommandant.
Indien mogelijk zorg dragen voor dubbele verbindingen
(alternatieve verbindingen, bv. d.m.v. touw)
eventueel uitzetten struikeldraadlichtseinen
direct aanvangen met schema werken / rusten

721 Verblijf

Standaardzaken

- vuurdiscipline: vuuropening alleen op bevel groepscommandant, tenzij de ploegen direct aangevallen worden
- regelmatig verbindingscontroles
- uitrusting blijft in de rugzak en binnen handbereik
- dagelijks fuco 1 uitvoeren
- het maken van onopvallende gemarkeerde, obstakel- en kraakvrije paden voor verplaatsen tussen waarnemings- en luisterpost en de rondom
- indien de kijkers goed zijn afgesteld (1 oog per keer afstellen) kunnen deze continue aan het oog blijven
- de waarneming moet continue en systematisch worden uitgevoerd, volgens een vast patroon in stroken
- assisteren als de waarnemer iets heeft gezien t.b.v. verificatie
- interne aflossingen van de wrn om het uur
- aflossen waarnemings- en luisterpost bij voorkeur bij duisternis
- aflossend pers moet op de hoogte gebracht worden door het vertrekkende pers
- strakke licht- en geluidsdiscipline handhaven
- om een goede waarneming, tijdens langdurig verblijf, te garanderen moet men rekening houden met enig comfort in de waarnemings- en luisterpost (op matjes/slaapzak, uit de weerselementen)
- blijf echter altijd scherp en alert

722 Het verlaten van de waarnemings- en luisterpost

Algemeen

Het verlaten kan onder twee omstandigheden

- geen vijand druk

onder druk van de vijand

723 Verlaten van de waarnemings- en luisterpost zonder vijandddruk

Het verlaten van de waarnemings- en luisterposten vindt bij voorkeur in de nacht pl.

De groep bevindt zich in de gevechtssvaardigheid "algeheel". worden aansluitend de volgende handelingen uitvoeren:

- camouflagescherm ophangen
- dekkingen gedicht en gecamoufleerd
- sporen wissen
- camouflagescherm afnemen
- fuco 1 uitvoeren
- verplaatsen naar groepsverzamelpunt
- de groep verplaatst via een gedekte route naar eigen troepen.
- de groep maakt op de afgesproken locatie, en op het afgesproken tijdstip, contact met eigen troepen
- de groep kan de opstelling binnen gaan.
- de groepscommandant meldt zich terug bij de pelotonscommandant en krijgt, zover nog niet bekend, een vervolg opdracht.

Indien meerdere posten zijn uitgezet:

- na ontvangst van de opdracht stelt de groepscommandant vast welke ploeg als eerste en als laatste de waarnemings- en luisterpost verlaat.
- de ploeg die in de buurt van de meest waarschijnlijke vijand nadering zit laat als laatste los.

Indien de waarnemings- en luisterpost wordt afgelost geeft de groepscommandant alle gegevens door aan de nieuwe groepscommandant. De ploegen in de waarnemings- en luisterposten kunnen direct gegevens uitwisselen in de post.

724 Loslaten onder vijanddruk

Het afbreken van het gevecht wordt met rook gemaskeerd. Met vuur en beweging wordt het gevecht afgebroken tot er geen gevechtscontact meer is.

Aansluitend wordt verplaatst naar het groepsverzamelpunt. Als de eenheid compleet is terug verplaatst naar de eigen eenheid.

8 VERPLAATSEN BEREDEN 8-3

80	ALGEMEEN	8-3
800	Doel van de verplaatsing	8-3
801	Uitgangspunten	8-3
802	Toepassing	8-3
803	Gegevens van de pelotonscommandant	8-4
804	Analyse van de opdracht	8-4
805	Maken kaartplan	8-5
806	Het pelotons verspreidingspunt	8-5
807	De route vanaf het pelotons verspreidingspunt	8-5
81	BEVEILIGING	8-5
82	VOORBEREIDING	8-7
820	Tijdig laten uitvoeren:	8-7
821	Standaardzaken tijdens de verplaatsing	8-7
822	Bevel 8-8	
83	OPTREDEN TIJDENS KORTE STOP	8-9
84	OPTREDEN TIJDENS LANGE STOP	8-10
85	OVERSTEKEN VAN KWETSBARE PUNTEN	8-11
86	REACTIE AANTREFFEN VERDACHT OBJECT	8-13
861	Mogelijke wijze van uitvoering	8-14
87	DRILL REACTIE IED HINDERLAAG	8-15
88	DRILL REACTIE OP VIJANDELIJK VUUR	8-16
880	Hinderlaag, indirect vuur en Klein Kaliber Wapen vuur (inclusief snipers)	8-16
881	Heli / vliegtuig:	8-16
882	Drill reactie op geblokkeerde route	8-17

80 ALGEMEEN**800 Doel van de verplaatsing**

De groep verplaatst door een gebied om aansluitend een opdracht uit te voeren:

- opdracht in het kader van beveiliging van de eenheid
- uitvoeren van een andere opdracht (bijvoorbeeld innemen opstelling)

801 Uitgangspunten

Bij de beschrijving is er van uitgegaan dat de groep zelfstandig verplaatst met meerdere voertuigen die deel uitmaken van die groep. Indien in pelotonsverband wordt verplaatst wordt uitgegaan van het werk als voorste groep.

802 Toepassing

De standaard procedure, zoals omschreven in de volgende hoofdstukken, wordt toegepast, tenzij de groepscommandant naar aanleiding van zijn otvoem heeft besloten hiervan af te wijken. Hierbij is ook een eventuele afgekondigde Vehicle Movement Code van belang (zie Hoofdstuk 1)

803 Gegevens van de pelotonscommandant

Bij ontvangst van de opdracht om te verplaatsen krijgt de groepscommandant de volgende gegevens van de pelotonscommandant:

- het doel van de verplaatsing (de hoofdtak)
- de meest geschikte of opgedragen route
- kritieke punten, natuurlijke hindernissen
- snelheid (indien opgedragen)
- tijdstip vertrek / aankomst
- verbindingen gedurende de verplaatsing (indien mogelijk)

- indien in pelotonsverband wordt verplaatst:
 - de groepering van het peloton
 - de verplaatsingsvolgorde in pelotonsverband
 - het aanvangspunt, eindpunt en het pelotons verspreidingspunt

Indien tijdens de bereden verplaatsing een mogelijke doorschijding van eigen troepen plaats vindt verstrekt de pelotonscommandant tevens de volgende gegevens:

- tijdstip aanvang doorschijding
- doorschrijdingspunten
- herkenningstekens
- afwachtings locatie

804 Analyse van de opdracht

De hoofdtak

De groepscommandant analyseert de opdracht, die moet worden uitgevoerd na de verplaatsing

De hoofdtak na de verplaatsen is van belang i.v.m.:

de mate waarin de hoofdtak moet worden voorbereid
de snelheid waarmee moet worden verplaatst
het te nemen risico waar dit verantwoord is

805 Maken kaartplan

De groepscommandant krijgt van de pelotonscommandant opgedragen langs welke route moet worden verplaatsen en bekijkt de volgende aandachtspunten:

Punten van waaruit de vijand de route kan beheersen:

- opstellingsmogelijkheden (pantserboordbewapening lange dracht, tanks, mitrailleurs, enz)
- mogelijke locaties hinderlagen
- knelpunten op de route zoals bruggen, smalle doorgangen, enz.
- begaanbaarheid van het terrein

806 Het pelotons verspreidingspunt

De pelotonscommandant bepaalt in combinatie met de hoofdtak het pelotons verspreidingspunt.

Het pelotons verspreidingspunt is gelegen op een zodanige plaats dat de hoofdtak kan worden uitgevoerd.

807 De route vanaf het pelotons verspreidingspunt

De groepscommandant bepaalt zelfstandig een route vanaf het pelotons verspreidingspunt naar de locatie waar de hoofdtak moet worden uitgevoerd.

81 BEVEILIGING

De grondnabijbeveiliging tijdens de verplaatsen dient te worden gegarandeerd. Deze passieve beveiliging wordt voor een groot deel al bereikt door:

- het aanhouden van voldoende afstand; min 50 tot 100 m
- Niet opsluiten bij halthouden, tenzij de groepscommandant hiertoe op basis van OTVOEM besluit

De groepscommandant bekijkt tevens welke maatregelen hij dient te treffen m.b.t. de eigen beveiliging, inbegrepen maatregelen in het kader van Search;

- waarneming naar zo veel als mogelijk alle zijden
- luchtwaarneming

- optreden tijdens lange en korte stops
- optreden bij gevaarlijke gebieden
- indien voertuigen voorzien zijn van een boordwapen systeem of mogelijkheid daartoe (b.v. ringaffuit 4tonner) deze benutten
- wel of geen verlichting voeren afhankelijk van de opdracht, situatie en lichtomstandigheden (in principe overdag uit)
- indien mogelijk verplaatsen op de andere weghelft
- Speciale aandacht voor veranderde situaties in bekend gebied.
- Let op het gedrag van de lokale bevolking.
- Extra aandacht voor bedreigingen bij kwetsbare (markante) punten in het terrein, zoals duikers, wegversmallingen, vtg'n met pech, hogere terreindelen etc.
- Als individu bewust zijn m.b.t. dreiging, paraat zijn m.b.t. IED's dreiging.

82 VOORBEREIDING

820 Tijdig laten uitvoeren:

- onderhoud voor gebruik (inclusief verlichting / oorlogs-verlichting)
- Controle verbindingsmiddelen tussen de voertuigen onderling en de overige verbindingen (bv HF, Satcom e.d.)
- Aftanken
- Antennes tuien
- Het verwijderen van tactische tekens en nummerborden etc (indien noodzakelijk danwel opgedragen)
- Voor vertrek info mbt mogelijke gevaren; mijnen, IED's e.d. , o.a. door bestuderen van mijnenkaart enz.
- Maken voertuigindeling (inclusief lijst personeel per voertuig)
- Indien mogelijk zorgen voor verbindingen tussen voertuigcommandant en bakcommandant per voertuig
- Doorspreken van waarnemingssectoren met de voertuigcommandanten, afhankelijk van het aantal voertuigen; in principe voorste voertuig 10 - 2, daarna li - re - achter (indien mogelijk)
- Eventueel oprollen huif (OTVOEM afhankelijk)

821 Standaardzaken tijdens de verplaatsing

Groepscommandant neemt plaats in voorste voertuig (is zelf voertuigcommandant)

Per voertuig een voertuigcommandant aanwijzen

Voertuigen met een laadbak waarin pers:

- een bakcommandant aanwijzen, deze neemt plaats aan de achterklep

De groepscommandant volgt nauwkeurig de situatie op de route en voor zover mogelijk in de (opgedragen) waarnemingssector.

Voertuigcommandanten van de overige voertuigen idem

De groepscommandant geeft tijdig commando's aan de chauffeur en eventueel beslissingen m.b.t.:

- de te volgen route
- snelheid

De groepscommandant geeft aanwijzingen via de verbindingen aan de voertuigcommandanten m.b.t. :

- snelheid
- onderlinge afstand
- halthouden
- eventueel deroutringen (b.v. als gevolg van afsluitingen e.d.)

822 Bevel

De groepscommandant geeft zijn bevel uit, waarbij de verplaatsing onderdeel uitmaakt van de opgedragen hoofdtaak.

83 OPTREDEN TIJDENS KORTE STOP

Een korte stop is een al dan niet voorzien moment waarop de voertuigen niet verder rijden. Dit duurt in de regel hooguit 5 minuten, daarna gaat de groepscommandant automatisch over op de procedure lange stop.

Maatregelen:

- niet opsluiten
- groepscommandant meldt via radio dat een "korte stop" plaats vindt
- voertuig- en bakcommandanten doen een 5 meter check:
 - visueel scannen omgeving van het voertuig (tot 5 m afstand) op verdachte voorwerpen, mogelijke terreindelen, verdachte personen etc.
- motor blijft draaien, chauffeur achter stuur
- voorste voertuig d.z.v. beveiliging in front (eventueel ploeg laten uitstijgen)
- achterste voertuig d.z.v. beveiliging naar achter (evt ploeg laten uitstijgen)
- overige voertuigen nemen waarin opgedragen sector (eventueel ploeg laten uitstijgen)
- overig personeel blijft ingestegen
- groepscommandant meldt indien weer voorwaarts wordt gegaan

84 OPTREDEN TIJDENS LANGE STOP

(MARSRUST)

Een lange stop is een vooraf geplande stop t.b.v. rust, onderhoud tijdens gebruik, klasse 1, plaatsen sneeuwkettingen, enz.

Maatregelen:

- niet opsluiten
- groepscommandant meld via radio dat een "lange stop" plaats vindt
- voertuig- en bakcommandanten doen een 20 m check:
 - visueel scannen omgeving van het voertuig (tot 20 m afstand) op verdachte voorwerpen, mogelijke terreindelen, verdachte personen enz.
- voertuigcommandanten dragen zorg voor beveiliging:
 - voorste voertuig d.z.v. beveiliging in front
 - achterste voertuig d.z.v. beveiliging naar achter
 - overige voertuigen nemen waar in opgedragen sector
 - minimaal 1 ploeg afhankelijk situatie in vuurpositie of staand 20 m voor, achter c.q. naast het voertuig
- voertuigcommandanten melden in persoon bij groepscommandant met bijzonderheden
- groepscommandant geeft aanwijzingen m.b.t. locatie verzamelen personeel
- al het personeel stijgt uit en verzameld op aangegeven locatie
- Voertuigcommandanten 15 min voor vertrek, fuco 1 laten instijgen m.u.v. beveiliging, die stijgen net voor vertrek in.

85 OVERSTEKEN VAN KWETSBARE PUNTEN

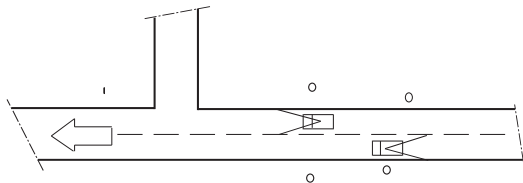
Onder kwetsbare punten worden verstaan: bruggen, wegversmallingen, duikers, kruisingen van wegen, bochten, hogere terreindelen, voertuigen met pech, lineaire karakteristieken in het terrein etc.. Indien er uit de risk-assessment gebleken is dat er een mogelijke dreiging is in een gebied en uit inlichtingen blijkt dat op bepaalde punten een verhoogd risico is voor bijv. aanslagen, dan kan er bij een kwetsbaar punt in het terrein als volgt worden gehandeld:

- Halt houden op voldoende afstand voor het kwetsbare punt en waarnemen. (= korte stop)

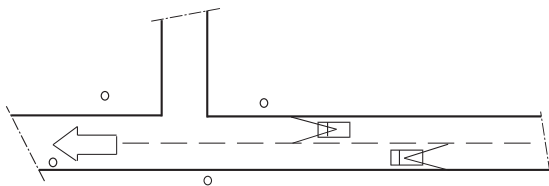
Indien met de kijker 6x42 niet voldoende kan worden waargenomen kan de volgende werkwijze worden gehanteerd:

- Personeel laten uitstijgen.
- 5 / 20 m check uitvoeren.
- Te voet voorwaarts verplaatsen
- Observeren van het kwetsbare punt en markante / referentie punten onderkennen.
 - Markante punten op een kwetsbaar punt zijn bijv. lineaire karakteristieken (Dat kunnen zijn: heggen, berm sloten, stoepranden, muren, etc.. Die evenredig lopen met de weg waar men over verplaatst.), verkeersborden, betonblokken etc. locaties waar een dader iets kan verbergen (IED, ontstekingskabels).
 - Referentiepunten, zijn punten waarmee de dader het tijdstip van afdrücken kan bepalen. Observeren in de diepte van het terrein op mogelijke locaties vanwaar de dader het kwetsbare punt kan overzien.

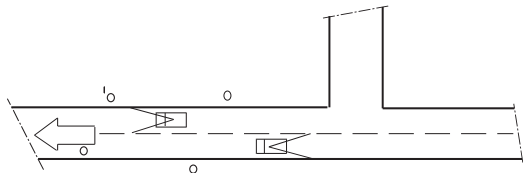
- Uitgestegen personeel verplaatst voorbij kwetsbaar punt en geeft extra aandacht aan de markante punten.
- 5 m check uitvoeren, beveiligen.
- Voertuigen voorbij kwetsbaar punt bijtrekken en personeel instijgen.

Figuur: Halt houden met de 5 m check bij het oversteken van een kwetsbaar punt.

Figuur: Uitgestegen personeel steekt kwetsbaar punt over.

Figuur: Voertuigen trekken bij en personeel stijgt in om de route te vervolgen.

86 REACTIE AANTREFFEN VERDACHT OBJECT

Aantreffen van mogelijke ontstekingskabels.

- Bij het onderkennen van mogelijke ontstekingskabels tijdens bijv. het oversteken van een kwetsbaar punt moet men meteen overgaan tot het uitvoeren van de 4 C's (zie hoofdstuk 1, punt 1182 SEARCH).
- Geef door aan de commandant wat gevonden is, echter doe dat niet opzichtig i.v.m. de mogelijke aanwezigheid van de dader(s).

Factoren die mede bepalend kunnen zijn of men te maken heeft met een ontstekingskabel zijn:

- Is er in de omgeving een kwetsbaar punt.
- Markant punt, (waar de IED geplaatst kan zijn).
- Lineaire karakteristiek (waar men de ontstekingskabel makkelijk mee kan camoufleren).
- Zijn er verhoogde terreindelen, gebouwen (mogelijke ontstekingspunten).
- Ziet men graafsporen of andere opvallende zaken.

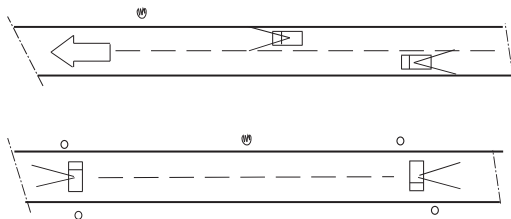
Aantreffen van een mogelijke IED.

- Heeft men het vermoeden dat men te maken heeft met een IED.
 - 4 C's.
 - Vraag om advanced search team.
 - Bij het zenden met verbindingsmiddelen dient men op een minimale afstand van 25 m van de IED aan te houden.

861 Mogelijke wijze van uitvoering

- Het voorste vtg onderkent tijdig een verdacht object **voor** het vtg:
 - Halt houden.
 - De 4 C's afwerken en de gn / EOD waarschuwen.
 - Iedereen een 20 m check uitvoeren.
 - Mogelijk kan een vtg een omtrekkende beweging maken om ook een kordon aan gene zijde te maken.

Verdacht object wordt waar genomen.

De gewenste eindsituatie is dat er een vtg omtrokken is (indien mogelijk).

87 DRILL REACTIE IED HINDERLAAG

Deze drill is van toepassing als men zelf betrokken raakt bij een hinderlaag met IED's.

- Als het mogelijk is met het getroffen vtg doorrijden uit de killingzone.
- De 4 C's afwerken en een melding doen.
- Een 20 m check uitvoeren.
- De QRF dient eerst de omgeving veilig te stellen, voor er hulp geboden kan worden. Zeker als het vtg niet verplaatst is. Dit i.v.m. mogelijke meerdere IED's.

N.b.:

Houdt altijd rekening met meerder IED's. Bijv. IED's die bedoeld zijn voor de QRF. De tegenpartij bestudeert onze manieren van optreden.

Ook moet men rekening houden met de daders die nog in de omgeving zijn en die mogelijk met klein kaliber wapens het geheel onder vuur kunnen nemen.

Belangrijk bij IED incidenten is het in handen hebben van het ontstekingspunt, dan kan de dader geen verdere schade meer toe brengen. Het is dan ook van belang om de mogelijke locaties van waaruit een aanslag kan plaats vinden waar te nemen. (hoger gelegen terrein delen of gebouwen etc.)

88 DRILL REACTIE OP VIJANDELIJK VUUR

880 Hinderlaag, indirect vuur en Klein Kaliber Wapen vuur (inclusief snipers)

- snelheid verhogen
- zo mogelijk richting vijand rijden (indien korte afstand)
- indien mogelijk vuur uitbrengen richting vijand
- melden aan hoger net via verbindingen
- op voldoende afstand van de vijand uitvoeren lange stop, reorganiseren en nemen van maatregelen (ZHKH, aanvragen gewondentransport enz.)

881 Heli / vliegtuig:

- Z.s.m. halthouden; afwisselend links en rechts van de weg (indien mogelijk)
- melden aan hoger net via verbindingen
- uitstijgen, zo mogelijk met wpn, helm, harnas, kogelwerend vest, oogbescherming
- verspreiden en innemen vuurposities rondom

882 Drill reactie op geblokkeerde route

(b.v. mijnafsluiting, Checkpoints, wegversperring)

- Stuiten op een blokkade:
 - indien tijdig onderkent melden en derouteren
 - route van de deroutring doorgeven via de verbindingen
- passeren van een (bekend) checkpoint:
 - snelheid verlagen, tussenruimtes verkleinen zonder echt op te sluiten
 - indien noodzakelijk commandant legitimeren
 - met lage snelheid passeren
- indien voorste voertuig op mijn rijdt:
 - andere voertuigen halt laten houden (voldoende afstand bewaren) en uitvoeren 20m check
 - Let op, het kan juist de bedoeling zijn om de rest daar te laten halthouden (denk aan evt. hinderlaag)
 - Melding doen aan hoger net
 - Voorste voertuig handelt cfm IK 5-137 AAW
 - OTVOEM uitvoeren en noodzakelijke hulp verlenen

9 OPDRACHTEN TIJDENS INZET 9-3

90	ALGEMEEN	9-3
91	GEDRAGSCODE GEDURENDE UITZENDINGEN.	9-3
92	RULES OF ENGAGEMENT	9-6
93	GEWELDIGEBRUIK IK 2-27 1e druk	9-7
94	ALERT STATE, DRESS CODE, VEHICLE MOVEMENT CODE (VMC)	9-11
940	Alert State	9-11
941	Overzicht Alert states	9-12
942	Vehicle Movement Code	9-14
943	Dress code	9-15
95	BASEWACHT	9-16
950	Algemeen	9-16
951	Patrouilles op de base	9-17
952	Poort (schildwacht en portier)	9-17
953	Observatie posten (i.h.k.v. base veiligheid)	9-18
954	Verlaten base	9-19
955	Terugkomen base	9-19
96	OBSERVATION POST (OP)	9-20
960	Algemeen	9-20
961	Vorbereiding Groepscommandant	9-21
962	Benodigd materiaal	9-21
963	Locatie9-21	
964	Uitvoering	9-22
97	CHECKPOINT (CHP)	9-23
970	Algemeen	9-23
971	Vorbereiding groepscommandant	9-25
972	Benodigd materieel	9-25
973	Locatie9-25	
974	Uitvoering	9-26
975	Uitvoering aanhouden / doorzoeken	9-26
98	SOCIALE PATROUILLE	9-28
980	Algemeen	9-28
981	Vorbereiding groepscommandant	9-28
982	Vorbereiden voertuig(en) en/of materieel:	9-29

983	Uitvoering patrouille	9-29
984	Gesprekken met lokale bevolking	9-30
99	VERSPERRINGEN	9-31
990	Draadversperringen	9-31
991	Stalen egels	9-34
992	Friese ruiter	9-35
993	Geïmproviseerde Friese ruiter	9-35
994	Samenklapbare (standaard) Friese ruiter	9-36

90 ALGEMEEN

Operationele inzet van alle eenheden van de KL, al dan niet in samenwerking met de andere krijgsmachtdelen, is aan de orde van de dag. Hierbij staat het optreden van de groep vrijwel altijd in vrijwel altijd centraal. De groep moet dan ook in staat zijn om snel en flexibel (three block war¹) om te kunnen gaan met de snel wijzigende omstandigheden.

Uitgangspunt bij het optreden van de groep is het normale optreden zoals in dit handboek omschreven. In dit hoofdstuk staan de basisgroepstaken zoals die bij de uitvoering van militaire taken nodig kunnen zijn. Elk militair optreden kenmerkt zich door zijn eigen specifiek karakter, voor een deel bepaald door het klimaat en de bevolking, voor een ander deel bepaald door het conflict en het mandaat van de operatie. Bij de uitvoering van elke opdracht dient men dus telkens weer te bekijken of de basisgroepstaken zoals hier omschreven onverkort kunnen worden toegepast, of dat er op voorhand anders mee moet worden omgegaan. Uitgangspunt in dit handboek is het optreden binnen een eenheid, gelegd op een base, werkzaam in een gebied met een eigen verantwoordelijkheid. We spreken hier van een Area of Operations (AO).

91 GEDRAGSCODE GEDURENDE UITZENDINGEN.

Doelstelling van de gedragscode is de algemene veiligheid in het gebied van verantwoordelijkheid te verhogen door de acceptatie van Nederlandse troepen bij de lokale bevolking te verhogen en aanstootgevend gedrag te voorkomen.

¹ Uitspraak van voormalige C-USMC, gen KRULAC. Hij bedoelde hiermee dat in een wijk met drie blokken woningen het mogelijk is dat een militaire eenheid in het ene blok gevechtsacties uitvoert, in het tweede bezig is stabiliserende activiteiten en het derde humanitair optreedt.

Het kernbegrip m.b.t. de gedragsregels is respect. Niet alleen voor elkaar en buitenlandse militairen, maar vooral ook voor de plaatselijke cultuur, geloof en gebruiken.

Door een correcte uitvoering van de opdracht binnen het geldende mandaat, “de Rules of Engagement”, de geweldsinstructies en een professionele uitstraling in de richting van de bevolking, veiligheidsinstanties, civiele autoriteiten en overige (buitenlandse) militaire eenheden wordt bijgedragen aan de “Force Protection” van de aanwezige Nederlandse eenheden in het operatiegebied / gebied van verantwoordelijkheid.

U bent te allen tijde tijdens uw verblijf in het buitenland, het visitekaartje van de Nederlandse krijgsmacht. Een slordige uitstraling leidt bij de bevolking onverbiddelijk ook tot een perceptie van een slordige eenheid en daaraan gekoppeld een slordige uitvoering van de opgedragen taken en derhalve tot een makkelijk aan te grijpen doelwit.

De onderstaande gedragsregels vormen een aanvulling op de binnen de vier krijgsmachtdelen vigerende gedragscodes en de tijdens de uitzending uitgereikte geweldsinstructie, veiligheidsbriefingen en Do's en Dont's aangaande de gebruiken, cultuur en historie van het land/gebied waar u zich bevindt.

- Buitenlandse militaire meerdere dienen te worden gegroet.
- U bent verzamelaar van (militaire) informatie over de omgeving waarbinnen de militaire omgeving opereert. U dient derhalve iedere, u vreemd en afwijkend voorkomende situatie (Situationel Awareness), onmiddellijk te melden aan uw commandant.
- Op de basis/compound is uw wapen altijd ontladen, m.u.v. persoonsbeveiligers en wachtpersoneel in functie.
- Het in bezit hebben en nuttigen van alcoholische dranken is verboden.
- Het is verboden aanstoot gevend gedrag te vertonen. Onder aanstoot gevend gedrag wordt o.a. verstaan:

- Het plegen van seksuele handelingen in het openbaar of in de slaappleaats, zodanig dat anderen dit kunnen aanschouwen dan wel hinder aan ondervinden.
 - Het in het openbaar tonen van onderlinge geneenheid.
- Aanstoot gevend gedrag kan voor een commandant reden zijn tot repatriëring.
 - Zonnen is alleen toegestaan in aangewezen afgeschermd zones, maar nooit bloot of topless.
 - Verplaatsingen naar een was- of douchegelegenheid dienen gekleed te geschieden.
 - Het dragen van zonnebrillen alleen toegestaan als het een verstrekt model is of anders een eenvoudig zwart montuur met donkere, niet spiegelende glazen.
 - Er zijn geen wijzigingen t.o.v. de normale haardracht, lang haar, vrouwelijke militairen dragen het haar niet los (opgestoken, danwel op een staart). De ideale haardracht voor de militair is kortgeknipt.
 - Buiten de base / compound wordt geen make-up gedragen.
 - Sieraden, inclusief piercings, worden tijdens de inzet/uitzending niet gedragen.
 - Overnachten geschiedt uitsluitend op de base / compound, uitgezonderd in opdracht van de commandant.
 - Tijdens een gesprek met de bevolking altijd zonnebril en hoofddeksel af.
 - Het is verboden om voedsel en/of drank, inclusief alcohol houdende dranken, buiten de basis/compound aan te nemen. Dit is alleen toegestaan als dit in het kader van de uit te voeren opdracht is vereist.
 - U onderhoudt in beginsel geen contacten en doet geen mededelingen aan vertegenwoordigers en/of medewerkers van publiciteitsmedia. Verzoeken van de pers dienen onverkort doorverwezen te worden naar de (basis) commandant of zijn persofficier (PI)(Public information).

ROE Gevechtsoperaties:

Tijdens gevechtsoperaties kan er gewerkt worden met ROE. Men moet hierbij denken aan vaste geldende regels zoals het LandOorlogsRecht en de Conventie van Geneve, maar ook bescherming van Monumenten, vermijden van "collateral damage", optreden tegen vluchtelingen enz. Hiertoe kunnen door de commandant ROE vastgesteld worden waaraan de eenheid zich dan dient te houden.

ROE Vredesondersteunende Operaties:

Ook tijdens vredesondersteunende operaties wordt er gewerkt met ROE. Voor elke vredesondersteunende operatie worden die afzonderlijk vastgesteld, meestal door het hoogste niveau (mandaten) en doorvertaald voor het laagste niveau in ROE.

Algemeen

In de ROE wordt vastgelegd welke mate van geweld is toegestaan onder welke omstandigheden. Ook de wijze waarop dit dient te worden uitgevoerd wordt omschreven. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen om het geweld zo veel als mogelijk te beperken. Bijvoorbeeld regels m.b.t. draagwijze wapens, de status van wapens (wel of niet doorgeladen), gebruik van waarschuwingsschoten, gebruik van gericht vuur, enz.

ROE dienen tot op het laagste niveau bekend te worden gesteld, zodanig dat iedereen kan reageren cfm de maatregelen en aanwijzingen.

ROE hangen samen met diverse andere zaken zoals het humanitair oorlogsrecht en militaire ethiek. Hiervoor is kennis van Internationaal Humanitair Recht en het Ethisch Bewustwordings Model (EBM) noodzakelijk.

Deze instructiekaart bevat een beknopte weergave van bepalingen in de Rijkswet geweldgebruik krijgsmacht in de uitoefening van de bewakings- en beveiligingstaak en in het Besluit geweldgebruik defensiepersoneel in de uitoefening van de bewakings- en beveiligingstaak. Voornoemde rijkswet en voornoemd besluit prevaleren boven deze instructiekaart.

Deze instructiekaart is slechts van toepassing bij de bewaking en beveiliging van door de Minister van Defensie aangewezen objecten. Zie voor deze objecten het Rijksbesluit houdende aanwijzing van te bewaken en te beveiligen objecten.

Zelfverdediging

Het is toegestaan geweld te gebruiken ter noodzakelijke verdediging van u zelf of van anderen.

Geweldmiddelen

U mag naast het gebruik van fysiek geweld – zoals duwen of schoppen - uitsluitend gebruik maken van de volgende geweldmiddelen:

1. vuurwapen
2. vuurwapen als slag- of stootwapen
3. wapenstok
4. diensthond (uitsluitend door een hondengeleider)
5. waterwerper (uitsluitend na uitdrukkelijke last van de meerdere)
6. handboeien

Algemene regels

Gebruik nooit meer geweld dan strikt noodzakelijk is.

Beperk zoveel mogelijk de risico's die zijn verbonden aan het gebruik van geweld.

Stop het gebruik van geweld zodra het doel daarvan is bereikt.

Kies bij het gebruik van geweld het middel dat het minst belastend is.

Tenzij de omstandigheden dit niet toelaten, dient u een mondelinge waarschuwing te geven voordat u geweld gebruikt.

Indien u onder leiding van een meerdere optreedt, mag u uitsluitend geweld gebruiken na zijn opdracht daartoe.

Gebruik vuurwapen

Onder gebruik van een vuurwapen wordt verstaan: het richten, het gericht houden en het daadwerkelijk gebruik van een vuurwapen.

■ Waarschuwing

Tenzij de omstandigheden dit niet toelaten, dient voor gebruik van een vuurwapen de volgende mondelinge waarschuwing te worden gegeven:

"HALT OF IK SCHIET".

Wanneer de mondelinge waarschuwing geen uitwerking heeft, geeft u een waarschuwings schot.

Tracht daarbij mogelijk gevaar voor personen en zaken te voorkomen.

IK 2-27 1^e druk

■ **Gericht vuren**

Wanneer het waarschuwingsschot geen uitwerking heeft, kan gericht worden gevuurd.

Vuur alleen gericht op een persoon indien:

die persoon u of anderen direct bedreigt met een voor gebruik gereed vuurwapen of ander levensbedreigend geweld;

die persoon een misdrijf pleegt tegen het object waarbij tevens sprake is van aantasting van een vitaal belang van de krijgsmacht.

Tracht zwaar lichamelijk letsel zo veel als mogelijk te voorkomen.

Los een gericht schot zo mogelijk op de benen of anders zodanig dat letsel tot een minimum beperkt blijft.

Los niet meer schoten dan noodzakelijk is in de gegeven situatie.

Voorkom dat derden worden geraakt of anderszins risico lopen.

Voorbeelden:

U mag gericht vuren op een persoon die schiet op u of op een ander of zijn wapen richt op u of op een ander.

U mag gericht vuren op een persoon die zich gereed maakt een explosief of brandbom te gooien naar een wapen- of munitieopslagplaats die onder uw bescherming staat.

U mag gericht vuren op een persoon die opzettelijk met een voertuig inrijdt op een helikopter die onder uw bescherming staat.

Gebruik handboeien

Voorkom dat een op heterdaad aangehouden persoon zich tracht te onttrekken aan zijn aanhouding of een gevaar vormt voor uw of andermans leven of veiligheid.

Indien het niet anders kan, maakt u daartoe gebruik van de handboeien.

Rapportage

Indien u (dan wel uw meerdere, als u onder leiding van die meerdere optrad) geweld - met inbegrip van het richten van een vuurwapen of het geven van een waarschuwingsschot - heeft gebruikt, dient u dit na beëindiging ervan onverwijld in een rapport te melden.

Het rapport vermeldt in ieder geval de redenen voor en de gevolgen van het geweldgebruik. De commandant die het rapport ontvangt, draagt zorg voor het opmaken van het meldingsformulier If 15854 (Meldingen van Commandanten).

IK 2-27 1^e druk

Deze instructiekaart is een dienstvoorschrift in de zin van artikel 135 Wetboek van Militair Strafrecht.

94 ALERT STATE, DRESS CODE, VEHICLE MOVEMENT CODE (VMC)

Algemeen

Onder omstandigheden van operaties is het noodzakelijk om goede coördinatie maatregelen te treffen waardoor de veiligheid van eigen personeel gewaarborgd wordt. Deze Force Protection maatregelen zijn het meest effectief als ze aansluiten aan het mandaat van de operatie en de geldende Standing Operational Procedures (SOP).

De in dit HB genoemde Alert States, Vehicle Movement Codes en Dress Codes kunnen in de praktijk afwijken, i.v.m. het feit dat deze per operatie door het hogere niveau worden vastgesteld. Tevens kan het voorkomen dat er meer maatregelen worden vastgesteld, b.v. voor de status van de wapens (Weapon Control Status).

De Alert State, VMC en Dress Code worden op de "base" aangegeven door middel van een bord. Er is geen koppeling tussen deze maatregelen, ze kunnen door elkaar heen afgekondigd worden.

940 Alert State

Alert states zijn voorzorgsmaatregelen, gebaseerd op NATO richtlijnen, t.b.v. crisismanagement bij toenemende dreiging. Afhankelijk van de mate van dreiging heeft u te maken met een bepaalde state of alert.

Verhoging van de state of alert kan in geval van nood worden gedaan door de op dat moment aanwezige hoogste in rang.

Verlaging van de state of alert Op Bevel (OB) hogere commandant.

Alarmering kan door elk lid van het peloton worden gegeven. Alarmering = Alert State DELTA.

Zodra er besloten wordt naar een hogere paraatheidsfase over te gaan dient men dit m.b.v. een incidentreport aan te geven aan de hogere commandant.

941 Overzicht Alert states

ALFA

Geen duidelijke aanwijzingen voor fysieke dreiging tegen eenheid.

Maatregelen:

- actuele lijst bijhouden van aanwezig personeel inclusief bezoekers.
- Base beveiliging normaal.

BRAVO

Duidelijke aanwijzingen over een fysieke dreiging tegen eenheid. Maar er is geen duidelijkheid over waar en wanneer.

Maatregelen:

- actuele lijst bijhouden van aanwezig personeel inclusief bezoekers.
- Basebeveiligingsdrills regelmatig beoefenen.
- Basebeveiliging normaal.

CHARLIE

Inlichtingen en/ of incidenten geven aan dat de eenheid reeds is of mogelijk binnenkort zal worden bedreigd. Er is geen duidelijkheid over waar en wanneer.

Maatregelen:

- uitsluitend noodzakelijke verplaatsingen uitvoeren.
- verdubbeling van diensten.
- reserves op notice zetten.
- actuele lijst bijhouden van aanwezig personeel inclusief bezoekers.
- basebeveiligingsdrills beoefenen.
- minimaliseer verplaatsingen op base.
- basebeveiliging verhogen.

DELTA

Alert State Delta wordt uitgevoerd bij directe bedreiging van de eenheid.

Maatregelen:

- algeheel alarm
- verplaatsingen alleen na toestemming OPS
- reserves onmiddellijk inzetbaar
- check point's afsluiten
- observatie posities's voor zover opgedragen bezet
- basebeveiliging: alle posten bezet

942 Vehicle Movement Code

Hiermee wordt aangegeven wat de maatregelen zijn voor het gebruik van voertuigen. Net als de Alert States worden de Vehicle Movement Code's bepaald door een hoger niveau. Het laagste cijfer geeft de hoogste beveiliging weer.

VMC	Maatregelen
1	Alleen essentiële verplaatsingen Minimaal 2 voertuigen Minimaal 3 pax per voertuig Minimaal 1x C7 per voertuig Alle personen bewapend Elk voertuig voorzien van verbindingen
2	Verplaatsingen minimaliseren Minimaal 2 voertuigen Minimaal 2 pax per voertuig Minimaal 1x C7 per voertuig Alle personen bewapend Minimaal 1 voertuig voorzien van verbindingen
3	Normale / routine verplaatsingen toegestaan Indien 1 voertuig 3 pax Indien 2 voertuigen, 2 pax per voertuig Minimaal 1x wapen per voertuig Minimaal 1 voertuig voorzien van verbindingen
4	Normale / routine verplaatsingen toegestaan 1 voertuig toegestaan Minimaal 2 pax per voertuig Minimaal 1x wapen Minimaal 1 voertuig voorzien van verbindingen
5	Normale / routine verplaatsingen toegestaan 1 voertuig toegestaan Minimaal 2 pax per voertuig Minimaal 1x wapen Minimaal 1 voertuig voorzien van verbindingen
6	Normale / routine verplaatsingen toegestaan 1 voertuig toegestaan 1 pax toegestaan Wapen niet noodzakelijk Verbindingen niet noodzakelijk

943 Dress code

Hiermee wordt aangegeven welke uitrusting verplicht is. De dress code wordt aangegeven dmv de letters F t/m K, waarbij K de hoogste beveiliging aangeeft.

Code	Uniform	Uitrusting	Wpn/mun
F	Burger toegestaan	Kogelwerend vest en helm beschikbaar	Pers wapen en munitie opgeborgen
G	Gvt met baret	Kogelwerend vest en helm beschikbaar	Pers wapen en munitie opgeborgen
H	Gvt met baret	Kogelwerend vest en helm beschikbaar binnen 60 min	Pers wapen en munitie opgeborgen, beschikbaar binnen 60 min
I	Gvt met baret	Op de base: Kogelwerend vest en helm beschikbaar binnen 10 min Buiten de base: Kogelwerend vest en helm binnen handbereik	Op de base: Pers wapen en munitie opgeborgen, beschikbaar binnen 10 min Buiten de base: Pers wapen en munitie binnen handbereik
J	Op de base: Gvt met baret Buiten de base: Gvt met helm	Op de base: Kogelwerend vest, harnas en helm binnen handbereik Buiten de base: Kogelwerend vest en harnas aan, helm op	Pers wapen en munitie op de man
K	Gvt met helm	Kogelwerend vest en harnas aan, helm op	Pers wapen en munitie op de man

95 BASEWACHT

950 Algemeen

De beveiliging van een base bestaat uit:

- Patrouilles op de base
- Schildwacht en portier bij de poort
- Observatie posten t.b.v. waarneming rondom

Afhankelijk van de grootte van de base kan de wacht worden geleverd door een groep tot zelfs een heel peloton.

Indien noodzakelijk kan een eenheid worden aangewezen als reserve, de Quick Reaction Force (QRF). Taak van de basewacht is het garanderen van de veiligheid op de base en de directe omgeving en het snel ingrijpen bij calamiteiten. Tevens kan de basewacht toezien op het naleven van regels zoals dress states, vehicle movement codes, laden en ontladen van wapens, enz.

Uitgaand van een basewacht bestaand uit een groep, kan de groepscommandant als wachtcommandant optreden. Meestal bevindt de wacht, inclusief de wachtcommandant, zich in de nabijheid van de poort. De wacht dient zodanig te zijn ingericht dat met eenvoudige middelen de toegang tot de base kan worden geregeld. Afhankelijk van de Alert State dient er vanuit die locatie zoveel mogelijk waarneming te zijn op de onmiddellijke omgeving van de base. Bij een hogere Alert State kan het voorkomen dat de basewacht wordt uitgebreid, b.v. een extra aanhoudploeg tbv uitvoeren toegangscontrole ruim voor betreden base.

Ten behoeve van in- en uitgaand personeel dient er een locatie te zijn op de base voor ontladen en laden van persoonlijke en groepswapens. Tevens dient er een duidelijke aanduiding van de Alert State, Dress Code en Vehicle Movement Code te zijn voor uitgaand personeel.

De werkzaamheden van de wachtcommandant zijn vooral gelegen in:

- Voorbereiden van zijn personeel
- Indeling van zijn personeel (taakverdeling, rooster)
- Controle op uitvoering van zijn personeel
- Informeren hogere commandant m.b.t. veiligheidsaspecten basewacht

951 Patrouilles op de base

Door op de base (vrijwel) continue een patrouille van 2 man te laten verplaatsen kan de veiligheid intern de base worden gegarandeerd. Deze patrouille verplaatst gewapend over de base. Toestand van het wapen en het tenue van de patrouille is over het algemeen 1 niveau boven het in de alert state / dress code aangeven tenue / toestand.

Uitvoering:

- Patrouille indien noodzakelijk (half)laden bij de wacht, o.l.v. plaatsvervangend wachtcommandant danwel schildwacht.
- Patrouille verplaatst met 10 meter tussenruimte
- Niet roken / eten
- D.m.v. verbindingen (porto) in contact blijven met wachtcommandant
- Bij elke observatie post de onmiddellijke nabijheid van de base waarnemen, tevens de verbindingen van de observatie post checken.

952 Poort (schildwacht en portier)

De toegang van de base wordt bewaakt door de schildwacht. Afhankelijk van de grootte van de base en de omstandigheden kan dit 1 enkele persoon zijn, danwel meerdere personen. De locatie van de schildwacht is zodanig dat hij de voorpoort kan beveiligen. Vaak kan dit vanuit een observatie post in de onmiddellijke omgeving van de voorpoort. De portier bevindt zich op een zodanige locatie dat hij de slagboom kan bedienen. Tevens dient er een locatie te zijn waar hij veilig kan verblijven, uit het zicht van de voorpoort.

Bij calamiteiten dient hij de voorpoort zodanig te kunnen sluiten dat toegang niet meer mogelijk is. Schildwacht en portier verrichten hun dienst gewapend; Toestand van het wapen en het tenue van de schildwacht en portier is 1 niveau boven hetgeen in de alert state / dress code is aangegeven.

Uitvoering:

- Portier controleert elk voertuig of dat toegang heeft tot de base. (per operatie kan dit verschillen, b.v. elke inzit-tende controleren, of slechts de chauffeur) (= uitvoeren initial check). Indien noodzakelijk overgaan tot primary check, bijgestaan door de schildwacht.
- Portier controleert elke persoon die lopend de base op wil (= uitvoering quick check). Indien noodzakelijk overgaan tot detailed check.
- Voertuigen van bezoekers verwijzen naar de parkeerplaats (binnen de base)
- Toezien op het handhaven van de veiligheid mbt het ontladen / laden bij betreden / verlaten base. Let op, de portier is niet verantwoordelijk, kan echter wel van nut zijn, om onveilige situaties te voorkomen.

953 Observatie posten (i.h.k.v. base veiliging)

Een base heeft over het algemeen de beschikking over meerdere observatie posten om de onmiddellijke nabijheid van de base te kunnen waarnemen. De observatie post in de omgeving van de voorpoort wordt bezet door de schildwacht. De overige observatie posten zijn in normale toestand niet bezet. Deze worden bezet bij een hogere alert state. Elke observatie post bezit verbindingen met de wachtcommandant, deze verbindingen worden elke patrouille gecontroleerd.

954 Verlaten base

- uitvoeren fuco 1
- uitmelden Opsroom (inclusief actuele informatie)
- inmelden teamnet
- halfladen van de wapens (op laadpunt)
- base verlaten

955 Terugkomen base

- na betreden base ontladen (op ontladpunt)
- uitmelden teamnet
- terugmelden bij Opsroom
- groepscommandant debriefed patrouille met gehele groep (inclusief tolk)
- uitvoeren onderhoud na gebruik voertuig en materiaal
- groepscommandant maakt patrouille rapport op en levert in bij TeamIntellCel
- teamIntellCel debriefed Groepscommandant
- teamIntellCel verwerkt gegevens patrouille in database t.b.v. volgende patrouilles.

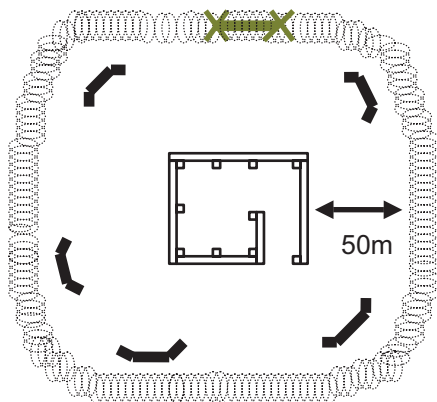
96 OBSERVATION POST (OP)

960 Algemeen

Een observatie post kan op twee manieren worden uitgevoerd;

- als tijdelijke (mobiele) Observatie Post (MOP)
- als permanente Observatie Post (OP)

Voor de uitvoering van werkzaamheden op de observatie post maakt het niets uit, wat wel; verschil uitmaakt is de wijze van innemen. Een observatie post is een bestaande post, die wordt overgenomen van de voorganger, een mobiele observatie post wordt zelfstandig ingenomen door een (deel) van een groep.

concertina

opst

poort

961 Voorbereiding Groepscommandant

- ontvangst gegevens pelotonscommandant
- bepaal exacte locatie (op kaart)
- maak een plan a.d.h.v. de locatie en de aanwezige middelen
- kaartstudie route, nadering
- instructies m.b.t. contact met groeperingen
- gewondenafvoer coördineren
- maak schets
- maak verbindingsplan (lijn, porto e.d.)
- maak bevel
- maak indeling personeel
- verken locatie / vuurposities QRF
- geweldsinstructie / SOP bestuderen

962 Benodigd materiaal

- concertina / Friese ruiters t.b.v. rondom beveiliging (eventueel)
- rapportage formulieren
- verbindingen met Opsroom (liefst dubbel)
- borden, eventueel vlag
- GPS
- gewondentas
- verlichting (zaklampen, breaklights e.d)
- waarnemingsmiddelen (kijkers, HV's, WB)

963 Locatie

- opgedragen of trap 1

964 Uitvoering

- verstrekken laatste info aan personeel
- base verlaten
- laatste gedeelte rustig verplaatsen / verkennen
- innemen voorlopige locaties voertuigen / melden OPS
- groepscommandant stijgt uit met beveiligend element en verkent exacte locatie MOP, enz
- innemen exacte locatie MOP
- groep uitstijgen, starten werkzaamheden:
- beveiligen post in front 50 m (tijdens inrichten)
- eventueel Markeren i.v.m. verkeersveiligheid;
- dag: borden
- nacht: lampen bij aanhoud ploegen, eventueel. break lights
- nabijbeveiliging realiseren (o.a. dmv concertina, vuurposities)

97 CHECKPOINT (CHP)

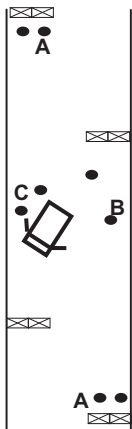
970 Algemeen

Een checkpoint wordt ingericht om in het gebied van verantwoording controle uit te kunnen oefenen op het verkeer van lokalen, strijdende partijen e.d. In principe wordt het checkpoint zodanig ingericht dat m.n. voertuigen kunnen worden gecontroleerd. Echter door de opbouw kunnen tevens ook voetgangers gecontroleerd worden.

Er zijn drie manieren om een checkpoint in te richten;

- permanent checkpoint
- mobiel checkpoint (MCP) met minimale middelen
- mobiel checkpoint (MCP) met maximale middelen

Voor wat betreft het betrekken en bemannen van de diverse manieren is geen verschil, het verschil zit hem met name in de hoeveelheid materiaal en de keuze van de locatie. Bij een checkpoint met minimale middelen is het handig om goed gebruik te maken van het terrein, bij maximale middelen is dat vaak minder noodzakelijk.

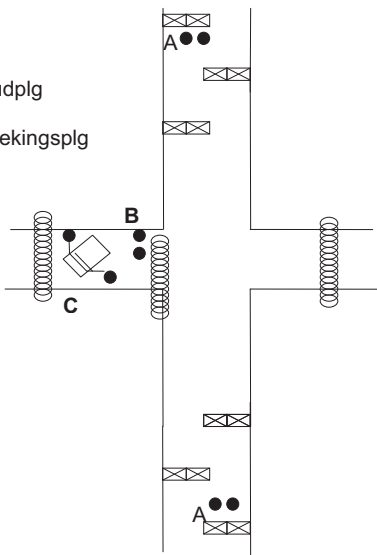

A: Aanhoudplg
B: Bevplg
C: Doorzoekingsplg

Afb MCP met minimale middelen

A: Aanhoudplg
 B: Bevplg
 C: Doorzoekingsplg

Afb MCP met maximale middelen

971 Voorbereiding groepscommandant

- ontvangst gegevens pelotonscommandant
- bepaal exacte locatie (op kaart)
- maak een plan a.d.h.v. de locatie en de aanwezige middelen
- kaartstudie route, nadering
- instructies m.b.t. contact met groeperingen
- gewondenafvoer coördineren
- maak schets
- maak verbindingsplan (lijn, porto e.d.)
- maak bevel
- maak indeling personeel
- verkent locatie / vuurposities QRF
- geweldsinstructie / SOP bestuderen

972 Benodigd materieel

- concertina / Friese ruiters / stekels t.b.v. wegafsluiting
- concertina t.b.v. rondom beveiliging (eventueel)
- lijn verbindingen met multitel + 3x FM 9100 (eventueel porto's)
- spiegels t.b.v. inspectie voertuigen
- rapportage formulieren
- verbindingen met Opsroom (liefst dubbel)
- borden
- GPS
- gewondentas
- verlichting (zaklampen, breaklights e.d)

973 Locatie

- opgedragen of trap 1
- afhankelijk van opdracht verrassend of niet (verrassend: net na een bocht of helling)
- mogelijkheid tot terugsturen of omleiden verkeer
- van twee zijden bruikbaar
- truck met oplegger moet kunnen passeren

974 Uitvoering

- verstrekken laatste info aan personeel
- base verlaten
- laatste gedeelte rustig verplaatsen / verkennen
- innemen voorlopige locatie voertuigen / melden OPS
- blokkeren van de weg
- groepscommandant stijgt uit met beveiligend element en verkent exacte locatie voertuigen, enz
- innemen exacte locatie voertuigen
- groep uitstijgen, starten werkzaamheden:
- beveiligingspost in front 50 m (beide zijden)
- markeren i.v.m. verkeersveiligheid;
 - dag: borden
 - nacht: lampen bij aanhoud ploegen, evt. break lights
- gereedmaken hindernissen, eerste hindernis altijd aan rechterzijde weg
- verbindingen / lijnen
- doorzoekings locatie inrichten
- melding OPS, MCP operationeel (na ongeveer 30 min)
- groepscommandant verkent locatie versterken QRF
- groepscommandant maakt schets
- altijd rondom beveiliging en alarmopstellingen

975 Uitvoering aanhouden / doorzoeken

Aanhoudploeg:

- Voertuig / personeel laten stoppen vóór CHP/MCP (borden)
- Uitvoeren quick check (person search) en / of Initial check (vehicle search) (zie hoofdstuk 1)
- indien OK, rustig door laten rijden / lopen
- indien niet OK (afhankelijk van de opdracht)
 - CHP/MCP sluiten aan die zijde en terug sturen
- twijfelachtig:
 - melding aan groepscommandant
 - voertuig in laten rijden en in doorzoekingplaats gidsen
 - doorzoekingplaats sluiten

Doorzoekingsploeg:

- uitvoeren detailed check (person search) en / of primary check (vehicle search)
- eventueel mat in beslag nemen
- melding aan OPS
- afhankelijk van opdracht doorzocht voertuig / persoon doorgang verlenen danwel overdragen aan Local Police / hogere eenheid

Beveiligingsploeg:

- draagt zorg voor de algemene beveiliging van het checkpoint (kan b.v. vanuit een versterkte positie)
- indien noodzakelijk beveiligen van de doorzoekingsploeg

980 Algemeen

Sterkte in principe 1 groep, eventueel minder

Materiaal afstemmen op duur, opdracht e.d.

Uitvoering kan bereden, te voet, met heli en een combinatie van alles

981 Voorbereiding groepscommandant

- verzamelen info bij TeamIntellCel;
- oude patrouillerapporten;
- briefing actuele situatie desbetreffend gebied;
- actuele route-informatie, vaststellen route;
- eventuele mijnendreiging;
- bekende helikopterlandingsplaatsen.
- vaststellen of personeel dat van buiten de organieke groep komt de standaard drills kent die worden toegepast bij patrouilles
- het briefen van de tolk. Ondanks het feit dat de tolk meestal een lokale werknemer is, behoort hij of zij wel bij de patrouille. De tolk valt dus onder de verantwoordelijkheid van de patrouillecommandant, ook bij calamiteiten. Het op de hoogte brengen van de tolk over het functioneren van de groep bij calamiteiten is dus van wezenlijk belang.
- maken patrouille bevel a.d.h.v. gegevens pelotonscommandant

982 Voorbereiden voertuig(en) en/of materieel:

- groepswapens en handgranaten (afhankelijk van de veiligheidssituatie);
- verplaatsingsuitrusting (helm, wapen, harnas, kogelwerendvest, slaapzak, rugzak);
- voldoende water en voeding;
- (extra) verbindingsmiddelen;
- helderheidsversterker;
- GPS, verrekijker en kompas;
- CLS-tas of -vest;
- mijnenprikkers en markeeruitrusting; ;
reservebatterijen.

983 Uitvoering patrouille

Verplaatsen over de vastgestelde route in een rustig tempo
Tijdens de verplaatsing goed waarnemen.

Houdt rekening met de verkeersveiligheid, de (slechte) toestand van het wegennet, het geaccidenteerde terrein, de weersgesteldheid en het gevaar van mijnen in de berm. Daarnaast meldt de patrouillecommandant op het teamnet wanneer hij een 'way point' passeert. Deze way points zijn vastgestelde markante punten in het terrein. Hierdoor weet het personeel van de opsroom waar de patrouille zich bevindt en is dan in staat om op een adequate wijze te reageren op noodgevallen. Wanneer een patrouille zich gedurende een langere periode niet heeft gemeld, kan men bovendien gericht zoeken naar de patrouille.

Bij verplaatsing door een dorp of stad verplaatsingstempo vertragen. Het risico van verkeersongevallen is hier groter (veel voetgangers, meestal geen trottoirs). Bovendien wordt de aanwezigheid van UN-troepen (showing the force) benadrukt.

Wanneer de patrouille een oord uitgestegen moet bekijken, zo mogelijk eerst bereden door het oord rijden. Vervolgens uitstijgen aan de rand van het oord. Voertuig blijft aan de rand van het oord, met beveiliging achter of voertuig rijdt op gepaste afstand achter de patrouille aan. (denk aan verbindingen onderling)

Verplaatsing in dubbel colonne of enkel colonne (OTVOEM afhankelijk), tolk in de directe omgeving van de commandant.

De patrouille treedt, indien de situatie dit toelaat, 'low key' op. Dit houdt in dat de patrouilleleden de baret dragen, het wapen aan de schouder of op de rug dragen met de loop naar beneden en geen extra middelen zoals handgranaten en dergelijke openlijk bij zich dragen.

Aan het eind van het oord groep verzamelen, kort debriefen (inclusief tolk) en instijgen.

984 Gesprekken met lokale bevolking

Wanneer de patrouillecommandant gesprekken wil aangaan met de lokale bevolking om informatie te verzamelen, dan moet hij een aantal zaken goed voor ogen houden en rekening houden met: maak binnen de groep duidelijk dat alleen de commandant contact maakt én onderhoudt met de bevolking.

De rest van de groep handhaaft de bewakings-, beveiligings- en waarnemingstaak.

De patrouillecommandant en niet de tolk maakt als eerste contact met degene die hij wil spreken, daarna stelt de tolk hem voor aan de 'local'.

Praat met de local en niet met de tolk. De tolk is slechts een middel om te kunnen communiceren. Kijk dus naar je gesprekspartner.

Blijf altijd correct en beleefd en houdt rekening met de normen en waarden van je gesprekspartner. Een voorbeeld is het aanspreken van een moslim echtpaar. U spreekt altijd eerst de man aan en laat het aan hem over of hij zijn vrouw aan het gesprek wil laten deelnemen.

Probeer het ijs te breken met een algemeen gesprek en probeer vervolgens naar je uiteindelijke doel te praten. Vuur niet direct de standaardvragen af.

Doe nooit toezeggingen en gebruik geen uitspraken die als toezeggingen kunnen worden uitgelegd.

Vraag of je hun persoonsgegevens mag opnemen.

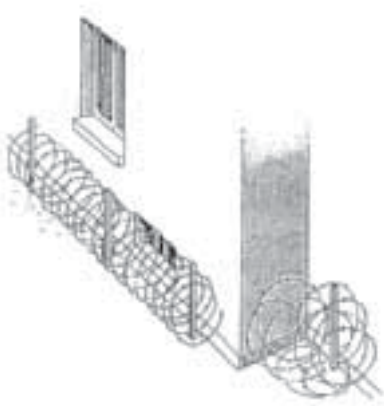
99 VERSPERRINGEN

Versperringen zullen veelal toegepast worden om de eigen omgeving te beveiligen.

In principe zijn alle vormen van versperringen mogelijk om te worden toegepast. Veelal wordt gebruik gemaakt van draadversperringen van prikkeldraad, concertina of prikkelband. Verder komen vooral versperringen voor als friese ruiters, egels enz.

990 Draadversperringen

Afhankelijk van de gewenste afschrikking c.q. bescherming kan men kiezen tussen draadhindernissen van prikkeldraad of van prikkelband. Ook kan gebruik gemaakt worden van prikkeldraad om geïmproviseerde versperringen te maken. Hierbij moeten we denken aan losgelegde concertina's,

Figuur 201a: Draadversperring in dode hoeken

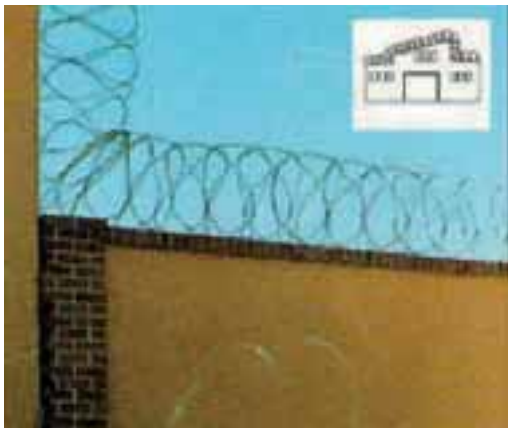
Figuur: Draadversperring aangebracht in de dode hoeken van observatieposten.

Figuur: Concertina op gebouw.

Figuur: Concertina bovenop en / of tegen hekwerk.

Figuur: Concertina op gebouw.

991 Stalen egels

Stalen egels bestaan uit drie losse 2,10 m lange hoekijzers (130x130x12mm) die evt in delen worden vervoerd en ter plaatse met bouten in elkaar gezet.

Het gewicht van een complete egel is ± 150 kg.

Egels worden in groepen los van elkaar op de grond geplaatst en kunnen eventueel worden verankerd.

Een harde ondergrond is een vereiste voor het doeltreffend gebruik van egels.

Figuur: Stalen egels.

992 Friese ruiter

De Friese ruiter is een frame, van hout of metaal, dat met prikkeldraad is bespannen en dat wordt ingezet waar een verplaatsbare versperring benodigd is.

De Friese ruiter is verplaatsbaar en bovendien stapelbaar en leent zich daarom uitstekend voor:

- Het afsluiten van een toegangsweg of het snel afsluiten en openen van doorgangen in hindernissengordels;
- Als lichte versperring op wegen;
- Als lichte versperring welke herhaaldelijk moet worden verplaatst, bv. Bij checkpoints;

De friese ruiter kan als standaard uitvoering voorkomen (metaal) en geïmproviseerd worden. Uitgevoerd m.b.v. een metalen geraamte kan hij worden ingezet als onderwater-versperring.

993 Geïmproviseerde Friese ruiter

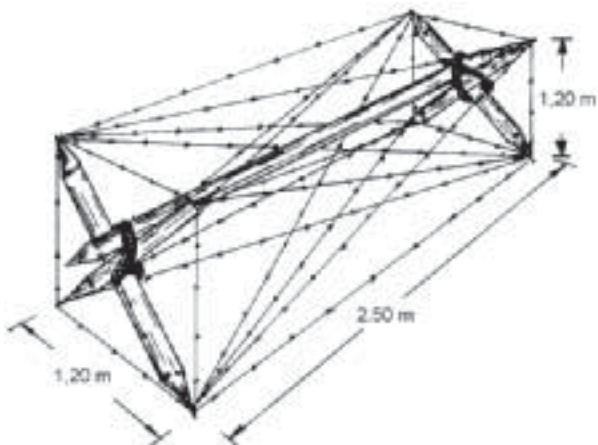
Volgorde van werken bij het maken van een geïmproviseerde friese ruiter.

Benodigd materiaal:

- 4 x rondhout Ø 10 cm, lengte 2 m;
- 1 x rondhout Ø 10 cm, lengte 4 m;
- Touw of binddraad

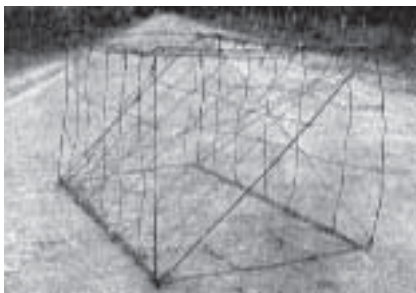
Werkwijze:

- Bevestig de dwarsbalken met touw of draad aan elkaar en daarna aan de lange balk of paal (zie afbeelding 2193);
- Breng het prikkeldraad aan op de uiteinden van de dwarsbalken;
- Breng prikkeldraad aan in lengterichting;
- Eventueel het prikkeldraad vastzetten met krammen.

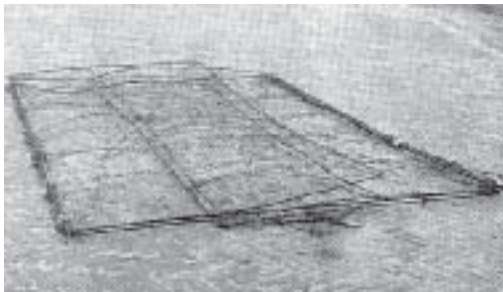

Figuur: Geïmproviseerde Friese ruiter.

994 Samenklapbare (standaard) Friese ruiter

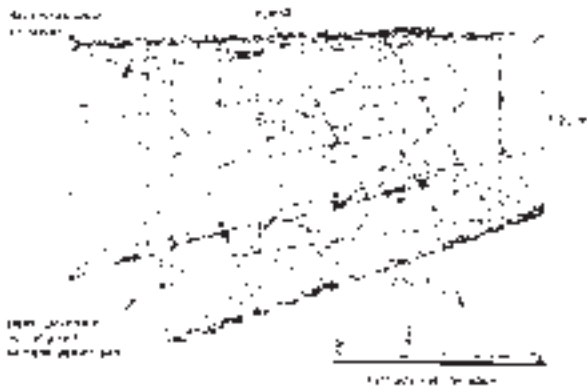
Figuur Samenklapbare Friese ruiter gebruiksgereed.

Figuur Samenklapbare Friese ruiters vervoersgereed.

De opvouwbare Friese ruiters biedt ten opzichte van de geïmproviseerde friese ruiters het voordeel dat hij gereed voor gebruik is en bij grote hoeveelheden tegelijk met vrachtwagens op de bestemde plaats kan worden aangevoerd.

De samenklapbare Friese ruiters weegt ± 35 kg. Waar mogelijk worden de elementen in de grond vastgezet met 4 stalen pennen, met een lengte van 80 cm. Indien dit b.v. door wegverharding op moeilijkheden stuit, wordt slechts een gedeelte van de elementen vastgezet en de overige aan elkaar verbonden. Het is mogelijk meerdere friese ruiters aan elkaar te koppelen, zowel in de lengte als in de diepte. Onderlinge koppeling is dan gewenst, ook indien zij aan de grond zijn bevestigd. Dit geschiedt d.m.v. binddraad, waarmee de verticale staven van de elementen op de plaatsen waar ze elkaar raken, worden samengebonden.

Figuur: Samenklapbare Friese ruiter.

Hoofdstuk 10: Leidinggeven

In dit hoofdstuk zijn een viertal Instructiekaarten opgenomen met betrekking tot leidinggeven.

De bladzijdes zijn zodanig gemaakt dat de voor en achterkant bijeen horen, zodat ze eventueel tijdelijk als InstructieKaart kunnen worden uitgenomen voor gebruik.

Achtereenvolgens bestaat dit hoofdstuk uit:

HET ALGEMEEN GESPREKSMODEL	3
HET BEGELEIDINGSGESPREK	5
HET FUNCTIE-INTRODUCTIEGESPREK	7
HET FUNCTIONERINGSGESPREK	9
HET GROEPSEVALUATIEGESPREK	11

HET ALGEMEEN GESPREKSMODEL

Gesprekken waarbij sprake is van een functionele verhouding tussen twee of meer personen spreken we van functionele gespreksvoering.

Om de gespreksvoering te kunnen structureren is gekozen voor een standaard basisvorm, het algemeen gespreksmodel. Dit model is binnen alle functionele gesprekken eenvoudig toe te passen.

Binnen de gespreksvoering onderkennen we meerdere gespreksvormen. (groepsevaluatie-, functioneringsgesprek etc.)

Elke gespreksvorm kent een specifieke invulling van de verschillende fasen van het gespreksmodel (zie hiervoor de overige IK'n).

In de *opening* van een gesprek wordt de 'toon' van het gesprek gezet, m.a.w. de sfeer bepaald.

In de *feitelijke situatie* vindt de beeldvorming over een situatie plaats om vervolgens in de *gewenste situatie* te kijken of aanpassingen voor de toekomst tot verbetering leiden en welke oplossingen eventueel het meest effectief en efficiënt zijn. Van belang hierbij is dat in het kader van de *effectiviteit* de *acceptatie* van een oplossing (vaak) belangrijker is dan de uiteindelijke *kwaliteit* van de oplossing.

M.a.w. is er onvoldoende acceptatie dan zal de uitvoering van de oplossing navenant zijn.

$$\text{Effectiviteit} = \text{Kwaliteit} \times \text{Acceptatie}$$

In de *afronding* worden conclusies getrokken en afspraken voor de toekomst gemaakt.

HET ALGEMEEN GESPREKSMODEL

GESPREKS FASE	GESPREKSINHOUD
Opening	- Creëren van een juiste gespreks sfeer - Aangeven aanleiding en doel van het gesprek
Feitelijke situatie	- Vragen stellen over wat er volgens de gesprekspartner is gebeurd - Weergeven van de eigen waarneming - Overeenstemming over het gebeurde
Gewenste situatie	- Vragen wat de consequenties van het vertoonde gedrag zijn - Vragen hoe het anders zou kunnen (oplossingen) - Vragen waarom dat het meest effectief is. - Overeenstemming over de oplossing(en)
Afronding	- Conclusies (laten) trekken - Afspraken maken - Afsluiten

HET BEGELEIDINGSGESPREK

Middels het voeren van begeleidingsgesprekken wordt het functionele gedrag van een medewerker besproken. Op een open en eerlijke manier worden hierbij meningen uitgewisseld over een gebeurtenis. Waak ervoor dat niet alleen zaken besproken worden die minder goed verlopen zijn maar bespreek ook positieve zaken.

Dit gesprek kan zowel gepland als ongepland plaats vinden. Het is van belang dat het gesprek in een open en vertrouwelijke sfeer plaats vindt.

Tips

- Tijdens het 'stoom afblazen' geeft de medewerker naast inhoudelijke informatie meestal ook zijn emoties weer. Beide aspecten kunt u tijdens het verdere gesprek gebruiken.
- Tijdens het bespreken van de feitelijke situatie is het van belang dat beide partijen uiteindelijk dezelfde beeldvorming over de situatie te hebben. Dit is namelijk de uitgangssituatie voor het doeltreffend kunnen bespreken van de gewenste situatie.
- In de gewenste situatie is het van belang dat de consequenties van het vertoonde voor de medewerker duidelijk zijn. Hierdoor wordt de acceptatie groter en zal hij eerder zelf met bruikbare oplossingen komen.
- Bedenk dat de acceptatie voor een eigen (mede-werker) oplossing groter is dan dat u een in uw ogen betere oplossing aandraagt. **$E = K \times A$!!**
- Sluit het gesprek positief af.

BEGELEIDINGSGESPREK

GESPREKS FASE	GESPREKSINHOUD
Opening	- Creëren een vertrouwenssfeer - Geef aanleiding en doel van het gesprek - Laat stoom afblazen
Feitelijke situatie	- Stel vragen over wat er volgens de gesprekspartner is gebeurd - Geef de eigen waarneming weer - Bereik overeenstemming over het gebeurde - Bepaal de gesprekspunten
Gewenste situatie	- Vraag wat de consequenties van het vertoonde gedrag zijn - Vraag hoe het anders kan (oplossingen) - Vraag waarom dat het meest effectief is. - Bereik overeenstemming over de oplossing(en)
Afronding	- Laat conclusies trekken - Maak afspraken - Sluit het gesprek af

HET FUNCTIE-INTRODUCTIEGESPREK

Zodra er een nieuwe werkrelatie tussen een leidinggevende en medewerker ontstaat dient er conform de regelgeving (DFBD) een functie-introductiegesprek plaats te vinden. Het is van belang dat dit soort gesprekken in een openhartige sfeer plaats vinden.

Tips

- Maak ter voorbereiding een gespreksplan waarin de te bespreken onderwerpen, zowel functioneel als privé, zijn opgenomen. (bereid de vragen schriftelijk voor)
- Geef duidelijk aan dat hetgeen besproken wordt vertrouwelijk is en blijft.
- Bedenk dat de spil in dit gesprek de nieuwe medewerker is. Daarnaast is het van belang dat de leidinggevende ook vertelt over zijn achtergronden.
- Geef de nieuwe medewerker voldoende ruimte om de gestelde vragen te kunnen beantwoorden zodat er een goed beeld over hem/haar ontstaat en wat de eventuele ambities zijn.
- Indien u aantekeningen tijdens het gesprek maakt, geef dan vooraf aan met welk doel u dat doet.
- Aan het einde van het gesprek worden afspraken gemaakt over de verdere begeleiding en vervolgafspraken zoals wanneer het functioneringsgesprek plaats vindt.

FUNCTIE-INTRODUCTIEGESPREK

GESPREEKS FASE	GESPREEKSINHOUD
Opening	Creëer een openhartige sfeer Geef aanleiding en doel van het gesprek aan
Feitelijke situatie	Stel vragen over de door u vastgestelde onderwerpen Geef informatie over uw eigen achtergronden Vraag uw gesprekspartner of er nog onderwerpen zijn die hij wil bespreken
Gewenste situatie	Geef aan wat u van uw medewerker(s) verwacht en wat zij van u kunnen verwachten Bespreek eventuele “problemen” Laat uw gesprekspartner mogelijke oplossingen aandragen Bereik overeenstemming over de oplossingen
Afronding	Maak afspraken Vraag feedback over het gesprek Sluit het gesprek af

HET FUNCTIONERINGSGESPREK

Het functioneringsgesprek is een gesprek over het functioneren, in het functioneringstijdvak, van de medewerker, maar ook over de invloed van de functionele chef op dat functioneren. Hierbij worden wederzijdse ervaringen (positief en/of minder positief), knelpunten en verbeterpunten op een rij gezet.

Tips

- Maak tijdig een afspraak met de medewerker, zodat beiden zich terdege kunnen voorbereiden. Adviseer de medewerker zijn gesprekspunten op papier te zetten en deze aan de functionele chef door te geven.
- Openheid, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en acceptatie van beide kanten vormt een belangrijke basis voor een goed gesprek met als doel de medewerker nog beter te kunnen laten functioneren. Het gaat bij het functioneringsgesprek voornamelijk om begeleiding en niet om af te rekenen.
- Bij het geven van een toelichting op het functioneren begin eerst met een positief punt en vervolgens de minder positieve punt(en) wordt begonnen. Laat de medewerker hierop reageren.
- Bespreek elk bespreekpunt afzonderlijk en werk het direct af (feitelijk en gewenst). Vraag in het kader van de bewustwording naar het 'waarom' van de vertoonde gedragingen.
- Ben erop voorbereid om kritiek te ontvangen op uw leidinggevend gedrag. Ga hier in voorkomend geval op een positieve manier mee om! (zie ook tips in hoofdstuk functioneringsgesprek).

FUNCTIONERINGSGESPREK

GESPREKS FASE	GESPREKSINHOUD
Opening	- Creëren een vertrouwelijke en open sfeer - Geef het doel van het gesprek aan - Stel gezamenlijk de bespreekpunten en het verloop van het gesprek vast
Feitelijke situatie	- Toelichten van de bespreekpunten door de leidinggevende en medewerker - Streef naar overeenstemming over de zienswijze over de bespreekpunten
Gewenste situatie	- Vraag wat de consequenties van de situatie of het vertoonde gedrag zijn (bestendigen en verbeteren) - Vraag hoe het anders kan (oplossingen) - Vraag waarom dat het meest effectief is. - Bereik overeenstemming over de oplossing(en)
Afronding	- Laat conclusies trekken - Maak afspraken - Sluit het gesprek af

HET GROEPSEVALUATIEGESPREK

Het groepsevaluatiegesprek wordt gebruikt voor het nabespreken van “functiegedrag” van de groep als geheel en van de groepsleden afzonderlijk, met als doel lering te trekken uit al het handelen.

Om ervoor te zorgen dat de groep als geheel en de individuele groepsleden de bespreekpunten accepteren en ervan willen leren dient het gesprek in een open en vriendschappelijke sfeer plaats te vinden waarbij alle groepsleden evenredig inspraak krijgen.

Tips

- Laat eerst, indien van toepassing de ‘kartrekker’ ‘stoom afblazen’ en vervolgens de overige groepsleden. Naast inhoudelijke informatie kunnen ook emoties vrijkomen. Beide aspecten kunt u tijdens het verdere gesprek gebruiken door eraan te refereren.
- Uw belangrijkste taak is het gesprek te structureren en in goede banen te leiden. Vragen stellen en samenvatten zijn hierbij de belangrijkste gesprekstechnieken. Bewaak de communicatieve- en sociale vaardigheden (sfeer) binnen de groep en betrek alle groepsleden in de evaluatie!
- Nadat iedereen de in zijn ogen meest positieve- en minst positieve gedraging heeft weergegeven is het van belang dat u de groepsleden op elkaar laat reageren om uiteindelijk te kunnen komen tot de voor- en nadelen van het vertoonde gedrag en acceptabele oplossingen ter verbetering voor de toekomst.

GROEPSEVALUATIEGESPREK

GESPREEKS FASE	GESPREEKSINHOUD
Opening	- Creëer een open gespreks sfeer - Laat stoom afblazen - Geef aanleiding en doel van het gesprek
Feitelijke situatie	- Stel vragen over wat er in de ogen van de groepsleden is gebeurd - Geef de eigen waarneming weer - Bepaal de gesprekspunten
Gewenste situatie	- Vraag naar de consequenties van het vertoonde gedrag - Vraag naar de voor- en nadelen van het vertoonde gedrag - Vraag hoe dat anders kan (oplossingen) - Vraag waarom dat het meest effectief is
Afronding	- (Laat) conclusies trekken - Maak afspraken - Sluit het gesprek af